

San Mateo

Jesucristoi merrab misaamera

(Lc 3.23-38)

¹ Iibe Jesucristoi merrabsrø misaamerai munchimera køn, tru Davidweinukkurrimba, Abrahamweinukkurrimba amrrub misag.

² Abrahambe Isaacwei møskain køben;

Isaacbe Jacobwei møskain køben;

Jacobpe Judába, nui nunelaimba møskain købig køn.

³ Judábe Faresweimba, Zaraimba møskain køben, tru uregwei usrimbe Tamar købig køn.

Faresbe Esromwei møskain køben;

Esrombe Aramwei møskain købig køn.

⁴ Arambe Aminadabwei møskain køben;

Aminadabpe Naasónwei møskain købig køn.

Inchen Naasónbe Salmónwei møskaingue.

⁵ Salmónbe Boozwei møskain køben, nui usrimbe Rahab købig køn.

Boozbe Obedwei møskain køben, nui usrimbe Rut købig køn.

Obedbe Isaíwei møskain køben;

⁶ Isaíbe Davidwei møskain købig køn.

Inchen rey Davidba, Uríaswei srain købiibabe Salomónwei møskalø købig køn.

⁷ Salomónbe Roboamwei møskain køben;

Roboambe Abíaswei møskain køben;

Abíasbe Asaiwei møskain købig køn.

⁸ Inchen Asabe Josafatwei møskain køben;

Josafatbe Joramwei møskain køben;

Jorambe Uzíaswei møskain købig køn.

⁹ Uzíasbe Jotamwei mōskain køben;
Jotambe Acazwei mōskain køben;
Acazbe Ezequíaswei mōskain købig køn.

¹⁰ Ezequíasbe Manaséswei mōskain køben;
Manasésbe Amonwei mōskain køben;
Amonbe Josíaswei mōskain købig køn.

¹¹ Inchen Josíasbe Jeconíasweimba, nunelaimba
mōskain købig køn, tru israelitasmeran
Babiloniamay merrarrowa srua ambub uras.

¹² Øyeeeg chab srua amben, Jeconíasbe Salatielwei
mōskain køben;

Salatielbe Zorobabelwei mōskain køben;
¹³ Zorobabelbe Abiudwei mōskain køben;
Abiudbe Eliaquimwei mōskain køben;
Eliaquimbe Azorwei mōskain købig køn.

¹⁴ Azorbe Sadocwei mōskain køben;
Sadocbe Aquimwei mōskain købig køn.
Inchen Aquimbe Eliudwei mōskaingue.

¹⁵ Inchen Eliudbe Eleazarwei mōskain køben;
Eleazarbe Matánwei mōskain køben;
Matánbe Jacobwei mōskain køben;

¹⁶ Jacobpe Joséwei mōskain købig køn. Inchen tru
Josébe Maríai keg køben, tru Maríagurri Jesús kal-
laig købig køn, tru Cristo taig.

¹⁷ Inchawei Abraham køb uraskurri merrabsrø kølli
misaamerai ureamera katøle srøig, srøig kurrab arrubig
David køb uraskatiibe catorce købig køn. Inchen David
køb uraskurri tru israelitasmeran Babiloniamay merrar-
rawa srua ambub uraskatig katøgan catorce treetøwei
katøle srøig, srøig misaamera kurrab arrig købig køn.
Incha tru israelitasmeran Babiloniamay srua ambub
uraskurri tru Cristo kal-lamnegatiibe misaamera katøgan
catorce treetøwei kurrab arrig køn.

*Jesucristo kal-laig
(Lc 2.1-7)*

¹⁸ Jesucristo kal-laibe øyeeg kuig køn: María nui usrimbe Joséba kasharanrrab misra uñen, Josébe kasharanrrab permøwatø Maríabe Espíritu Santogurri kwanrriig kenamisrøptinchibig køn. ¹⁹ Inchen José tru nui keg kønrrabiibe sølgandø tabig kua, Maríane maya misagwei malau ‘øyeeg kuin køn’ chib kenamarmønrrab, nuinetø niløtø tarømisrøptinchab isubig køn. ²⁰ Nøbe treeg martrab chab isubguen inchen, Señorwei kan ángel piabyu kenamisrabe trenchibig køn:

—José, ñi Davidwei misagugurri arrubig, Marían ñui srain kønrrai utamigwan kørig kui inchimøta cha. Kaguende tru unø tøgagømibe Espíritu Santoin køn cha. ²¹ Nøbe kan møg-unø tøgagøben, truigwane Jesús munchi pasrtrig chibig køn. Nøbe øyeeg wamig kønrrun chibig køn, kaguende nui misagwan kaig mariiløyugurri wesranrrabig kuimba.—

²² Kerrigu øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshk-abigwan Señor truigwan øyah taig nebunrrai treeg kuig køn:

²³ “Kan srusrø mu møøbagucha kimíig kwanrriig kør-rømisra, kan unø tøgagønrrun taig. Truibe Emanuel cha wamig kønrrun” cha, trenchibig køn. (Tru Emanuel munchibe “Tiusbe namba pasran” taig.)

²⁴ Incha José tru piabyugurri kiagasrabe, Señorwei ángel maig karuig køben treeg mara, Maríane nui srain kønrrai kørømarøbig køn. ²⁵ Incha Josébe Marían nui nusrkawan tøgagømnegatig keeba, sraimba lataig nømui asrtøga chi marmuig køn. Incha Josébe unane Jesús munchi pasrøbig køn.

2

Pørr kal-labgatøsreelø tru estrellameran ashib kusrebelø Jesúswan ashchab amrrub

¹ Jesúsbe Judea pirau Belén puebloyu kal-labig køn, Herodes tru pirau rey køb uras. Inchen tru uras pørr kal-labgatøsrø kusreb møguelø tru estrellameran ashib kusrebelø Jerusalén puabe, ² trenchib payibelø køn:

—¿Judíosmerai tru rey kal-labiibe chu tsuh? cha. Kaguende nambe nui estrellan webarri asha, køriibala nune tabig waminchab amrruer— cha.

³ Inchen rey Herodesbe trendaigwan mørabe, ni mu-maygucha kømui inchibig køn. Inchen katø Jerusalén misaamerangucha treetøweim pubig køn. ⁴ Inchen reybe sacerdotesperan karubelanba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba wama, payibig køn:

—¿Cristobe chu kal-lanrrabig kø?— cha.

⁵ Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Judea pirau Belén cha. Kaguende Tius maig karuigwan eshkabig øyah pørig køn cha:

⁶ Judea pirau, ñi Belén pueblo-unøbe,
tru pirau purø wamindig ciudadmerai utu
ñibe chigucha kømøzhig lataig kønrrab kømø,
purø nuig køn cha.

Kaguende ñuinukkurrimbe misagwan ashib karunrrabig kan webattrun cha,
nai Israel misagwan nø pera marøb ashib pasrønrrabig.—

⁷ Inchen Herodesbe tru srømbalasrø estrellameran ashib kusrebelan mu ashmøwatø wama, estrellabe tappe chu uras kenamisrigwan payibig køn. ⁸ Incha nømune Belénmay ørabe, trenchibig køn:

—Trusrømay amba, tru unaimburab tab payrrigay cha. Incha wetørrawabe, eshkarrunrrigay cha, nagucha køriibala tabig waminchab inrrab— cha.

⁹ Tru kusrebeløbe rey øyeeg eshkailø ambubelø køn. Inchen estrella tru pørr kal-labgatøsrø asiibe nømui mer-raptø ya, yandø tru unø tsuim pala pasramisren, ¹⁰ tru kusreb møguelø estrellan ashabe, truba truba kasraabelø køn. ¹¹ Incha yau kebambabe, unamba, usri Maríanba ashabe, tømønšra, køriibala tabig wamincha, nømui ketamelan kura, oro køben, incienso køben, mirra køben ketøbelø køn. ¹² Incha yandø nømune piabyu Herodesweimbura ammonrrain cha, eshkailø kua, nømui pirausrømaybe peg maywan ambubelø køn.

Egiptosrømay trubab ambub

¹³ Yandø tru kusreb møguelø chab amben, Señorwei kan ángel Joséwan piabyu kenamisrabe, trenchibig køn:

—Kurra, unan usranba perøb Egiptosrømay trubab inrrø cha. Incha trusrø na eshkamnegatig kørrømisrtrig cha. Kaguende Herodesbe unan kwetchab lanrrab køn— cha.

¹⁴ Inchen Josébe kurra, unan usranba pera, yem Egiptosrømay webya, ya, ¹⁵ trusrø tru Herodes kwamnegatig waraig købig køn. Øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabikkurri øyah taig, truig nebunrrain kuig køn: “Nai Nusrkawan Egiptogurri wamar” taig.

Herodes uregwan kwetchai karub

¹⁶ Inchen Herodes nun tru kusreb møguelø isin kui mørabe, truba truba nama, tru kusreb møguelø tru ureg chu uras kal-laigwan eshkaigwan, trunun cuenta mara kal-laingurrimbunø pa pilagatiguelø Belén pøtøgatan warabelan kerriguba kwetchain karubig køn. ¹⁷ Øyamay

nebuig køn Tius maig karuigwan eshkabig Jeremías øyah pørig:

¹⁸ Ramá pueblosrø kan wam mørig køn cha.

Truibe kan truba truba isuig wamab kishib,

tru Raquel nui uregweimburab isua, kishibig køn.

Incha 'kishmø, ka awentau' taingucha, awentanrrab
kaimabig køn cha,

kaguende yandø ureemera chab kwaikken køben.

Egiptogurri katø amrruig

¹⁹ Inchen yandø Herodes kwaben, Señorwei kan ángel Joséwan Egiptosrø piabyu kenamisra, trenchibig køn:

²⁰ —Kurra, unanba usranba pera, Israel pirausrømay katø inrrø cha. Kaguende unan kwetchab inchibeløbe yandø chab kwan— cha.

²¹ Inchen Josébe kurra, unanba usranba Israel pirausrømay pera, ibig køn. ²² Inchen Herodeswein cuentabe nui nusrkai Arquelau Judea pirau truig karub wan taig mørøppe, Josébe trusrømay yamig køriimatøben, Tius piabyu Judeasrømay imønrrai eshkaben, Galileasrømay ambig køn. ²³ Incha Josébe trusrø puabe, Nazaret pueblosrø tsunrrab ibig køn. Iig øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkab møguelø øyah taig nebunrrain kuig køn: "Jesúsbe nazaretsriig cha wamig kønrrun" taig.

3

Juan Bautista mu misag warab waraimønug eshkab kusrenanøb

(Mc 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Tru kwalømmerawan Juan Bautista Judea pirau mu misag warab waraimønug ² trenchib eshkab kusrenanøb arrubig køn:

—Kaig mariilan isua mōra, Tiusweimay lliray chib. Kaguende srōmbalasrō Tius nō ashib karub waibe lutau pasran— cha.

³ Tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaías ōyah pōrig Juanbe truig kuig kōn:

Kan wam mu misag warab waraimōnug trenchib trasan, taig: “Señorwei maywan tamarōb, nuyasig maymerane ōlmarōb inday,” chib.

⁴ Juan kewagūibe camello isiitōga marig kōbig kōn. Inchen nui pōrōnaibe kaluswan marig kōben, nui mamibe nōrrō chapullba kaambu mielba kōbig kōn. ⁵ Jerusalén misaameraba, mayeelō Judea pirau misaameraba, Jordán pi puluwanelōba nun mōrtrab werrubelō kōn. ⁶ Incha nōmui kaig mariilan ‘kaig marig kōn’ chib eshkaben, Juanbe truilan Jordán piyu piu umbu ulsrōbig kōn.

⁷ Inchen Juanbe fariseosmera kōben, saduceosmera kōben, truba nōrrō nō piu umbu ulsrailō kōnrrab amrrui ashabe, trenchibig kōn:

—¡Ñimbe ul lataig inchib misaamera! ¿Ñimune mu eshkata cha, Tiuswei purō kōrig kōmđiig ñimuim pala attrabig pub pasrabigugurri wegōrrōnrraimbe? ⁸ Ñimui kaig mariilan isua mōra, Tiusweimay llirawar kuy, chibig kōn, tōrgandō asamđiig kōnrrain cha. ⁹ Incha ñimbe ñimasiitō ōyeeg chib mendōmōtay cha: “Nambe Abrahamwei misaamera ker” chib. Kaguende nabe trenđamōnrrun cha: Tiusbe i sruumeranguen Abrahamwei misaamera kōnrrai marōg kōbene, martrun cha. ¹⁰ Katō walōmbe tusrmeran srōlba para ōramig chabguen srōlyu pasringuen pasran cha. Chi tusrwandōgucha tab mamig niimđigwane para, nagu kegutsan cha. ¹¹ Nabe ñimune ciertonwei pi pinōbulrrai piu umbu ulsrar cha, kaig mariilan isua mōra, Tiusweimay llirain kōnmab

asamdiig k nrrai. Trune nai wendau arrubiibe si, Espíritu Santot gaba, naat gaba pin bulrrun cha. Truibe si, na lataguen k m , maramburab mar big k ben, nabe truburab k m ig kua, nui alpargatiswanguen srua inrrabgaig kur cha. ¹² N be tirigun isig  ra tar martrab tru kala kutsamig tsig utigwan sruaguen pasran cha. Incha truyu tru tirigu chishmari yabal wan kerrigu chab chishmarabe, tirigune tirigu esegainug esegappe, shauwane mana kwam  nagu patrun— chibig k n Juanbe.

Jesúswan piu umbu ulsr b

(Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Jesúsbe Galileasr ngurri Jordán piyumay arrubig k n, tru Juan uninumay nun piu umbu ulsr nrrai.

¹⁴ Sr t be Juanbe nune piu umbu ulsr g k mui incha, trenchibig k n:

—Nane  nguen treeg marig kømdiig købendø,  nguen nan attirru?— cha.

¹⁵ Inchen Jes sbe trenchiptinchibig k n:

—M imbat be  yamay ka mar cha. Tius tru sølgandø tabig maramigwane nambe kut gue Øyamay maramig k n— cha.

Inchen Juanbe ka treeg marøbig k n. ¹⁶ Incha Juanbe Jes swan piu umbu ulsr ben, piyugurri webibig k n. Inchen m imbe srømbalabe kur ptinchen, Jes sbe Tiuswei Espíritu nuim pala kan paloma lataig k r arri ashibig k n. ¹⁷ Inchen sr mbalasar ngurri kan wam trenchib waminchibig k n:

—Iibe nai Nusrkai undaraig k n cha. Nabe nuimburab truba tab kui war— cha.

4

Satanás Jes swan chinchibig køtashchab inchib

(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Inchen Espíritu Santobe mu misag warab waraimøsrømay Jesúswan pera yaig køn, nugwaimandzig nun kebenøsrkønrrab inchai. ² Inchen cuarenta días yem kwaløm chigucha mamøwa, yandø parøgwai mørøbig køn. ³ Inchen tru kebenøsrkønrrab inchibiibe Jesúswan kemallabe, trenchibig køn:

—Isa kømø, tru ñi Tiuswei Nusrkain kuabe, i sruumeran pirri misringaru— cha.

⁴ Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Møøbe pirrindøgatø øsig tsumøtø, kerrigu Tiuswei wamdøgagucha tsumig køn”— cha.

⁵ Incha nugwaimandziibe Jesúswan Jerusalén tru Tiusweindø tarø mari ciudadsrømay srua ya, tru Tiuswei yau purø palasrø pasrabe, ⁶ trenchibig køn:

—Isa kømø, tru ñi Tiuswei Nusrkain kuabe, pirausrø pørsrau cha. Kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig pasran cha:

Tiusbe nui ángelesmeran ñun ashchai ørtrun chibig.

Incha ñui srøbwán sru gu srurrengwamønrrai nømui tasiimeratøga ñun kusranrrun— chibig.

⁷ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Katø Tiuswei wamwan pørigube treekkucha chibig køn cha: “Ñui Señor Tiuswane ke chinchibig køtashchab lataikkucha maramig kømøn”— cha.

⁸ Katøbe nugwaimandziibe kan truba pala tunsrømay srua yabe, yu pirau chutøgucha nørreelø tru nøm ashib karub purrailanba, katø nømui chigurrimbunø tabig tørig tøgagúigwanba kenamarabe, ⁹ trenchibig køn:

—Iigwan nabe kerriguba tranrrumøn cha, ñi nan srala, køriibala tabig waminchene.—

¹⁰ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¡Satanás, mõi mõi iptsu! cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Señor ñui Tiuswandø kørìibala tabig waminchib, nuyasiitø marøb megamig køn”— cha.

¹¹ Inchen nugwaimandziibe nuinukkurri tarømisren, ángelesmera amrrua, purugubelø køn Jesúswan.

*Jesús tru nui maramigwan Galilea pølbasrøb
(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² Juan Bautistan kailan keeri yau keerin køn taig Jesús wammørabe, Galileamay ibig køn. ¹³ Incha Nazaret puebloyugurri webyabe, Capernaum pueblsrøb pisu menda, Zabulónwei misag warainuuba, Neftalíwei misag warainuuba tru pirau tsunrrab ibig køn. ¹⁴ Øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah taig nebunrrain kuig køn:

¹⁵ Zabulónwei misag warainuuba, Neftalíwei misag warainuuba tru pirau,
Jordán pi ambøgatø tru nu pisugatømaysrøb,
Galilea tru judío kømeeleø warainug,

¹⁶ misaamera løstøyu warabeløbe
kan truba tørig asan chib.

Kwamig nømuim pala itøgasraig lataig warabelø købelane kan tørig kebilin køn, chib pørig.

¹⁷ Trugurrimbunø Jesúsbe eshkab kusrenanøb trenchibig køn:

—Kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliray cha. Srømbalasarøb Tius nø ashib karub waibe lutau pasran— cha.

*Jesús pibgatø peskabelan wamab
(Mc 1.16-20; Lc 5.1-11)*

¹⁸ Jesús Galilea nu pisu mendawan ib pasrøwabe, pa nunelan ashibig køn, kane Simón, truigwane katø Pedrogucha taig, kane Andrés taig. Truiløbe peskabelø kua, nømui atarrayameran piyu keguchib warøben, ¹⁹ Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Nai mendig amrruy cha. Nabe ñimune misaameran peskabelø kønrrai maramønrrun— cha.

²⁰ Inchen tru urastø nømbe nømui atarrayasmeran warøb, nøba ambuptinchibelø køn.

²¹ Incha Jesúsbe katøguchi mas ambuurø yabe, katøgan pa nunelø warai ashibig køn, truiløbe Zebedeawei nusrkalø, Santiagoba, Juanba. Nømbe nui møskaimba barcoyu atarrayamera kølsrailan tamarøb purrøbene, Jesúsbe tru nusrkalan wamabig køn. ²² Inchen nømbe tru urastø barconba, nømui møskawanba kørrømarøppa, Jesúswei mendig ambuptinchibelø køn.

Misag truba nuwan Jesús kusrenanøb

(Lc 6.17-19)

²³ Jesúsbe Galilea pirau ørøba llirab ibig køn, judíos-mera tulundzuni yamørig Tius nø ashib karub pasrain-uguig tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb. Incha misaameran chi kwanrreelan køben, chi pusrkwailan køben tamarøbig køn. ²⁴ Jesúswane Siria pirausrø ker-rigu wammøra kua, mayan kwanrreelan srua amrrubelø køn. Tru chi kwanrø køben tøgarmaran, katø ni mu-mayguen tab kømui mørøb inchibelan, tru kwaimandzi-imeran tøgarmaran køben, itønab pesannabig tøgarmaran køben, kønønrrab kaimabelan køben srua amrrubelø køn. Inchen Jesúsbe tamarøbig køn.

²⁵ Inchen misaamera galileasreelø køben, decápoliss-reelø køben, jerusalénsreelø køben, judeasreelø køben, Jordán pi tru pørr kal-labgatøsrøelø køben Jesúswei mendig truba nu ambubelø køn.

5

Jesús nu tunyu wamisra kusrenanøb wamindig

¹ Incha Jesúsbe misag truba truba nuwan ashabe, kan tun pala nebya wamisren, nui kusrenanøb pera uniilø kemallen, ² nøbe øyeeg chib kusrenanøb mendabig køn:

³ —Mayanguen tab kuilø køn cha, tru Tiusweimburabigwan ke kagømønrraindøzhig tøgaguermab isua palai mørøbelaimbe.

Kaguende srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe nømuiwein køn cha.

⁴ Mayanguen tab kuilø køn cha, tru truba isuig kishibelaimbe.

Kaguende Tiusbe nømun chi isui inchimønrrai tab købigwan tranrrun cha.

⁵ Mayanguen tab kuilø køn cha, tru larrø tammayelø lata lata inchimeelaimbe.

Kaguende nømbe tru pirøwan Tius tranrrab misrigwan ketig utønrrun cha.

⁶ Mayanguen tab kuilø køn cha, tru sølgandø tabigwan kan parøgwaig mørøb lataig, pi mulgwaig mørøb lataig inchibelaimbe.

Kaguende maig isua palai melaigwan Tiusbe nømun nørrø traniilø kønrrun cha.

⁷ Mayanguen tab kuilø køn cha, katøganelan lastima ashibelaimbe.

Kaguende nømungucha Tiusbe treetøwei lastima ashib tøgagønrrun cha.

⁸ Mayanguen tab kuilø køn cha, chi kaig isumø manrømera chishig tøgarweimbe.

Kaguende nømbe Tiuswan ashchun cha.

⁹ Mayanguen tab kuilø køn cha, tru ambugurri igurri tab kømigwan lab marøbelaimbe.

Kaguende truilane Tiusbe 'nai ureg køn' chinrrun cha.

¹⁰ Mayanguen tab kuilø køn cha, tru Tius mandø mar-trai miaigwan marikkurri kaig martraindinab kaig nebui melabelaimbe.

Kaguende srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe nømuin køn cha.

¹¹ Ñimbe mayanguen tab kuilø køn cha, nagurrindø misaamera tsalø waminab, kaig marinab, katø ñimun chine, chine isa wamindinab melabelaimbe. ¹² Pøs truba kasraarab tab kui møray cha. Kaguende srømbalasrømbe truba truba nuig ketig utamig tøgagønrrun cha. Ñimguen kømøwatørøwei tru Tius maig karuigwan eshkabelan øy-eetøwei kaig marig købig køn cha, trenchibig køn Jesúsbe.

*Tiuswei ureebe yu pirau treba, tørba lataig køn
(Mc 9.50; Lc 14.34-35)*

¹³ Ñimbe yu pirau tre latailø køn. Inchendø yandø tre larrmíig misrabe, ¿katøbe chinchu kui larrøbig mis-riasamø? Yandø mas chiweingucha larrmíig misrene, wambig petøben, misaamerabe itøbunan, chibig køn.

¹⁴ Ñimbe yu pirauelayasig tør latailø køn. Kan ciudama tun palasrø pasrabiibe trubønrrab kaiman cha.

¹⁵ Katø kan aceite lámparan chigucha piløgøppe, køtsø umbu pasrtrab piløgømøn cha. Treeg kømøtø, masken pala pasrene, mayeelan yau purrabelan pilan chibig køn.

¹⁶ Øyeetøwei ñimguen misaamerai merrab ñimui tør pilønrrai inday chibig køn, ñimui tabig mariilan asha, nømbe ñimui Møskai srømbalasrø wabigwan truba tabig waminchain cha.

Maig maramigwan martrai Moisés pørigwan Jesús kusre-nanøb

¹⁷ 'Nabe arruppe, maig maramigwan martrai Moisés pørigwanba, Tius maig karuigwan eshkabelø kusrenanilanba na patsøgønrrab arritamab isumøtay chibig køn. Nabe treeg kømøtø, arruppe, tru Moisés pørigu maig chibig køben, trunun newan mara kørømartrab arrig køn. ¹⁸ Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Srømbalaba, pirøba pønrrøbenbatøbe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maya lamøzhig pørig pønrrabeløguen pinappe, purainrraamøn cha, kerrigu tru pørigu maig taig nebumnegatig. ¹⁹ Inchawei møikkøben tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyu karua pønrrailan møigu køben maya lamøzhigwandøguen kalø marøb, katø misagwan treetøwei kalø martrai kusrenanøbiibe srømbalarø Tius nø ashib karub waisrømbe truipe purø lamíig kui asig køn taig kønrrun. Trune møikkøben martrai karua pønrrailan marøb, katø treetøwei martrai kusrenanøbiibe, truipe si, srømbalarø Tius nø ashib karub waisrømbe nuig kui asig kønrrun cha.

²⁰ 'Inchawei nabe ñimune eshkar: Ñimui sølgandø marigwan tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba marøb pønrrai lataitøguen kømø, katøguchi tabig marmuisruandøbe, srømbalarø Tius nø ashib karub waisrømbe managuen kebamrraamøn cha.

*Trømbøig namiguelø kømumigwan Jesús kusrenanøb
(Lc 12.57-59)*

²¹ 'Ñimbe mørøbelø kuinrrun ñimui merrabsreelane trendaigwan: "Kweechimøta cha. Møikkøben kweechibiibe kaigyu pasrønrrai pasrig kønrrun" cha. ²² Trune nabe trendamønrrun: Møikkøben nui nunewan namig kørørmisrøbiibe kaigyu pasrønrrai pasrig kønrrun cha. Nunewan tsalø wamabigwane tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø asha marig kønrrun cha.

Inchen mōikkøben nunewan trømbøig inchib: “Larrø kaig chugúi mormíig køn” chib wamabiibe, tru kwamø nagu mōra melamnug kegutsig kømigwan lab pasran cha.

²³ 'Inchawei ñi Tiuswei tranamigwan altaryumay srua arrua, ñui nunewan ñi chigøben kaig mara tøgagúigwan ñi isuptinchabe, ²⁴ tru ñi Tiuswan tranamigwan altaryu pasrøppa, ñui nuneeba tab kørømisramigwanmerrig lanrrab yamig køn. Trugurrimbe si, altaryumay arrua, ñui tranamigwan tranø.

²⁵ 'Mōikkøben ñun kejawa, juezweimay merranene, tru kejabiiba mayu ib pasrappatø, tammay kørømisrkun cha, petø wamindam lau, tru juezwei tasku tranmønrraimbe. Inchippa juezbe policíameran tranen, truiløbe ñun kailan keeri yau kegutsinamønrrappe. ²⁶ Pøs nabe ñimun cieron trendamønrrun: Truyugurri webinrrappe, maig pagaramigwan chishtø pagarawatøwei webinrrabguen cha.

Kasharawaig itølulumigwan Jesús waminchib

²⁷ 'Merrabsrø øyah taigwan ñimbe mørøbelø kuinrrun: “Mōikkøben kasharawaig købendø, peg ishuuba itølulamig kømøn”, taigwan. ²⁸ Trune nabe trendamønrrun: Mōikkøben kan ishuwan trømbøig martrab isub chull ashibiibe nui manrraube yandø chabguen itølulig lataig kørømisran cha.

²⁹ 'Inchawei treekkurri ñui kusrmay kab kaig maringarua, kaigu ñun kebenørkøbene, wesrua, kuchi chibig køn. Trembe ñui asru kanbaløtø palab misrikken chi kømønrrun cha, tru mōra melamnug asr ørøba kegutsig købgunrriibe. ³⁰ Ñui kusrmay tasig kaig maringarua, kaigu ñun kebenørkøbene, tasigwane para, kuchi, chibig køn. Trembe ñui asru kanbaløtø palabikken chi kømønrrun cha, tru mōra melamnug asr ørøba kegutsig købgunrriibe.

Kasharawar petiyamumigwan Jesús waminchib
(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ 'Katø merrabsrømbe trendaig købig køn: "Møikkøben nui srawan kucha, tarømisrtrappe, kan kilga tarømisrtrab chibig mara, nun purøøramig køn" cha. ³² Trune nabe trendamønrrun: Mu møøtøgucha nui srai, itølulmubendø, srawan kucha, tarømisrøbiibe, nui srawane itøluløb uñchai maran cha. Inchen mu møøtøgucha kan tarømisra ishuuba kasharabiibe nøgucha treetøwei itølulan cha.

Isa waminchimumigwan Jesús kusrenanøb

³³ 'Katø ñimbe møriinrrun ñimui merrabsreelan øyah tailan 'Señorwei merrab, ¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' cha kørrømisrigwane wamindiitø kømø, maramig køn taigwan. ³⁴ Inchendø nabe ñimun trendamønrrun: '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chib mumaygucha ke treeg chimøtay cha. Srømbalawei merrab pasamisra '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chimøtay cha. Kaguende srømbalabe Tius nø wamisra waig køn cha. ³⁵ Katø ñimbe pirøwei merrab pasamisra, '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chimøtay cha. Kaguende pirøbe Tius itøbuna waig køn cha. Ni katø Jerusalénwei merrab chigucha treeg maramig kømøn. Kaguende truiibe Tius, tru purø nu Reywei ciuda køn. ³⁶ Ni katø ñimui turwan '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chimøtay chibig køn. Kaguende ñimbe pusrugwan ni kandøguen puliig martrab kaimabwei, ni kandøguen yaliig martrab kaimabwei inchun cha. ³⁷ Inchen ñimbe martrappe: "Øø" tamig køn. Inchen marmønrrappe: "Ka" tamig køn. Pøs yandø i trendaigugurri mas nemarøb, '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' taibe nugwaimandzigweinukkurri arrubig køn.

*Kaig inchen lata marmumigwan Jesús kusrenanø
(Lc 6.29-30)*

³⁸ Katø ñimbe merrabsrø trendaigwan mørøbelø kuinrrun: “Katøganui kabwan mindishibigwane nuin kabwangucha mindisamig køn”, taigwan. “Katøganui trugulwan lanchibigwane nuin trugulwangucha landamig køn”, taigwan. ³⁹ Trune nabe trendamønrrun: Møikkøben ñun kaig marene, lata inchimøta cha. Treeg kømøtø, møikkøben ñun kusrmay maløbøtø pashene, kandarømayigwangucha yul cha. ⁴⁰ Møikkøben kejawa kewagúigwan kerranrrab inchene, turiwangucha srua ibasingaru cha. ⁴¹ Møikkøben ñun nama, kan kilómetro chigøben ninguigarubene, trube, pa kilómetro nig cha. ⁴² Inchen møikkøben ñun chi miabigwane tranø cha. Møikkøben ‘peberra’ cha, miabene, ‘ka’ chimø, peb cha.

*Ashig kømui inchibelan undaaramigwan Jesús waminchib
(Lc 6.27-28, 32-36)*

⁴³ Ñimbe katø merrabsrø trendaigwan mørig kuinrrun: “Ñui tab linchibigwane isua, undaaramig køn chippe. Ñun tsaliigwane ashig kømui indamig køn”, taigwan. ⁴⁴ Trune nabe ñimun trendamønrrun: Ñimun ashig kømui inchibelane undaaray cha. Inchen ñimun kaig martrabgøba inchibelaimbe nømuyasig Tiusba wamindamig køn cha. ⁴⁵ Treeg marabe, ñimbe Møskai srømbalsrø wabigwei ureg kønrrabguen. Kaguende nøma nui nøsigwan kailaim pala lata, tabelaim pala lata pørr patingarub, katø sølgandø tabig marøbelaim pala lata, chi sølgandø tabig marmeelaim pala lata sre punrrai ørøb inchibig køn cha. ⁴⁶ Kaguende ñimun undaarabelandø undaarawabe, ¿truburøbe chigúi utønrrague? ¿Romasreelayasig an utabeløguen treetøweimbe marøbelø kømuitarru? ⁴⁷ Inchen ñimui nunelandø tab wamabiibe,

¿chigúi srøig peg marig kørnrrautah? Kaguende ¿Tiuswan ashmeelø tru judíos kømø misaameraguen treetøweimbe marøbelø kømuitarru? ⁴⁸ Ñimbe sølgandø newan tabelø kuy, ñimui Møskai srømbalasrø wabig newan tabig køb lataitøweingue.

6

Tabig maramigwan Jesús kusrenanøb

¹ Ñimui tabig mariilan misaamerai malau marmøtay, misaamera ka ashchaidø lataig. Ñim treeg marene, ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe chigucha truburøbe tranrraamøn. ² Inchawei palai inchibelan ñi puruguppe, mayeelø wammørtraï waminchib kenamarmøta. Tru palatø tab inchibelø latawei judíosmera tulundzuni yamerayu, callesmerayu misaamera nømun tabig waminchai marøbelø lataig marmøta. Kaguende nabe ñimun cierton trendamønrrun: Yandø treeg marøbeløbe nømui truburø ketig utamigwane utabguen indan cha. ³ Inchen palai inchibelan ñi puruguppe, ñui kusrmay tasig marigwane atsimay tasig asha kørnrai marmøta. ⁴ Inchen ñi mun kenamarmøtø mariilan Tius ñui Møskai ashibiibe ñun truburø ketamigwan kettrun.

Tiusba mandø wamindamigwan Jesús kusrenanøb

(Lc 11.2-4)

⁵ Ñim Tiusba waminchib pønrrappe, tru palatø tab inchibelø lataig kømøtay. Truiløma judíosmera tulundzuni yamerayu køben, plazayu ya tsøbmerasrøn køben pønrramisra, Tiusba wamindamig chullelø køn, misaamera ashchai. Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Nømun misaamera tabig wamindiibe, truiibe truburø ketig chabguen utabguen indan cha. ⁶ Trune ñibe Tiusba waminchappe, ñui kwartuyu kebya, yaskabwan kasra, ñui

Møskai Tiusba waminchi cha, mu asiimífig truyu ñibatø pasrabigwan. Inchen ñi mun kenamarmøtø marigwan Tius ñui Møskai ashibiibe ñun truburø ketamigwan ketrun.

⁷ Tiusba waminchib pasrappe, trunundø katøle, katøle ka yandø wama mormøta, judíos komeelø latawei. Kaguende truiløbe truba truba waminchene, Tiusbe katøguchinguen mørtraitamab isubelø køn. ⁸ Ñimbe nøm latailøwein kømøtay. Kaguende ñimui Møskai Tiusbe ñim miamøwatø ñimui chi palai indigwane chab ashaguen wan. ⁹ Ñimbe Tiusba waminchib pønrrappe, øyah chinrrigay:

Namui Møskai srømbalasarø wabig, ñui munchibe tabigweindø tarømara, newan tab indig kønrrun.

¹⁰ Ñi ashib karub pasraibe pirau larrøbitchab amø, srømbalasarø latawei yu piraugucha, ñi maig maramdiig køben, treegwei marig kønrrai.

¹¹ Kwalømmørig nam mamig maig palabigwan mõi tranøb,

¹² namui kaig mariilan ulø paymø, pesannarrunrrig chib, nam namun kaig marøbelan ulø paymø, pesannawa kørrømisrøb lataitøwei.

¹³ Chigøben namun kegørrøsrkønrraptiig pønrrøbene, truwane namun ambashmørrunrrig. Masken tru kaigweinukkurrimbe tarømartra. Kaguende, tru ashib karub waiba, maramburab mariiba, purø nuig, purø tabiibabe managatig ñuin køn chib.

¹⁴ Kaguende katøganelø ñimun kaig maren, truilan ñim ulø paymø, ñim pesannabene, ñimui Møskai srømbalasarø wabikkucha ñimun ulø payamigwan paymønrrun cha. ¹⁵ Inchen katøganelan ñim pesannamø, ulø

payene, ñimui Møskai srømbalærø wabikkucha pesanamø, ñimui kaig mariilan ulø payrrun chibig køn Jesúsbe.

Ayunamigwan Jesús kusrenanøb

¹⁶ Ñim ayunappe, malømera kwa isuig lataig mismøtøy. Tru palatø tab inchibeløma malømerabe kwa isuig latailø kenamarøbelø køn, misaamera nømbe ayunab kui ashchai. Treeløwein kønrrab kømø. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Yandø nømun misaamera tabig wamindiibe, truike truburø keti lataig chabguen utabguen indan cha. ¹⁷ Inchen ñibe ayunappe, maløwan kwalla, pusrugwan tabig tamar cha, ¹⁸ misaamerabe ñun ayunab wain kønmab ashmønrrai. Ñuinetø marigwan ñui Møskai ashib pasrabiibe trunun asha, nøbe ñune truburø tranamigwan tranrrun chibig køn.

Srømbalærø chigurribunø pønrrabig

(Lc 12.33-34)

¹⁹ Yu pirau chine, chine tulishimøtøy, pullillamera mab, trerawa pinab, nileelø kebamba nilab indinug. ²⁰ Trembe srømbalærøwei tøgamisrøb tulisay, pullilla mamøwei, trerawa pinømøwei, nileelø nilønrrab kebamøwei indinug. ²¹ Kaguende ñimui chi tøgagúilø chu esegaig pønrrøbene, ñimui manrrøgucha ke truyutø isub pasrønrrun cha.

Kabmerabe asrwei lámpara køn

(Lc 11.34-36)

²² Asru kappe kan lámpara køn cha. Inchawei ñui kab tabig købene, ñui asrube kerriguba tørsulu kønrrun. ²³ Inchen ñui kab kaig købene, ñui asrube kerriguba løstiig kønrrun. Inchawei tru tør ñuinug pasrabikken løstiig købene, tru løstiibe mas maig løstøgølig kerah chibig køn Jesúsbe.

*Møigwanmerrig mas isua tøgagømig
(Lc 16.13)*

²⁴ Nun karunrrabelø muguen pagatøbe tøgagønrrab kaimanrrun. Kaguende kanune tsalø ashippe, kanune undaaranrrun cha. Kanune chiyugucha truba tab mørøb megappe, kanune kaashib webinrrun cha. Inchawei Tiusweimburabigu marøb pasrønrrab isumba, anweimburabigu marøb pasrønrrab isumba inchibiibe martrab kaimanrrun cha, pabaløbabe.

*Tiusbe nui uregwan ashibig køn
(Lc 12.22-31)*

²⁵ Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Øsig amønamig, ñim mamigwanba, mutsamigwanba, asru chi kemermab isumigwanba menrra isumøtay cha. Øsig amønamikkan kan mamig lataitø kuitarru cha. Kabe asrkan kan asru keelø lataitø kuitarru cha. ²⁶ Pala amøñibelø illimeran asay chibig køn. Ellguamøwei, ellmarig tulishimøwei, ellmarig tulisai gwan esegainug esegamøwei inchibelanguen, truilanma ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe manrrai mannøbig køn cha. ¿Ñimbe illimera lataguen kømø, maselø kømøtirru? chibig køn. ²⁷ ¿Ñim møiløgøben maya, maya incha katøgan tøbø metrotøguen nurabsruguh? cha.

²⁸ ¿Chindimbarre ñimbe asru keegwan truba truba isubelø køgue? cha. Wambig umeranma asay chibig køn. Kwallmøwei, kumøwei inchibelø købendø, tabig nørøran cha. ²⁹ Inchendø nabe trendamønrrun: Rey Salomónguen nui chine purø tabzhig tøgagua, umera lata tabzhiibe kemuig køn cha. ³⁰ Wambig kaumera, mõi ka pønrrøwa, srønabe nagu parrig kønrrabigwanguen Tiusbe øyeeg tabzhig kenanøb lataig marøbiibe, ñimune treetøguen kømøtø, masken marmønrraitarru cha, ñim ya ñimui

isubigwan Tiusweinug pasra ke kagømønrraindøzhig tøgárgan. ³¹ Inchawei øyeeg chib chi isumøtay chibig køn: “¿Chi mamer?” chib; “¿Chi mutsamer?” chib; “¿Chi kemer?” chib. ³² Kaguende tru Tiuswan ashmeelø judíos kømø misaamerabe iigwandø isub labelø køn. Inchen ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe ñimui chi palabelan ashaguen wabig køn. ³³ Inchawei Tius nø ashib karub wainuguigwanba, katø tru sølgandø tabigwanba, truilanmerrig lab maramig køn. Trumaybe tru katøgan chi palabelangucha ñimbe nemarig kerrigu utønrrun. ³⁴ Inchawei srøna kwalømweyigwane chi isumøtay. Kaguende srøna kwalømweyigwane srøna isumig nøørø køn. Kaguende kwalømmørig chi pub arrubiitø tsabø køn isumibe.

7

*Katøganelan ‘øyeelø, øyeelø køn’ chimøtay**(Lc 6.37-38, 41-42)*

¹ Ñimbe katøganelan ‘øyeeg, øyeeg marøbelø køn’ chib waminchimøtay, ñimungucha ‘øyeelø køn’ tainamønrrappe. ² Ñim katøganelan ‘øyeelø, øyeelø køn’ chib waminðiibe, ñimungucha treetøwei martrun. Ñim kanelan maig unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha tranrrun. ³ ¿Chindimbarre ñui nunewan kabyu shauzhig wabigwangøba ashku cha, tru ñuin kabyu nu tsig wabigwanguen ashmubendøbe? ⁴ Inchawei ñitøweinguen ñuin kabyu nu tsigwan ashmubendøbe, ñui nunewane chinchá øyeeg chinrragu: “Nai nuneg, ¿ñuin kabyu shauzhig wabigwan wesrarruah?” cha. ⁵ Ñi, palatø tabig, ñuin kabyu nu tsig wabigwanmerrig wesru chibig køn. Trenchabe si, ñui nunewein kabyu shauzhig wabigwan wesrumig tab ashchabguen cha.

⁶ 'Chigøben Tiusweindø tarømarigwane werameran tranmøtay. Katø ñimui perlasmerane kuchimeran kebus-rmøtay, inchippa truilan itølula, llirawa, amrrua, kurmil-lustøga kwanaguchib ñimun pitis marinamønrrappe.

Tiuswan miab, nun lab, katø yaskabu wamab inday
(Lc 11.9-13; 6.31)

⁷ 'Miabene, Tiusbe ñimune tranrrun. Lawabe, wetørranrrun. Yaskabu wamubene, ñimune kurtrun. ⁸ Kaguende mugucha miabiibe utøben, labiibe wetørraben, yaskabu wamabigwane kurtrun.

⁹ 'Kabe ñimma møikkøben ñui nusrkai pirri miabene, kabe, ¿kan pillisrugwan tranøbsruguh? ¹⁰ Kabe kan peskau miabene, ¿kan ulwan tranøbsruguh? ¹¹ Pøs ñimma ya kailø købenguen ñimui uregwane tabig keta tranøbelø køben, kan mas ñimui Møskai srømbalasarø wabiibe nun miabelane, maig tabig tranrrer chibig køn.

¹² 'Inchawei ñimma katøganelø ñimuyasig tabig maramig palai inchibeløbe, ñimgucha katøganelan treetøwei maray chibig køn. Kaguende maig maramigwan martrai Moisés pørigu lata, Tius maig karuigwan eshkabelø pøriiløyu lata iigwanwei martrai karubig køn.

Trag yaskappa, lendø yaskappa
(Lc 13.24)

¹³ 'Trag yaskabwan kebambay chibig køn. Kaguende tru kan lendø yaskappa, tru lendø maybabe managuen werrumikkaig kegørra pønrramsrømay pera ibig køben, truwane si, møiløgøben truba nu kebamban cha. ¹⁴ Inchen tru trag yaskappa, trag mayba managuen patsømø øsig purramsømay pera ibiibe, truiløbe traguelø, trurriigu murelø køben, trunun wetørrabeløbe mamdø køn chibig køn.

Tusrbe mamikkurri asamdiig kòn
(Lc 6.43-44)

¹⁵ 'Tab asha kuy, chibig kòn, 'Tius maig karuigwan eshkabelø ker' chibelø isa waminchibelan, ñimuimay kan ubisha lataig amrrubendø, nømui umbube kan namig lobosmera latailø kòn cha. ¹⁶ Trune ñimbe nømui maig mariiløytøguen tsabø ashchun, tusryu mamig niguigwan latawei. Kaguende kal tusryugurrima uvas lurrmøwei, katø kaldø misrøb tusryugurri yashig lurrmøwei indan. ¹⁷ Inchawei kan tab tusrbe tab mamig niguen. Trune kan kaig tusrbe kaig mamitøwei nigan cha. ¹⁸ Inchawei kan tab tusrbe kaig mamig niirrab kaimabwei, katø kan kaig tusrbe tab mamig niirrab kaimabwei indan cha. ¹⁹ Inchawei chi tusrwandøgucha tab mamig niimíig-wane para, nagu kegutsan. ²⁰ Inchawei nømui mariiløyu ñimbe ashchabguen chibig kòn.

Tius nø ashib karub waisrømbe mayeeløba kømøtø kebamrrun
(Lc 13.25-27)

²¹ 'Nan: "Señor, Señor" chibelø srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrømbe mayeeløba kømøtø kebamrrun. Treeg kømøtø, nai Møskai srømbalasrø wabig maig maringaruben, trunun marøbeløtøwei kebamrrun. ²² Tru srabe kwalømbe nane møiløgøben truba nu trenchinrrun: "Señor, Señor, yamba nambe ñui munchiyu ñi maig karuigwan eshka, ñui munchiyu kwaimandziimeran webetab, ñui munchiyu maramburab mariilan marig købig kòn" cha. ²³ Inchene nabe trendamønrrun: "Managuen nabe ñimune ashmíig kur cha. Ñim larrø kaig marøbeløbe, nainukkurri tarømisray" cha.

Pailø ya marøbelan kemesra wamindig
(Mc 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ Møikkøben na wamindigwan mørøb, na maig taigwan mōra marøbigwane kan mōg tab isua marøbig lataig køn chinrrab. Nui yawan srug pala marøbig lataikke. ²⁵ Sre pub, pimera nurab, yawan isig megambub itsingucha, yabe peñmøn cha, kaguen srug pala marig pasrōwa. ²⁶ Inchen nan mørøppe, mōrendø, na maig taigwan marmígwane, kan mōg tab isua marmíg lataig køn tamønrrun cha, nui yawan pisrum palatø marøbig lataikke. ²⁷ Sre puben, pimera nuraben, yawan isig megambub ichen, yabe peña, purø isumdiig mindisaig kōrrømisran— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

²⁸ Inchen Jesús iilan kerrigu chab waminchen, maya misaaba kwaara asha kōrrømisrøbelø køn øyeeg kusrenaniilan. ²⁹ Kaguende nøbe kusrenanøppe, nuinukkurindøwei mu mandamgaig kusrenanøbig køn, tru Moisés pørigwan nømui kusrenanøbelø lata kømø.

8

*Asr trerab kwanrrø tōgaigwan Jesús tamarøb
(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)*

¹ Yandø Jesús tun palasrøngurri kōrraarruben, misag truba nu mendig amrrubelø køn. ² Inchene kan mōg asr trerab kwanrrø, lepra taig, tōgaig kemallippa, Jesúswei merrab tømønrsabe trenchibig køn:

—Señor, nan ñi tamaramdiig købene, tamartra— cha.

³ Inchen Jesúsbe tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig køn:

—Tamarøg kōtan cha. Tamarig kōrrømisr— cha.

Inchen tru urastø nui trerab kwanrrøbe chishig kōrømisren, ⁴ Jesúsbe trenchibig køn:

—Au, mungøben eshkawabesin cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, katø Tiusweyasig tru

Moisés tranrrig taigwane srua ya, tranrrig cha, mayeeløba ñui kwanrrøwan chishig kørrømisrin kui ashchain— cha.

Suldau sətøwan nø karub pera pasrabigwei mendig megabigwan Jesús tamarøb

(Lc 7.1-10; Jn 4.43-54)

⁵ Yandø Jesús Capernaumsrø kebibene, romanosmerai suldau cienelan ashibig, kan centurión taig, nuimay arruabe, nun purugurra chib, ⁶ trenchibig køn:

—Señor, nai mendig megabiibe yau kwanrrø tsun cha, truba truba pusrkwai inchib, kerrigu kønønrab kaimaig.

⁷ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe arrua, tamaramønrrun— cha.

⁸ Inchen tru centuriónbe trenchibig køn:

—Señor, ñi nai yau kebattraimbe, nabe trengatig kømuinatan cha. Tammisr cha, treetø chirra cha. Nai karuindiig megabiibe tammisrtrun cha. ⁹ Kaguende nagucha mas nørreelø karuig kur cha. Katø treeg køben na karub tøgagúilø suldaumera tøgagur cha. Truilanma na møigwan køben: “Inrrø” chibene, ib; katø na møigwan køben: “Amø” chibene, arrub; katø nai karuindiig megabigwan chigøben: “Mar” chibene, marøb inchibig køn— cha.

¹⁰ Jesús iigwan møra, kwaara asha kørrømisrabe, nui mendig amrrubelan trenchibig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Israelsrø møigweinukken isubigwan nainug pasra tøgagúig øyangatig nuig wetørramur cha, i møwei lataig. ¹¹ Incha nabe ñimune trendamønrrun chibig køn: Pørr kal-labgatøsrøngurrin køben, pørr kebibgatøsrøngurrin køben truba nu amrrua, Abrahamba, Isaacba, Jacobpa manrrab purramisrtrun cha, srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrø. ¹² Trune Tius nø ashib karub waisrø purrønrrab ureemerabe wambig purø trømbø løstøyu

webusriilø kørnrun cha. Truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kørnrun— cha.

¹³ Incha Jesúsbe tru centuriónwan trenchibig kørn:

—Yamay inrrø cha. Ñi maig køreig treeg kørnrun— cha.

Inchen tru urastø tru mendig megabiibe tammisrig kørn.

Jesús Pedroi sueeran tamarøb

(Mc 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Jesús Pedroi yamay arrua, kebyabe, Pedroi sueerabe camayu pachiiba tsui ashibig kørn. ¹⁵ Incha Jesúsbe tru ishuwei tasigwan katørabene, pachiibe weetapinchen, nøbe kurra, tru pubelayasig chi maramigwan marøb mendabig kørn.

Kwanrreelø truba nørrowan Jesús tamarøb

(Mc 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Yandø yem misren Jesúsweimay truba yamelan kwaimandzig tøgarwan misaabe srua amrruben, kan wamitøgatø tru kwaimandziimeran webetab, katø chi kwanrø køben tøgarwan mayeelan tamarøbig kørn.

¹⁷ Øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah taig nebunrrain kuig kørn:

Nøtøwei namui pusrkwabelanba,

namui kwanrrømeranba kerran, taig.

Jesucristoi mendig ambamibe murig kørn

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jesúsbe nuin pøtøgatan misaamera truba nu tulsrua kui ashabe, nui kusrenanøb pera uniilane pisu ambøgatømayrø larramrai karubig kørn. ¹⁹ Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kan kusrenanøbig kemallabe trenchibig kørn:

—Kusrennøbig, ñi chu ibendø, nabe mendig arrumørnrun— cha.

²⁰ Inchene Jesúsbe trencha lötavig køn:

—Zorramerabe waramig trab tøgagøben, katø pala amøñib illimeragucha nømui lemera tøgar køn cha. Trune na, Møg Misra Arrubiibe ni nai turwan chu nerraramikken chigaig kur— cha.

²¹ Inchen katøgan møikkøsrøn, Jesúswan mendig uñibiibe, trenchibig køn:

—Señor, nai møskawan sørønrrabmerrig ibashcha— cha.

²² Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe nai wendau amø cha. Tiusweimburabigu kwaig latailøbe nømui kwailan sørøbash— cha.

Jesús isig ichibigwanba, pi latøgushibigwanba kønøbash-mub

(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Jesús yandø barcoyu nebiben, nui kusrenanøb pera uniiløbe nun lincha ambubelø køn. ²⁴ Inchene møimbe maryube truba trømbøig mur isig ichib kurra, pi wellarmera barcoyu mas, mas negutsingucha, Jesúsbe kib tsubig køn. ²⁵ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe kasrønarrab amba, trenchibelø køn:

—¡Señor, namun wesrurra chib, chab asentab meler!— cha.

²⁶ Inchen nøbe trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kørig køta? cha. Ñim kui ñimui isubigwan nainug ke kagømønrraindøzhig pasra tøgar— cha.

Incha kurrabe, isigwanba, marwanba kønømønrrai kandø wamuben, ¡katø! yandø kerrigu wasrønzhig kørømisrøbig køn. ²⁷ Inchen nømbe kwaara asha kørømisra, trenchibelø køn:

—¿Øyeebe chi møg kerah? cha. ¡Isig ichibig lata, mar lata, iiløguen nun mørtrappe!—

*Jesús Gadarasø pailø kwaimandzig tøgarmen tamarøb
(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)*

²⁸ Jesús pisu ambøgatø Gadara pirausrø larraibene, pailø kwaimandzig tøgarmen sörin trabmerayugurri werrua, Jesúswan kemallibelø køn. Truiløbe truba namiguelø køptø, tru maywane mugucha puramrrab kaimabelø køn. ²⁹ Inchabe trenchib trashibelø køn:

—Tiuswei Nusrkai, ¿namune chi martrab inchigu? cha. ¿Namun ¡katø! purø trømbøig mōra melønrrai martrab attirru cha, tru treeg maramig pumøwatøbe?—

³⁰ Truyugurri maya yab køsrøn kuchimera truba nu lawa mab amøñibelø køn. ³¹ Inchen tru kwaimandziimerabe Jesúswan trenchib rugabelø køn:

—Namun webetappe, trube, tru kuchimerayu kebambingarurrunrrig— cha.

³² Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ambay pøs— cha.

Inchen tru kwaimandziimerabe mōguelainukkurri webamba, kuchimerayu kebamben, tru urastø kuchimerabe luløb mendappe, truba trømbø lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, larrø nu pisuyu kegørra, pi keesra, chab kwabelø køn.

³³ Inchen tru kuchi ashibeløbe chab lula, pueblosø puabe, tru kwaimandzig tøgar købelan maig purayaigwan kerriguh waminchib mendabelø køn. ³⁴ Inchen puebloyu maya misaabe Jesúswan katønrrab webamba, nun ashabe, tru piraugurri ‘irra’ cha, truba rugabelø køn.

9

*Jesús kan kønønrrab kaimabigwan tamarøb
(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)*

¹ Inchen Jesúsbe kan barcoyu nebya, pisu ambøgatøsrø larraya, nui puebloyu pubig køn. ² Inchen truyube kan

møg kònønrrab kaimabigwan kan tsigalyu muta amr-ruben, Jesúsbe nòmui isubigwan ke nuinuutø pasra pønrrai ashabe, kwanrriigwane trenchibig kòn:

—Nai nusrkai, kullaaramøta cha. Ñui kaig mariilan ulø payamig kømíig, pesannaig kørrømisran— cha.

³ Inchen møyiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanø-beløbe treeg isubelø kòn: “Nøbe Tiusweimburab purø trømbøig waman” chib. ⁴ Inchen Jesúsbe nøm chi isub kuilan ashabe, trencha payibig kòn:

—¿Ñimbe ñimui manrraube chindimbarre øyeeg kaig isub køgue? cha. ⁵ ¿Møigwan mas kørmø trendamdiig købsruerah? cha. Kabe: “Ñui kaig mariilan ulø payamig kømíig pesannaig kørrømisran”, ¿tamiteh? Kabe: “Kurrab, inrrø”, ¿tamiteh? cha. ⁶ Pøs, na, Møg Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø payamig kømíig pesannaig kønrrai mu mandamgaig marøbig kui møyimbe ñim ashchai kenamaramønrrun— chibig kòn.

Inchabe tru kònønrrab kaimabigwane trenchipt-inchibig kòn:

—¿Kurrø! cha. ¡Ñui tsigalwan mutab, ñui yamay inrrø! — cha.

⁷ Inchen kwanrriibe kurra, nui yamay ibig kòn. ⁸ Inchen misaamera iigwan ashabe, truba kørig kui inchibelø kòn, Tiusbe møyuelan øyeeg mu mandamgaig maramig trani-tamab isua. Incha øyeeg marikkurri Tiuswan truba tabig waminchibelø kòn.

Jesús Mateowan wamab

(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Jesús truyugurri yabe, kan Mateo taig møywan romas-reelayasig an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig kòn:

—Nai mendig amø— cha.

Inchen nøbe kurrab, nui mendig ibig kòn.

¹⁰ Indiibe Jesúsbe tru Mateowei yau mab wabene, truba yamelø romasreelayasig an utabelø køben, katøganelø kaig marøb misaamera køben puabe, Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniiløba mishatsigu trubalatø purrøben, ¹¹ møiløgøsrøn fariseosmera trunun ashabe, nui kusrenanøb pera uniilan trencha payibelø køn:

—¿Ñimui kusrennøbiibe an utabeløba, kaig marøbeløba mab, muchib wappe, øyeebe maig marøb wah?— cha.

¹² Inchene Jesús trunun mørabe, trenchibig køn:

—Tabelø kwanrrøgarbe mø marøbig palain kømøn cha. Kwanrreeløbeguende palain køn cha. ¹³ Amba, i pørigu chi chibig kuigwan kusrey cha, tru Tiuswei wamyu øyah chibigwan: “Animal kweecha, nan tranøb kømøtø, ñimbe lastima ashibelø kønrai inchar” taigwan. Kaguende nabe sølgandø amøñibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab arrig køn— chibig køn Jesúsbe.

Ayunamigweimburab Jesúswan payib

(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan Bautistai mendig amøñibelø Jesúswan kemalabe, trencha payibelø køn:

—Namba, fariseosmerababe ayunamigwan katø katø marer cha. ¿Inchen ñui kusrenanøb pera uniiløbe chindimbarre trunun marmeelø køh?— cha.

¹⁵ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma novio nømbe wabengan isuin purrønrraitarru? cha. Inchendø yandø novion srua ambam kwalømmera punrrun cha. Inchen ayunabwei inchun cha.

¹⁶ 'Muguen kan køllin camisanma kølsraigu srø llensu søtiimíigwan waya, tsushimøn cha. Kaguende tru srø

llensube kesruppa, kølli llensune kølsrøben, mas trøm-bøikken kølsraig kørrømisrtrun cha. ¹⁷ Katø srø vinonma køllin kalusmerayu usrmøwei inchibelø køn cha. Kaguende treeg marene, kalusmerabe srurrøben, vinobe lushen, yandø kalusmerabe ka pinønrrun cha. Inchawei srø vinone srø kalusmeran marigu usramig køn cha. Trumaybe møigwandøgucha chi mindisaig kømønrrun—chibig køn Jesúsbe.

Jesús kan ishuwan kwanrrøwan tamarøb

(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Jesús waminchib pasramne, judíosmeran chi maramigwan kan karubig puabe, nui merrab tømønnsra, trenchibig køn:

—Nai nimbasr ke møindø kwan cha. Øyeeg kuindøgucha, ñi arrua, tasigwan nuim pala estsarene, katø øsiiranrrun— cha.

¹⁹ Inchen Jesúsbe kurra iben, nui kusrenanøb pera uniilø nun lincha amben, nøbe tru møøba ibig køn.

²⁰ Indiibe kan ishug doce años ørøba ani ib kwanrrø tøgag chiguen tab kømui megawa, Jesúswan wendaugurri kemallippa, Jesús nø kewagúig urøzhigwandø katøra-big køn. ²¹ Kaguende nøbe treeg isubig køn: “Nui kewagúigwan ka katøraitø tammisrig kørrømisramønrrun” cha. ²² Inchen Jesúsbe keesha asha, tru ishuwan ashabe, trenchibig køn:

—Chi isumøta cha. Nimbasr, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tamarig kørrømisran— cha.

Indiibe tru uraskurri yandø tammisrig kørrømisrig køn.

Kan ishug-unan Jesús øsiiranøb

²³ Incha Jesús tru judíosmeran karubigwei yau pubene, lus urrabelø køben, katø misaamera truba trashib kishib kui ashibig køn. ²⁴ Inchabe trenchibig køn:

—Yugurri webambay cha. Ishug-unøbe kwaig kømøtø, ka kiptø tsun— cha.

Inchen misaamerabe Jesúswane ka indzatø mørøbelø køn. ²⁵ Incha nømun webambingaruben, Jesúsbe kebya, ishug-unan tasigu kemørene, unøbe kurraptinchibig køn. ²⁶ Inchen tru piraube muba kuimburab treeg purayaigwan wammørig kørømisrøbig køn.

Pailø kabgailan Jesús tamarøb

²⁷ Jesús truyugurri webya ibene, pailø kabgailø trenchib trashib wendautø amrrubelø køn:

—¡Namun lastima ashcha chib, merrabsrø Davidwei Nusrkai!—

²⁸ Inchen Jesúsbe yau kebiben, tru kabgailø kemallene, nøbe trencha payibig køn:

—¿Ñimbe na øyeegwan martraitamab køregueh?— cha.

Inchen nømbe:

—Señor, øø— cha, løtabelø køn.

²⁹ Inchene Jesúsbe nømui kabmeran katørawabe, trenchibig køn:

—Ñim ñimui isubigwan nainug maig tøgagúig treeg kønrrain— cha.

³⁰ Inchen nømui kabmerabe ashibelø misren, Jesúsbe trenchib karubig køn:

—Mun køben eshka kønrrab kømø cha, i marigwan.—

³¹ Trendaingucha nømbe webambuptø, Jesús nø chi marigwan tru pirau mayeelan waminchibelø køn.

Kwaimandzig tøgag waminchab kaimabigwan Jesús tamarøb

³² Inchen tru kabgailø købeløbe webambub kømnetø, møiløgøsrøn Jesúsweimay kan wamgaig kwaimandzig tøgagwan srua amrrubelø køn. ³³ Inchen Jesús tru kwaimandzigwan weguchen latatø, tru wamgaibe

waminchiptinchen, misaabe kwaara asha korrømisra, trenchibelø køn:

—¡Managuen nam Israel misaamerai utube øyeekkati-ibe ashmer!— cha.

³⁴ Inchen fariseosmerabe trenchibelø køn:

—Kwaimandziimeran ke nøasha karub pasrabikkurri kwaimandziimeran nøbe webusrøbig køn cha.—

Jesús misagwan yeekkucha nebuig melaitamab lastima ashib

³⁵ Jesús maya pueblomerasrø, yamera tsitsø pønrrab-srø, judíosmera tulundzuni yamørig kusrenanøb, tabig srø wam Tius nø ashib karub wainuguigwan eshkab waminchib, chi kwanrrømeragurrimbunø tøgarwan pus-
rkwabelan tamarøb llirab ibig køn. ³⁶ Incha truba nu sètø misagwan ashabe, lastima isui inchibig køn. Kaguende nømbe truba isuilø, chinchabguen kaimar, kan ubisham-
era mu ashchabig chigar latailø køben. ³⁷ Incha nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Ellmarig tulisamibe truba nørrø køben, trune tulish-inrrabeløbe mamdø køn cha. ³⁸ Inchawei tru ellmarig puaig Tiuswan miay chibig køn, nui ellmarigwan tulish-inrrabelø ørtrai.—

10

*Jesús nøashib karua øramelø doce lawa wesrub
(Mc 3.13-19; Lc 6.12-16)*

¹ Jesús nui doce kusrenanøb pera uniilan wamabe, mu mandamgaig maramig tøgagønrrai tranøbig køn, trømbøig maringarub kwaimandziimeran webusrøb, katø chine kwanrrømeranba, pusrkwabelanba tamartrai.

² Iilø køn tru doce nøashib karua øriilai munchimera: Srøstriibe Simón truigwane katø Pedrogucha taig, nui nuneg Andrésba, Zebedeowei nusrkai Santiagoba, nui

nuneg Juanba, ³ Felipe køben, Bartolomé køben, Tomás køben, Mateo tru romasreelayasig an utabig køben, Alfe-
 owei nusrkai Santiago køben, Tadeo køben, ⁴ Simón tru
 Cananistameraingatiig køben, Judas Iscariote tru wendø
 Jesúsuan ashig kømui inchibelaingatø misra tranøbig
 købengue.

Jesús tru doceelan kusrenanrrai ørøb

(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ Jesús i doceelan øyah martrigay chib karua ørøbig
 køn:

—Judíos kømeeleø waraisrø ammwøwei, samari-
 tanosmerai pueblomerasrø kebammøwei inchigay
 cha. ⁶ Trembe tru Israel misaamerai utu tru ubisha
 trubiiø latailaimaytø amrrigay cha. ⁷ Trusrø ambabe,
 srømbalarø Tius nø ashib karub waibe lutau pasran chib
 eshkab kusrenanrrigay cha. ⁸ Kwanrreelane tamarøb,
 kwailan øsiiranøb, asr trerab kwanrrø tøgarwan tamarøb,
 kwaimandziimeran webetab inchigay cha ñimbe. Ñimun
 øyeeg martrai tranigwan ñimma ka ketig utig køn cha,
 ñimigucha katø treegwei marøppe, anwei marmøtay cha.

⁹ 'Oro køben, an køben, cobre køben ñimui pørønailøyu
 pusra ammwøwei, ¹⁰ katø mayuwei murril ila ammwøwei,
 turingucha yunømaramiba kømøtø, kandø tøga; alpar-
 gatiskucha keeta kømøwei; ni pøtønain tsikkucha srua
 ammwøwei inday cha. Kaguende chigøben marøbiibe nui
 marimburøbe mu chi chinrainga mamigwane utamig
 køn cha.

¹¹ 'Ñim kan puebloyu kui, ya tsitsø pønrrabyu kui
 puabe, kan misag chi isumgaig tabigwan lawa, truig-
 wei yau kørørmisrtrigay ñim tuyugurri ambamnegatig.
¹² Yau kebambuppe, 'ñimun chi isumgaig tab køn' chib
 wamønrrigay. ¹³ Tru yau misamera truburab tabelø

købene, tru ñimui tab købiibe nõmuim pala treeg kønrrun. Inchen trengatig kønrrabgailø købene, ñimui tab købiibe ñimuinuutøwein kønrrun. ¹⁴ Inchen ñimun wamømøwei, ñim wamindigwan mørmøwei inchene, nõmui yaugurrin kui, nõmui puebloyugurrin kui webambuppe, srøbyu usrøwan chishtø kørrøga webamrrigay chibig køn. ¹⁵ Inchawei nabe ñimun cierton trendamønrrun: Srabe kwalømbe tru puebloombe Sodomaimba, Gomorraimba pirau lataitøguen kømø, Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwaløm attrabiibe mas purø trømbøig kønrrun cha.

Wendøsrø kaig indinab melamig attrabig

¹⁶ 'Au, nabe ñim ubishamera latailan lobosmerai utu ørar. Chiyugøben kegørrømønrrab ñimbe ul latailø kuy. Inchen chi kaig inchimeelømaybe palomamera latailø kømig køn. ¹⁷ Ashiptø kønrrigay misaameran. Kaguende nõmbe ñimune karubelai tasku tranøb, katø judíosmera tulundzuni yamerayu ñimune ichabetab inchun. ¹⁸ Katø karubelø nõrreelai merrab, reymerai merrab nagurrindø srua amrrun, trumay ñimbe nõmunba, judío kømeelanba naimburabigwan wamindamig kønrrai. ¹⁹ Inchen tru karubelan ñimun tranene, ñimbe mandø løtamigwan chi isumøwei, mandamermab chi isumøwei inchigay. Kaguende tru wamindamig pubene, wamindamig tøgagønrrai Tius tranrrun, chibig køn. ²⁰ Kaguende ñim waminchain kømøtø, Tius ñimui Møskawei Espiritu ñimgurri waminchun.

²¹ 'Inchen nuneebe nõmui nunewardøwei kwetchai tranen, møskaimbe nusrkawan tranen, ureemerabe møskalan namig kurra, kwetchai tranrrun cha. ²² Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indiilø kønrrabguen cha. Inchen srabe kwalømgatig chigúingucha megabig megabiibe kebeñchabig kømíig kaigyugurri wesraig

kønrrun chibig køn. ²³ Ñimun kan ciudayu chigøben kaig martrab inchene, katøgansrømay wegørra ambay. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Møg Misra Arrubiibe Israel pirau ciudamerayu ñim kerrigu naimburab eshkaab llliramøwatø attrun cha.

²⁴ Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenanøbigwan purab nuig kømøn. Katø kan karuindiig megabiibe nui ya puaigwan purab nuig kømøn. ²⁵ Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenanøbig lataitøwei misrabe, trutø tsabø kui møramig køn. Inchen tru karuindiig megabiibe tru ya puaig lataitøwei misrabe, trutø tsabø kui møramig køn. Yau møskai ashib wabigwanguen kwaimandzig Beelzebú cha wamibe, mas nui yau purrabelane chitø tai asamø chibig køn.

Mun korig tøgagømig
(Lc 12.2-7)

²⁶ Inchawei misaameran korig kui inchimøtay. Pøs chitøgucha søriibe søriitø kørromismø, kenamisrtrun. Katø kan søratø tøgagúibe søratø kørromarig kømø, wammørig kørromisrtrun. ²⁷ Na ñimun løstøyu wamindigwane ñimbe kwaløm tøryu waminday. Katø na ñimun nilø wamindigwane ñimbe yabalarøngurri trasay. ²⁸ Asrwandø kweechibelane korig kui inchimøtay. Kaguende ñui møsigwane kwetchab kaimanrrun. Treeg kømøtø, asrwanba, møsigwanba managatig tru møra melamnug pinishinrrabigwan, tru Tiuswane si, korig tøgaguy, chibig køn.

²⁹ ¿Pagatø illinzheelan kan centavozhigweindø yanøbelø kømuitarru? Treweindøzhigwanguen ñimui Møskai pirau kørrobashmubene, ni kanzhikken kørromøn. ³⁰ Pøs, ñimuimburappe ñimui turyu pusruumeranguen kan kan mundziizheelø køn. ³¹ Inchawei ñimbe chi korig kui

inchimøtay. Truba yam illimera lataitøguen kømø, ñimbe mas purø nuweyelø køn.

³² 'Møikkøben misaamerai merrab 'Jesúsweingatiig kur' chibigwane nagucha nai Møskai srømbalårø wabigwei merrab treetøwei truigwane 'ningatiig kur' tamønr-run. ³³ Inchen misaamerai malau 'Jesúsweingatiig kømur' chibigwane nagucha nune nai Møskai srømbalårø wabigwei merrab 'ningatiig kømur' cha, trendamønrrun chibig køn, Jesúsbe.

Jesúskurri misaamera nøøøtø misrøb
(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ 'Nabe piraumay arruppe, ambumay imay tab købigwan srua arritamab isumøtay. Nabe truigwan srua arrumøtø, kwayab kømigwan srua arrur cha. ³⁵ Nabe arruppe,

møøbe møskaimba namig kurrøben, nimbasrbe usrimba namig kurrøben, yernabe sueeraba namig kurrønrrai martrab arrur.

³⁶ Inchawei møigwandøgucha ashig kømui inchi-beløbe yaeløtøwein kønrrun.

³⁷ 'Møikkøben møskawan kui, kabe usran kui, nan lataguen kømø, mas undaarabiibe truburab chinha nain kønrrabgaig køn. Nui nusrkawan, kabe nui nimbasrwan, nan lataguen kømø, mas undaarabiibe truburab chinha nain kønrrabgaig køn. ³⁸ Inchen møikkøbenuruswan mutab nai mendig arrumfiibe truburab chinha nain kønrrabgaig køn. ³⁹ Inchen møikkøben øsig kømigwan wetørrabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kømigwan wetørrawa tøgagønrrun cha.

Ketigwan utab
(Mc 9.41)

⁴⁰ 'Møikkøben ñimun tab wamab utabiibe nan utan. Inchen nan utabiibe nan karua ørøbigwan utan. ⁴¹ Inchen møikkøben Tius maig karuigwan eshkabig kui ashiptø nun tab wamab utabiibe, tru Tius maig karuigwan eshkabigwan ketigwandøwei nøbe Tius tranig utønrrun chibig køn. Katø møikkøben kan sølgandø tabig marøbigwan, sølgandø tabig marøbig kuimburo utabiibe, sølgandø tabig marøb mowan ketigwandøwei Tius tranig utønrrun cha. ⁴² Inchen møikkøben nai mendig amøñibelø kui ashiptø trengatig kømøzheelan kan pi pishi pasuzhitøguen srørrøbiibe, truburo nui ketig utamigwane utømø kømø, utønrrun cha, ñimun trendamønrrun.—

11

¹ Jesús yandø nui doce kusrenanøb pera uniilan øy-eeg, øyeege marøb amøñinrrigay cha, chab kusrenanabe, truyugurri ibig køn, tru pirau katøgan pueblomerasø nui srø wam tabigwan kusrenanøb katø eshkab waminchib inchab.

*Juan Bautistai kusrenanøb pera uniilø
(Lc 7.18-35)*

² Juan Bautista kailan keeri yau keerige pasrøwa, Cristo chi marøb uniilan wammørøbig køn. Inchabe møilan køsrøn nui mendig amøñibelan Jesúswan trencha payrrai ørøbig køn:

³ —¿Tru Cristo attrabig købiibe ñi kuin kui, kabe nambe katøganun muniiramøh? chinrrai.—

⁴ Inchene Jesúsbe nømun løtappe trenchibig køn:

—Amba, ñim chi mørigwan, ñim chi asigwan Juanwan eshkanrrigay cha. ⁵ Kabgailøbe ashen, cojosmerabe amben, asr trerab kwanrrø tøgarmereane nømui kwanrrøwan tamara chishmariilø køben, kalu mørmeeløbe mørøbelø misren, kwailøbe øsiiraben, waachamerane Tiuswei tabig

srø wamwan eshkaab kusrenaniilø køn cha. ⁶ Mayanguen tab kuig køn chibig køn, nan peg kuitamab isumøtø, na kuitamab isubigweimbe.—

⁷ Inchen yandø nøm amben, Jesúsbe Juanweimburab misagwan trenchib waminchib pølbaserøbig køn:

—¿Mu misag warab waraimøsrømbe ñimbe chi ashchab webamgue? cha. ¿Kan caña ambumay imay ka isig srua yainaptiigwandehe? cha. ⁸ Trube, ¿chi ashchab webamgue? cha. Kabe, ¿kan møg truba tabig keweigwandehe? cha. Ñimbe ashibelø køn, truba tabig kebeløbe reymerai yau purrabelø kui. ⁹ Trube, treeg købene, ¿chi ashchab webambig kø? Kabe, ¿Tius maig karuigwan kan eshkaabigwandehe? Øø, nabe ñimun trendamønrrun cha: Treegwanwei ashchab webambig køn cha, katø treetøguen kømø, trurrigu Tius maig karuigwan eshkaabigwan lataguen kømø, mas purø nuigwan. ¹⁰ Juanbe tru Tiuswei wamwan pørigu øyah taig truig køn:

Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar cha, truike ñui maywan tamartrai ñui merrab.

¹¹ Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Maya møguelø kal-laelai utu Juan Bautista lata nuibe muguen kurrømuig køn cha. Inchendø treeg kuindøgucha, srømbalaserø Tius nø ashib karub wainuube chigucha kømíikken mas nuig køn cha, Juan lataguen kømø.

¹² Juan Bautista marøb pølbaserøb uraskurri møingatig srømbalaserø Tius nø ashib karub waibe truba kaig indinab pasran. Inchen tru treeg kaig marøbeløbe treeg mara, trunun nøm kanammørø indan. ¹³ Mayeelø Tius maig karuigwan eshkabeløba, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibabe Juan arrumnegatig Tius maig karuigwan eshkaig købig køn. ¹⁴ Ñim iigwan kørewa utønrrappe;

Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig Elías attrabig købig, truigwein køn. ¹⁵ ¡Møramig kalu pønsraibe mør!

¹⁶ ¡Møin kwaløm misaamerane chi latailø køn chinrrab køh? chibig køn. Kan plazayu ureemera esherrab purramisra, nømui linchibelan øyah chib trashib purrabelø latailø køn cha:

¹⁷ Nambe ñimuyasig luswan urringucha,
ñimbe pailamuig køn chib.

Cantailø isumdeelø cantaben,
ñimbe miirab kishmuig køn, chib.

¹⁸ Pøs Juan mamøwei, muchimøwei inchibig arrubene, nømbe: “Kwaimandzig tøgäig køn” chibelø køn cha.

¹⁹ Inchen Møg Misra Arrubig mab, muchib inchibig arrubene, trube, nømbe: “Menrra maptiig køn”, tamba: “Menrra muchiptiig køn”, tamba: “Romasreelayasig an utabeløba, kaig marøb misaameraba linchibig køn”, tamba inchibelø køn nømbe. Inchendø mu mækken nebua isumgaig Tius marøb pasraibe nui mariiløtøga treeg kuitamab ashchai tørgandø kenamaran — chibig køn.

*Isua mørmø misaameran isumdiig nebunrrabig
(Lc 10.13-15)*

²⁰ Incha Jesúsbe maramburab mariilan nø truba mari pueblomerasrø namig waminchibig køn, kaguende tru pueblomeraçu warab misaamerabe nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliramuikkurri. Incha Jesúsbe trenchibig køn:

²¹ —¡Ay, ñi Corazín pueblo waacha! ¡Ay, ñi Bet-saida pueblo waacha! Kaguende Tirosrø Sidónsrø tru maramburab mariilan na ñimui utu lataitøwei marig kuimbe, manawei truiløbe nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabsruig kuinrrun cha. Incha kaig

marmønrrab yandø isua mører chib kenamartrab, trøsrkøleelø keb, nagusrøwan itøbusrøb inchibsruiinrrun cha. ²² Pøs nabe trendamønrrun: Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwalømbe Tiroba, Sidónba misaamera lataitøguen kømø, ñimbe mas purø trømbøigwan utønrrun cha. ²³ ¿Inchen ñi Capernaum pueblogan, purø tab incha srømbalærøngatig kusruig kønrrurmab isutirru? Treeg kømøtø, tru møra melamnug kegutsig kønrrabguen ñibe. Kaguende ñimui utu maramburab mariilan Sodomasrø na marig købig kuimbe, møingatig tru ciudabe pinømubsruiinrrun cha. ²⁴ Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwaløm attrabiibe tru Sodoma pirausrø misaamera lataitøguen kømø, ñimuimbe mas purø trømbøig kønrrun— cha.

Naimay amrrua isray

(Lc 10.21-22)

²⁵ Tru uras Jesús trenchibig køn:

—Nai Møskai, srømbalawanba, pirøwanba ashib karubig, ñun tabig waminchar cha, kaguende ñibe kusrebelø chigúi mørøbelan ashmønrrai tru sørig pønrrabelane tru chigucha kømeeelø kusremeelan kenamarikkurri. ²⁶ Treegwein køn, nai Møskai, ñi treeg kønrrai maramig tab kuig kua.

²⁷ 'Nai Møskaimbe chiwandøgucha nan trandan. Mugucha na Nusrkawane mu ashmuben, Møskaindøwei asan. Mugucha Møskawane mu ashmuben, na Nusrkaimbah, møyiløgøben na kenamariilø truiløbatø asan. ²⁸ Ñim mayeeløba ñimui amønailøyu chine chine nebuig truba muraarailø, trurrigu kwatsig nigarbe naimay amrruy, nabe ñimun isramig tranrrumøn. ²⁹ Arau merrarrabig tru nai nukabala trarrigwan kashmø, uta,

naba latatø srua amun chibig køn. Incha na maig køben nan treeg asha kusrey cha. Nama purø tammayig, manrraugurri newan tabig chish inchimíig, nabe treeg kur cha. Øyamaybe ñimui møsiimerayasig isramig wetørranrrun cha. ³⁰ Kaguende nuka pala trarrig arau merrarrab tsig naimbe kwatsiguig kømø, ka niga ambamdiig køn— chibig køn Jesúsbe.

12

Jesúswei kusrenanøb pera uniilø isrin kwaløm tirigu tur lurrøb

(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Inchen tru uras kan isrin kwaløm Jesús tirigu ellmari utuwan pureb ibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe parøgwaben, tirigu turwan lurra, trulwan mab mendabelø køn.

² Inchen fariseosmerabe asha, Jesúswan trenchibelø køn:

—Au, ñui kusrenanøb pera uniiløbe isrin kwaløm chigøben marmønrrai merigwan marøb køn— cha.

³ Inchene nøbe trencha løtabig køn:

—¿Ñimgan lemeelø køtirru cha, mana køsrøn Davidwanba nui linchibelanba parøgwaben mandø indigwan?

⁴ Pøs truima Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya, nøba nui linchibeløba Tiusweyasiitø tarømarig pirrimeran maig købig køn tan cha, ni nun lata, nui linchibelan lata mamønrrai merigwan, tru sacerdotesmeratø mamigwan.

⁵ ¿Kabe ñimgan tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu lemeelø køtirru cha, isrin kwaløm kuindøgucha sacerdotesmera Tiuswei yau marøb purrappe, isrin kwaløm kømui lataig, isrømø, marøb purrøben, truigwanma Tiusbe kalø kui asig kuitarru? cha.

⁶ 'Inchen køben nabe ñimune trenchar: Tiuswei ya lataitøguen kømøtø, mas purø nuikken kur cha, na yu

pasrabiibe. ⁷ Ñimbe ni chi tainguen mormuin kòn: “Animal kweecha, Tiuswan tranøb kòmøtø, ñimbe lastima ashibelø kònrrai inchar” taigwan. Tru trendaigwan ñim mandø kui mörig kuimbe, kaig mara kømee lane ‘øyeeg kaig marøbelø kòn’ chimubsruinrrun cha. ⁸ Inchawei na, Møg Misra Arrubiibe isrin kwaløm nan nø karunrrain kòmøtø, maramdiigwane marøb, maramgaigwane marmub, nabe na asha karubig kur— chibig kòn, Jesúsbe.

Kan møg tasig mul-laig

(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Incha Jesúsbe truyugurri ya, judíosmera tulundzuni yau kebibene, ¹⁰ truyube kan møg tasig mul-laig wabig kòn. Inchen kaguen mõiløgøsrøn Jesúswan chigøben chi køptø, Jesúswane trencha payibelø kòn:

—¿Isrin kwaløm kan kwanrriigwan ka tamartrain kò chindah?— cha.

¹¹ Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—¿Ñimma mõikkøben kan ubisha tøgagua, isrin kwaløm trabyu kebeñene, ya, kemøra, wesramønrraguh? cha. ¹² Pøs kan mõøbe kan ubisha lataitøguen kømø, purab nuikken kòn cha. Inchawei treeg købene, isrin kwalømmerawangucha tabig maramigwane merømø, ka marbasamig kòn— chibig kòn.

¹³ Incha tru mowane trenchibig kòn:

—Kwalwan larrøbichi— cha.

Inchen nõbe larrøbichene, kandarø kwal latawei tabig kørromisrøptinchibig kòn. ¹⁴ Inchen fariseosmerabe webamba, Jesúswan namig kurra, mandø incha pinisamigwan waminchib mendabelø kòn.

Jesúsweimburab maig nebunrrabigwan wamindig

¹⁵ Inchen Jesús iigwan wammørape, truyugurri iben, misag truba nu mendig ambubelø kòn. Inchen Jesúsbe

mayan kwanrreelan tamarøbig køn. ¹⁶ Incha nune mu køn cha, mun køben misaameran mørø waminchimønrrain karubig køn. ¹⁷ Iibe tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaíaskurri øyeeg taig nebunrrain kuig køn:

¹⁸ Iibe tru nai karuig marøb megabig køn cha, tru na lawa wesruig,
na undaaraig, truigweimburappe nabe truba tab kui mørøb kasrag war taig.

Nabe nai Espíritun nuim pala pasren,
chu pirausreelø køben maya misaameran tru sølgandø tabigwan nø eshkab kusrenanrrun taig.

¹⁹ Nøbe kwayam lamøwei, trashimøwei,
callesmerayu nui wamwan wamindi mørmøwei indig kønrrun taig.

²⁰ Kan caña kegurisaigwan nøbe kebinab lanchimøwei,
katø mecha ke chab kwab pilab pasrabigwan kweechimøwei inchun taig,
tru sølgandø tabigwan kerrigu kanawa wesrawa pasramnegatig.

²¹ Inchen judíos kømø misaamerabe nui munchiyutø isua muniirab kønrrun, taig.

Jesúsuan kwaimandzigwei maramburab mariitøga maran chib

(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Inchen Jesúsweimay kan møg kabgaig, wamgaig kwaimandzig tøgaigwan srua amben, nøbe nun tamarene, tru wamgaibe waminchib, ashib inchibig køn. ²³ Inchene mayeeløba kwaara ashib trenchib payiyabelø køn:

—¿Iibe tru merrabsrø Davidwei Nusrkain køppeendi?—
cha.

²⁴ Inchen fariseosmera iigwan mørabe, trenchibelø køn:

—Nugwaimandzig, Beelzebú, tru kwaimandziimeran ke nõasha karubig treeg martrai tranig kua, truiukurri kwaimandziimeran weeran— cha.

²⁵ Inchen Jesúsbe nõm chi isub pønrraigwan ashabe, trenchibig køn:

—Kan rey karub tøgaweim pirauma misag nõmasiitø nõørøtø misrøb kurrabe, pinørrun cha. Katø kan ciuda lata, katø kan yaelø lata nõmasiitø nõørøtø misrøb kurrabe, warønrrab kaimanrrun cha. ²⁶ Øyeetøwei Satanáskucha Satanáswandøwei weguchabe, nõasiitø nõørøtø misran cha. Inchen nõ ashib karub waibe, trube, ¿chinha pasrabig pasrønrrab kø? cha. ²⁷ Tru kwaimandziimeran na webetappe, Beelzebúgurri webetig købene, trube, ¿ñimui mendig amõñibeløbe kwaimandziimerane mu webetingaruitøgarre webetah? cha. Inchawei, treeg købene, maig kuigwan ñimun uyube nõm kusrenrrun chibig køn. ²⁸ Trune na Tiuswei Espíritutøga kwaimandziimeran webetøbene, Tius nõ ashib karub pasraibe ñimui utube puaguen pasran cha.

²⁹ 'Kabe kan mõikkøben kan mur mõwei yauma kebya, tru mur mõwan lusrøbmerrig lusrmøwatøbe, ¿nui chi tøgagúigwan chinha kerranrrab kø? cha. Lusra trar-ratøwei nui chi tøgagúilan kerranrrun chibig køn.

³⁰ 'Naingatø pasrømíibe, nan tsaleelaingatø maran. Inchen naba tulishimíibe truørøtø wiitan.

³¹ Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Misaamera kaig mariilan lata, chigøben Tiuswan purø trømbøig wamab wamindiilan lata Tiusbe kerriguh pesannawa ulø paymønrrun cha. Trune Espiritu Santon purø trømbøig wamab wamindiilane si, Tiusbe pesannamø, ulø payrrun chibig køn. ³² Møikkøben na, Møg Misra Arrubigwan chigøben kaig waminchibigwane Tiusbe ulø paymønrrab pesannanrrun. Trune mõikkøben Espiritu Santon kaig

waminchibigwaneguende ni mõi yu lata, ni kansrø lata pesannamø, ulø payrrun cha.

Tusrwane mamikkurri asan
(Lc 6.43-45)

³³ Pøs kan tab tusrbe, tab mamitøwei niirrun. Inchen kan kaig tusrbe kaig mamitøwei niirrun. Kaguende kan tusrwane mamig niguinug asan. ³⁴ ¡Ul lataig inchib misaamera! ¿Ñim chincha tabig waminchague, trendø kailøbe? Kaguende nui manrrau chine isua tøgagúilø pinøguchen, nui triibe treeg wamindan. ³⁵ Kan møg tabiibe tabig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe tabig wesrub wamindan. Inchen kan møg kaibe kaig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe kaig wesrub wamindan. ³⁶ Inchawei nabe trendamønrrun: Chigøben wamindamgailan misag ke ka wamincha møriilan Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwaløm mayeeløba tru urasbe kerriguh maig kuigwan eshkamig kønrrun cha. ³⁷ Pøs ñui wamindiitøgatøwei ‘tabig køn’ tain kui, kabe ‘kaig køn’ tain kui Tius treeg marig kørromisrtrabguen.—

Jesúswan mu køremgaig mana asiimíg martrai miab
(Mc 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Inchen mõiløgøsrøn Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba Jesúswan trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, Tius ñiba pasrain kui nam asha kønrrab mar— cha.

³⁹ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Møin kwaløm kaig misaamera, kan kasharawar peebe itøluløpteelø lataitøwei Tiusbatø pønrrømø misaamera kailø, Tius naba pasrain kui ashchab maramig miatan cha. Inchendø asha kønrrai katøgan chigøben peg kenamara tranmøtø, Tius maig karuigwan eshkabig Jonásweiwandø eshkamønrrun cha. ⁴⁰ Tru Jonás truba nu peskau umbu

pøn kwaløm, pøn yem wab lataitøwei Møg Misra Arru-bikkucha pøn kwaløm, pøn yem pirø umbu wanrrab køn cha. ⁴¹ Tru Nínive ciudærø misaamerabe Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwalømbe kenamisrtrun cha, tru møin kwaløm misaameran kaiyu pønrsønrrab. Kaguende nínivesreeløbe Jonás eshkaigwan møra, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliraig køn cha. Inchen yu pasrabiibe Jonás lataitø kømø, mas nuig kur cha.

⁴² 'Tru ambø umbu pirausrø reinagucha Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwalømbe kurrønrrun cha. Incha nøbe tru møin kwaløm misaamera ñimun møra melønrrai maringarunrrun. Kaguende nøma purø yab-srøngurringuen pirau arrig købig køn, Salomón, tru purø kusrebig wamindigwan mørtrab. Inchen yu pasrabiibe Salomón lataitø kømø, mas nuikken kur chibig køn.

Kwaimandzig møweinumay katøle arrub

(Lc 11.24-26)

⁴³ 'Kan trømbøig maringarub kwaimandzig møweinukkurri webippe, chugøben purmerasø isramig lab uña, yandø wetørranrrab kaimappe, treeg isun: ⁴⁴ "Katø nai yamay inrrab cha, na chugurri webarrua arrinumaytøwei". Incha katø arruabe, tru møwane kan yawan chiguchagaig chishtø paluuncha tamara pasrig lataig wetørranrrun cha. ⁴⁵ Incha ippe, katøgan kwaimandziimera, nø lataguen kømø, mas larrø trømbøig marøbelan sieteba tulundzuna, søteeløba trubalatø tru møweinug purrønrrab kebamrrun cha. Inchen tru møøbe yandø srabebe mas purø kaikken kørømisrtrun cha, tru srøsrø lataitøguen kømø. Inchawei i møin kwaløm misaameran kailan treetøwei purainrrun – chibig køn Jesúsbe.

Jesúswei usrimba, nui nuneløba

(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús misaameran waminchib srø pasramne nui usrimba, nui nuneløba pua, nøba waminchig kui wambiitø pønrrabelø køn. ⁴⁷ Inchen møikkørørøn Jesúswan eshkabig køn:

—Ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pønrran cha, ñiba waminchab ñun payib.—

⁴⁸ Inchene Jesúsbe tru eshkabigwane trenchibig køn:

—¿Nai usri, nai nuneløbe mumera køh?— cha.

⁴⁹ Inchabe nui kusrenanøb pera uniilan kwaneshkab trenchibig køn:

—Nai usri, nai nuneløbe iilø køn cha. ⁵⁰ Kaguende møikkøben nai Møskai srømbalærø wabig maig martrai karuben, treeg marøbig, truiibe sí, nai nuneg, nai nuchag, nai usrin køn— cha.

13

Kan ellmarøb kwallibigwan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra wamindig

(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tru kwalømdøwei Jesús yaugurri webya, nu pisu menda wamisrøbig køn. ² Inchen misag truba nu tulundzunikkurri, Jesúsbe kan barcoyu kebya wamisren, maya misaabe tru pisu mendatø pønrrabelø køn. ³ Inchen nøbe waminchib pølbærøbig køn ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib wamindiiløtøga chineh kemesra kusrenanøb.

Incha trenchibig køn:

—Kan kwallibiima tsurøb kwallchab webyan cha.

⁴ Incha tsurøb ibene, kanbalø yellbe mayu kørørøben, illimera amrrua, man cha. ⁵ Katøganbaløbe sruurrøldø pirau pirø tre chiganug kørøra, pirø palatiikkurri tru yellbe kal-lappe, petø kal-labendø, ⁶ pørr webarruabe,

mergurangaruben, srøl tre chigaig kua, mul-laptindan cha. ⁷ Katøganbalø yellbe kal shau utu kørørøben, kalmera nørørørab mendappe, chab kasrøb tsibisan cha. ⁸ Inchen katøganbalø tab pirau kørørabibe si, tabig ellmarig misra, møiløbe kan yellgurrindø mamig trulzheelø cien niguen, møiløbe sesenta niguen, katøganeløbe kan trulzhikkurrindø treinta nigan cha. ⁹ ¡Kalu pønsraibe, mør!— chibig køn.

*Mandøgurri ‘ilan øyeeg lataig køn’ cha Jesús wamindig
(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemalla, trenchib payibelø køn:

—‘Øyeeg lataitøwein køn’ chib, ¿misaamerane chindimba øyamay waminchigu?— cha.

¹¹ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Srømbalærø Tiusbe nø ashib karub wainug mu asi-imíig tøgagúilan ñimun ashchai tranan cha. Trune katøganelane treeg kømøn cha. ¹² Kaguende tøgagwane masken tranen, uñchaguen tøgagønrrun cha. Trune chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen kerranrrun cha. ¹³ Inchawei nabe ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib wamindiiløtøga chineh kemesra waminchar chibig køn. Kaguende:

nømbe ashendø, ashmøn cha,
mørendø mormøwei, ni katø chigúinguen mormøwei indan cha.

¹⁴ Inchawei nømune øyeeg køben, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah wamindig ciertonwei nebun cha:

Maya, maya mørendø, ni chi tainguen mormønrrun cha.
Ashippe, ashendø, chigúi ashmønrrun cha.

¹⁵ Kaguende i misaamerai manrrøbe larrø tranrreelø srug lataig misrin køn cha.

Kalumera, kabmera kasrailø tøgar køn cha,

ashmøwei, mORMøwei,
 ni chi tainguen mORMøwei,
 nuimay amrrumøwei inchai,
 katø na tamariilø kømøwein kørRAIN taig.

¹⁶ 'Trune ñimbe mayanguen tab kuilø køn, kaguende ñimui kabmera Tiusweimburabigwan ashib, kalumera nuimburabigwan chigúi mØrØb inChibelø tØgarbe.

¹⁷ Inchawei nabe ñimun cierton trenchar: Tius maig karuigwan eshkabelø kØben, sølgandø tabig marØb misaamera kØben, truilø truba nu, i ñim asigwan asinrrabna kui inchendø, ashmuig køn cha. I ñim mØrigwan mØrinrrabna kui inchendø, mØrmuig køn cha, trenchibig køn.

'Øyeeg lataig køn' cha, kemesra wamindigwan Jesús tab eshkab

(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ 'Au, ñim mØray, tru kwallibigwan 'Øyeeg lataitøwein køn' cha, kemesra wamincha pasrigwan na eshkanrrab.

¹⁹ Tiuswei tru srø wam srømbalasrø karub waisriigwan mØrendø, chigúinguen mØrmeelane tru nugwaimandzi-ibe arrua, tru manrrau ellgwaigwane kerran cha. Inchen truiløbe tru yell mayu kØrrabelø latailø køn. ²⁰ Inchen tru sruurrøldø pirau pirø tre chiganug kØrrab yellbe tru misag Tiuswei wamwan tru urastøbe truba tab kui mØrØb utabelan trunun eshkabig køn. ²¹ Inchendø srøl tre umbu keetiimíig kua, maya yanaguen amØñimØn. Incha tru Tiuswei wamgurrindø chigØben puben, katø chigØben kaig nebub arruben, mØi mØin kØrran. ²² Inchen tsuren, tru kal shau utu kØrrab yellbe Øyeeg misagwan eshkabig køn: Tiuswei wamwan mØrØppe, mØrendø, i pirau chine kØbigwan menrra isubiibah, nØmui chine palømØ tØgagúilø purø tabig lataig asØnaikkurrimbatø, tru Tiuswei wamwan mØrigwane kerrigu truitø kasrØben, chigucha

nømbe ellmarig misrmøn cha. ²³ Inchen tru yell tab pirau tsuriiløbe tru misag Tiuswei wamwan møra, katø tab chigúi møra, truiibe sí, tab ellmarig misrigwan eshka big køn. Truiløbe tru kan yellgurrindø mamig trulzheelø cien, kaneløbe sesenta, kaneløbe treinta nigabelø latailø køn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Tirigu utu arrucillu kal-labigwan kemesra wamindig

²⁴ Incha Jesús katøgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha eshkawa pasrøb trenchibig køn:

—Srømbalsrø Tius nø ashib karub waibe kan møg nui trau tab yellwan tsurii lataig køn cha. ²⁵ Inchen søteeløba kib waramne nun kan ashig kømui inchibig arrua, tirigu tsurii utu kaig yellwan wiitappa, yan cha. ²⁶ Inchen tirigu nørrørawa, urø weetøbene, tru kaig kau arrucillugucha kenamisrøptindan cha. ²⁷ Inchen tru tra puai gwei marøb melabeløbe nune trenchinrrab ambubelø køn: “Señor, ñi trau tru tsurig yellbe tabig købendøbe, ¿tru kaig kaube chugurrin kal-lah?” cha. ²⁸ Inchene tru ellmarig puai be trenchibig køn: “Mutø tsaliig øyeeg mariinrrun” cha. Inchen truyu marøb melabeløbe trencha payibelø køn: “¿Kabe tru kaig kauwan nam kitønrrab ambamøh?” cha. ²⁹ Inchene nøbe trenchibig køn: “Kagøbasay cha. Inchippa kaig kauwan kitønrrab incha, tirigungucha tøga kitabgun cha. ³⁰ Trembe paramnegatig trubalatø ka nørrørabasay chibig køn. Tru uras tru tulishinrrabelan øra, tru kaig kauwanmerrig tulisha, lusrø mara, pattrai karumønrrun cha. Incha tirigune nai tirigu esegainug keeringarumønrrun”, tan— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Murtasa yellwan kemesra wamindig

(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Jesús katøgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchibig køn:

—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe kan murtasa yell lataig køn cha, kan møg nui trau tsurig. ³² Maya yellmerai utu purø lamø yellzhig købendø, nurappe, tru ellmarig shush tusrmerai utu mas nuibe murtasa køn cha. Yandø kan tusrburabig misren, nuig køptø, illimera pala amøñibeløguen amrrua, tru srarmerayu le marøbelø køn — chibig køn.

Levaduran ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra wamindig (Lc 13.20-21)

³³ Katø Jesúsbe katøgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchibig køn:

—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe levadura lataig køn cha, kan ishuuma pa arruba harina sømara, levaduran pusren, maya sømarigwan trunun ørøba pulingarub lataig køn— cha.

Mandøgurri ‘iilan øyeeg latailø køn’ chib Jesús kemesra wamindig

(Mc 4.33-34)

³⁴ Jesúsbe misaamera nørrø pasrabigwan kerrigu iigwan kusrenanøppe, ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib wamindiitøga eshkabsulu waminchibig køn. ‘Øyeeg lataitøwein køn’ cha, eshkawa pønsra kømuppe, waminchimíig køn. ³⁵ Øyeeg nebuppe, tru Tius maig karuigwan eshkabig maig taig nebunrrain kuig køn, tru øyah taig:

Waminchib kusrenanøppe, ‘øyeeg lataitøwein køn’ chibgøba eshka wamindamønrrun cha.

Tius pirøwan marøb uraskurri sørig pønrrabelan tørgandø eshka wamindamønrrun cha.

Tirigu utu arrucillu kauwan kemesra wamindigwan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, Jesús tab eshka

³⁶ Incha Jesús tru nu sətø misagwan ungwa cha, yau kebibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe kemallabe trenchibelø køn:

—Tru ellmarinug kaig kauwan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, namun eshkað wamindigwan tab eshkarra— cha.

³⁷ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Tru tab yellwan ellmarøbiibe Møg Misra Arrubigwan eshkaðig køn cha. ³⁸ Inchen tru ellmarig trabe yu pirau maya misagwan eshkaðig køben, tru tab yellbe Tius nø ashib karub waigwei ureemeran eshkaðig køn cha. Inchen tru kaig kaube nugwaimandzigwei ureg køn cha, eshkaðig køn. ³⁹ Inchen tru ashig kømui inçhib tsaliig tru kaig kauwan ellguawa pasrøbiibe nugwaimandzigwan eshkaðig køn cha. Inchen tru ellmarig srønøbe srabe kwaløm patsønrrabigwan eshkaðig køben, tru ellmarigwan tulishibeløbe ángelesmeran eshkaðig køn cha. ⁴⁰ Tru kaig kauwan tulisha, nagu pattraí kebetab lataitøwei srabe kwaløm patsab uraskucha øyeeg punrrun chibig køn. ⁴¹ Tru Møg Misra Arrubiibe tru katøganelan kaig maringarub pønrrabelanba, ke kaigwandø marøb pønrrabelanba nø ashib karub wainukkurri truilane mayamba nui ángelesmeran tulishinrrai ørtrun cha. ⁴² Inchen nu nag naarabigu kebusren, truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun cha. ⁴³ Inchen tru sølgandø tabig marøbeløbe nømui Møskai ashib karub waisrømbe kan nøsig pilab latailø pilønrrun cha. ¡Kalu pønsraibe, mør! chibig køn.

Purø tabig søra tøgagúigwan kemesra wamindig

⁴⁴ ‘Srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguiibe kan chigøben truba tabzhigwan pirø umbu søra pasrig lataig køn. Kan møg tru tabig sørig pasrabigwan wetørrawa, katøle truyutøwei søra pasran. Incha truba kasrag ya, nui chi tøgagúilan kerrigu yanabe, tru pirøwan penaptindan.

Tørguebilab sruuzheelø truba nuweyig lataitøwein køn cha, kemesra wamindig

⁴⁵ 'Katø tru srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguiibe kan tørbilab sruuzheelan lawa, penab, yanøb inchibig lataig køn cha. ⁴⁶ Incha kan tørbilab sruuzhig truba truba tabzhig nuweyig wetørrappe, ya, nui chi tøgagúigwan kerriguh yana, tru purø tab sruuzhigwan penan, chibig køn.

Atarraya lataitøwein køn cha, kemesra wamindig

⁴⁷ 'Katø tru srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguiibe kan atarrayan maryu keguchen, chi peskau-gurrimbunø kemørøb lataig køn cha. ⁴⁸ Incha atarrayayu peskau netsabene, tru peskabeløbe pi menda wesrua, peskaumeran lawa tarømartrab purramisran cha, tabelane tasinyu pusrøppe, kailane petaptø petan cha. ⁴⁹ Srabe kwaløm patsab uraskucha øyeetøweih purainrun, chibig køn. Inchen ángelesmera webamrrun cha, kailanba, sølgandø tabig marøbelanba nøørø tarømartrab. ⁵⁰ Incha kailane nu nag naarabigu kebetønrrun cha, truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun— cha.

Kusrenaniilø kølliiba, srøiløba

⁵¹ Incha Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Ñimbe iilan kerriguba chigúi mørgueh?— cha.

Inchene nømbe:

—Señor, øø— cha, løtabelø køn.

⁵² Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Mutøgucha Moisés pørigwan kan kusrenanøbig srømbalasrø Tius nø ashib karub wainuguigweimburab kusrebig misrabe, kan ya puag møskai latawei nui tabzheelø esegaig tøgagúinukkurri srøilø køben, kølleelø køben wesrub lataitøwei maran— cha.

*Jesús Nazaretsrø
(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)*

⁵³ Yandø Jesús tru ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib iilan eshkab chab waminchabe, truyugurri webya ibig køn.

⁵⁴ Incha nuim pirausrøndøwei puabe, tru judíosmera tulundzuni yau kusrenanøb mendøbene, misaamerabe truba kwaara ashib trenchibelø køn:

—¿I møøbe øyeeløbe churre øyeeg kusreh? cha. ¿Katø tru maramburab mariilan chincharre marerah? cha. ⁵⁵ ¿Iibe tru tsiimeratøga chine marøbigwei nusrkai, katø nui usrimbe María taig kømuitarru? cha. ¿Santiagoin køben, Joséwein køben, Simónwein køben, Judaswein køben nuneg kømuitarru? cha. ⁵⁶ ¿Yamba nui nuchaløgucha kerriguba namui ututøwei warabelø kømuitarru? cha. ¿Trube, kerrigu iigwane i møøbe chugurrinrre øyeelø tøgaguerah?— cha.

⁵⁷ Treeg isua nune kaashibelø køn. Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Chutøgucha Tius maig karuigwan kan eshkabigwane tab indan cha. Inchendø nui piraeløba, nui yaeløba, truiløbe chi tab inchimøn— cha.

⁵⁸ Incha truyube maramburab mariilø tre marmíig køn, kaguende truyu misaamerabe nømui isubigwan nuinug pasrmuikkurri.

14

*Juan Bautista kwaig
(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)*

¹ Tru kwalømmerawan Galilea pirau karubig Herodesbe Jesúsweimburabgøba wamindi mørabe, ² nui karuindiig melabelane trenchibig køn:

—Truibe tru Juan Bautista kuinrrun cha, kwailai utugurri katø kurriinrrun cha. Incharre øyeeg maramburab maramig tøgagig kuinrrun— chibig køn.

³ Kaguende Herodesbe tru Juanwan kemøringarua, lusra, kailan keeri yaumay kertrai srua ambingaruig købig køn, tru nui nuneg Felipei srai Herodíascurrindø. ⁴ Kaguende Juan Bautistabe Herodeswane trendaig købig køn:

—Tru Herodíaswan ñui srai mara tøgagømibe merig pasran— cha,

⁵ Herodesbe Juanwan kwetchab inchendø, misagwan køriimatabig køn, kaguende mayeeløba Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig kui kørewa køben. ⁶ Inchen tru Herodeswei kal-lain kwalømwan isub kasrag waram kwaløm, tru Herodíaswei nimbasrbe tru linchai eshkailø mayeelø purrabelai merrab pailaben, Herodeswane truba tabig asønaptø, tru susrane:

⁷ —¡Katø, tranmø kømø! chi miabendø tranrrumøn— chibig køn.

⁸ Inchen tru susrøbe usri øyeeg chinrrig cha eshkaig køppe, Herodeswane trenchiptinchibig køn:

—Juan Bautistai turwan kan platilloyu tranrrra— cha.

⁹ Inchen reybe truba isui inchendø, tru mayeelø lincha purrabelai malau, treeg tranrrumøn cha, tranrrrab misrig køppe, traningarubig køn. ¹⁰ Incha Juanbe kailan keeri yau waben, Herodesbe turwan paringarubig køn. ¹¹ Inchen tunwan para, kan platilloyu srua ya, susran tranen, nøbe usran tranøbig køn.

¹² Inchen Juanwei mendig amøñibeløbe amrrua, Juanwei asrwan srua amba, sørabelø køn. Incha Jesúswan trunun eshkanrrab ambubelø køn.

*Trattrø mil misagwan Jesús manrrai tranøb
(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)*

¹³ Inchen Jesús Juanwan kweetsin kui wammørabe, truyugurri nõtø kan barcoyu nøørø mu misag warab waraimøsrømay ibig køn. Inchen misaamerabe truba nu wammørøppe, pueblomerayugurri webamba, nuimay katsikkatø ambub mendabelø køn. ¹⁴ Inchen Jesús barcoyugurri pinaya, truba nu misag pasrai ashabe, nømun lastima køben, nømui utu kwanrreelan tamarøbig køn. ¹⁵ Inchen yandø mawabrab købene, nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemallabe, trenchibelø køn:

—Yube mu misakkanug køn cha. Inchagucha yandø maabenwein køn cha, misagwan amrrai ‘ungwa’ chi cha, yamera pønrrabsrø amba, nømuyasig mamig pena manrrain— cha.

¹⁶ Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Chi ambamibe palømøn cha. Manrrai ñim mannay— cha.

¹⁷ Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Nambe trattrøgatø pirrimbah, pagatø peskaubatø tøgaguer— cha.

¹⁸ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Yu srua amrrurray— cha.

¹⁹ Incha tru nu misagwan pubilayu purramisringarua, tru trattrøgatø pirrimeraña, pagatø peskaumeranba, tasku muta, srømbalaneb neesha, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chibig køn. Incha pirrimerañ pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen, nømbe misagwan pirishibelø køn. ²⁰ Inchen mayeeløba øska ma kørrømisren, katøgucha pitis undailan tasinmerayu netsøbatø doce tulishibelø køn. ²¹ Inchen tru mabeløbe ishumburwan, uregwan munchimuben, møgueløtø trattrø mil købig køn.

Jesús pi palawan arrub
(Mc 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Incha yandø Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan pisu ambøgatøsrømay merrab amrrai barcoyu nebambingarubig køn, tru nu misagwan ‘ungwa’ chib pasrappatø.

²³ Incha yandø misagwan chab ‘ungwa’ chabe, nøbe nøtø kan tunbalasrø Tiusba waminchab ya, yem køben nøtø trusrø wabig køn. ²⁴ Trune yandø barcobe pisuyu yab-srønguen iben, pi welarmerabe barcongøba megambubig køn, kaguende isiibe nømui malaugøba megambub ichen.

²⁵ Inchen løtsøzhig yemdø Jesús pi palawan katsikka nømui may kemallib ibene, ²⁶ nui kusrenanøb pera uniilø pi palawan arri ashippe, truba kwaarøb kørig købiitø trenchib trashibelø køn:

—Kan møsig køn— cha.

²⁷ Inchen Jesúsbe møi møi nømune waminchib trenchibig køn:

—¡Kørmø, mur isua purray! cha. Na kur cha. Kørig kui inchimøtay— cha.

²⁸ Inchene Pedrobe trenchiptinchibig køn:

—Señor, trube, ñi kuabe, nan ñuimay pi palawan: “Amø” chirra— cha.

²⁹ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Amø pøs— cha.

Inchen Pedrobe barcoyugurri pinaya, pi palawan Jesúsweimay ib mendabig køn. ³⁰ Incha tru mur isig ichibigwan tab ashippe, køriimataptinchibig køn. Inchen nune asentab mendaptinchen trashibig køn:

—¡Señor, wesrurra!— chib.

³¹ Inchene Jesúsbe møi møi tasigu kemørabe, trenchibig køn:

—Ñi kui ñui isubigwane nainug ke ka kømønrraindiitø pasra tøgag cha. ¿Chindimbarre kaimamuitamab isugu? — cha.

³² Incha barcoyu nebamben latatø, isiibe wasrøngandø pasramisrøptinchen, ³³ barcoyu purrabeløbe nune køri-ibala tabig waminchib trenchibelø køn:

—Isa kømø, ñibe Tiuswei Nusrkain køn— cha.

Jesús Genesaretsrø kwanrreelan truba nu tamarøb

(Mc 6.53-56)

³⁴ Incha yandø tru pisuyu chab larraamba, Genesaret pirausrø pubene, ³⁵ misaamera Jesús kui nebua ashabe, wammørøsrøngarubelø køn tru pirau ørøba. Inchen nuimay maya kwanrreelan srua amrrua:

³⁶ —Ñi pala itøguewa kuig urøzhigwan namun katørabashcha— chib, rugabelø køn.

Incha mayeeløba katørabeløbe tabig kørrømisrøbelø køn.

15

Møwan trømbøig kaig marøbiibe ¿chi kerah?

(Mc 7.1-23)

¹ Møiløgøsrøn Jerusalénsrøngurri amrrubelø fariseosmeraba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba Jesúswan kemallabe, trencha payibelø køn:

² —¿Ñui kusrenanøb pera uniiløbe namui merrabsreelø trendø treeg marøb tøgagúigwane chindimbarre itøbun-abelø køh? cha; pøs mappe, nømbe tasigwan kinømø mabelø køn— cha.

³ Inchene Jesúsbe trencha payibig køn:

—Trube, ¿ñimgucha Tius maig maramigwan martrai pønsrailane chindimbarre marmeelø køgue cha, ñim ñimuimburab trendø treeg marigwan marøg købiitø?

⁴ Kaguende Tiusbe trendaig køn: “Ñui møskai, ñui usrane maig købash inchimø, tab indamig køn” cha. Katø: “Møskawan kui, kabe usran kui trømbøig nebunrrai wam-abigwane trunune kwanrrai pasrig kønrrun” cha. ⁵ Trune

ñimbe trenchibelø køn: “Kan møøbe møskawan kui, kabe usran kui trenchinrrun cha: ‘Na ñimun purugumig tøgagúigwan Tiuswan tranar cha. Ñimune purugunrrab kaimamønrrun’ chinrrun cha. ⁶ Incha møikkøben øyeeg taikkurrimbe, yandø møskawan, usrane lastima ashib purugumibe chi palømøn” cha, ñimbe trenchibelø køn cha. Øyeeg marøppe, ñimbe Tius martrai karua pasrigwane chigucha kømíig kui lataig mara srua køn cha, ñimui trendø treeg marøb tøgagúilan marøg køptø. ⁷ ¡Palatø tabelø! Tius maig karuigwan eshkabig Isaías ñimuimburab sölwein tain køn øyah chippe:

⁸ I misaamerabe nan ka triitøgatø tab inndan cha.

Inchendø nømui manrrøbe nainukkurrimbe yab pønrran cha.

⁹ Nan køriibala tabig waminchib taibe chiweingucha chi tabig marig kømøn cha,
møguelø martrai karua pønrrailan øyeeg maramig køn chib kusrenanøb.—

¹⁰ Incha Jesús misagwan nuimay wama trenchibig køn:
—Kalutøga mørøb, katø chigúí mørøb inday cha.

¹¹ Møwan trigu kebibiibe nune chi kaig trømbøig marmøn cha. Treeg kømøtø, møwan kaig trømbøig marøbiibe trigugurri webibig, truike si, nune trømbøig maran—chibig køn.

¹² Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemallabe trenchibelø køn:

—¿Ñi øyeeg tailan fariseosmera mørabe, namig mørigwan ashtirru?— cha.

¹³ Inchene nøbe trenchibig køn:

—Chi tusr køben nai Møskai srømbalasarø wabig ellgwaimíigwane srølbañau kitig kønrrun cha. ¹⁴ Nømune kagøbasay cha. Kaguen nømbe kabgailø katøgan kabgailandøwei srua ambubelø køn cha. Kan kabgaima katøgan

kabgaigwan srua yabe, trabyu pailøba kegørrønrrun — cha.

¹⁵ Inchene Pedrobe Jesúswan trenchibig køn:

—Tru ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra wamindigwan namun tab eshkarra— cha.

¹⁶ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñimgucha chigúinguen mørmøwa pønrrøtirru cha?

¹⁷ ¿Chitøgucha trigu kebibiibe patsau kørraibig kui ashmeelø køtirru? cha, katø asrugurri webinrrab. ¹⁸ Trune trigugurri webarrubiibe si, møwei manrraugurri arrubig kua, truiibe nune trømbøig marøb mindisan cha.

¹⁹ Kaguende møwei manrrø umbugurrimbe kaig isuilø køben, kweetsamelø køben, kasharawarmera itølulamig køben, kasharameelø købendø ishumburba, møgueløba trømbøig maramelø køben, nilamelø køben, isa wamindilø køben, tsalø wamiilø køben, øyeelø kerriguh werrun cha. ²⁰ Iiløbe si, møwan kaig trømbøig maran cha. Inchen manrraptø tasigwan kinømuitøbe møwane chi trømbøig marøb mindishimøn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Kan ishug peg pirausriig Jesúswan køreig

(Mc 7.24-30)

²¹ Incha Jesúsbe truyugurri tarømisra, Tiroba, Sidónba tru ciudadamera pønrrab piraumay ibig køn. ²² Inchen kan ishug canaansriig tru pirau tsubiibe arrua, Jesúswan trenchib wamab kemallibig køn:

—Señor, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha chib. Nai nimbasrbe kan kwaimandzig ni mumaygwen tab uñchaingaig indinab megan— cha.

²³ Inchen Jesúsbe chigucha løtømuben, nui kusrenanøb pera uniiløbe kemallabe, trenchibelø køn:

—Tiusmanda, ishuwane ‘inrrø’ chi cha, namui wendautø trashib arrun— cha.

²⁴ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nane Israel misaamerai utu tru ubisha trubiilø latalaimaytø orig køn— cha.

²⁵ Inchene tru ishuube nui merrab arrua, tømboñsrøb trenchibig køn:

—¡Señor, purugurra!— cha.

²⁶ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Pirriwan uregwan kerrawa, wera-ureezheelan kebusramibe søl kømøn— cha.

²⁷ Inchene ishuube trenchibig køn:

—Øø, Señor, treebe treegwein købendø, wera-ureezheeløguen nømui puarwei mishatsigugurri kørrabzhigwan man— cha.

²⁸ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Ishug, ñui isubigwan nainug pasra tøgagúibe purø nuig køn! cha. Ñi maig palain pasraig, treeg kønrrun— cha.

Inchen tru uraskurri nui nimbasrbe tabig kørrømisrig køn.

Kwanrreelø truba nørrøwan Jesús tamarøb

²⁹ Jesús truyugurri webya, Galilea pisu puluwan purayabe, kan tunbalasrø nebya, truyu wamisrøbig køn.

³⁰ Misag truba truba nørrø nø wainug tulundzuna, cojos-mera køben, kabgailø køben, asru chiyu køben kesruilø køben, waminchab kaimabelø køben, katøgan chi kwanrrø køben tøgarmera truba nu treelan køben Jesúswei merrab srua amrrua, pøñsrøben, nøbe tamarøbig køn.

³¹ Treekkurri tru nu misaabe ashippe, ke kwaara asha kørrømisrøbelø køn, waminchab kaimabeløbe wamindamba, asru chiyu køben kesruiløbe tabig kørrømisramba, cojosmerabe ambamba, kabgailøbe asamba indi ashabe, nømbe Israel misaamerai Tiuswan truba tabig waminchibelø køn.

Jesús pib mil misagwan manrrai tranøb

(Mc 8.1-10)

³² Incha Jesús nui kusrenanøb pera uniilan wamabe, trenchibig køn:

—Misaameran lastima køtan cha. Chabguen yu pøn kwalømguen naba warøwa, yandø chi mamig chigar køn cha. Nømui yamay chi mameeløbe ambashig kømøtan cha. Kaguende mayutø pesannabgun— cha.

³³ Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø køn:

—Ya nu misagweimbe ¿nambe chinchamamig wetørrayasamø? cha, ya yu mu misag warab warømøsrømbe.

³⁴ Inchene Jesúsbe payibig køn:

—¿Ñimbe pirri mam tøgagøgue? — cha. Inchene nømbe:

—Pirri sietebah, katø mamdø peskau-ureebatø tøgaguer— chibelø køn.

³⁵ Inchen nøbe misagwan pirau purramisringarua,

³⁶ nui tasigu tru pirri sietenba, peskaumeranba muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen, nømbe misagwan pirishibelø køn.

³⁷ Inchen mayeeløba øska ma kørrømisren, katøgucha tru pirisaig undailan tasinmerayu siete netsøbateelø tulishibelø køn. ³⁸ Inchen tru mabeløbe ishumburwan, uregwan munchimuben, møgueløtø pib mil købig køn.

³⁹ Incha Jesúsbe yandø misagwan chab unguwa chabe, barcoyu kebya, Magadan pirausrømay ibig køn.

16

Fariseosmeraba, saduceosmeraba kan mana asiimíig mar-trai miab

(Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Fariseosmera køben, saduceosmera køben Jesúswan ashchab ambabe, nun chiyugøben kebenøsrkøg køptø, mana asiimíig miabelø køn Tius nøba pasrain kui ashchab.

² Inchene Jesúsbe trencha lõtabig køn:

—Yandø maaben misrene, ñimbe øyah chibelø køn cha: “Tab kwaløm kønrrab asønan cha. Kaguende srømbalabe ke pigøzhig pasran” cha. ³ Inchene løtsøbe ñimbe trenchibelø køn cha: “Møimbe kaig kwaløm kønrrab asønan cha. Kaguende srømbalabe ke wañindø kasraim pasran” cha. Pøs pala wañi maig pasrai asha, ñim ‘øyeeg kønrrun’ chib, ‘øyeeg kønrrun’ chib waminchibeløbe, ¡Møin kwaløm chi pureb arrubigwane, trube, ‘øyeeg kønrrun’ chinrrab wetøgørrørrrab kaimabeløbe mailø køgue! cha. ⁴ Møin kwaløm kaig misaamera, kan kasharawar peebe itøluløpteelø lataitøwei Tiusbatø pønrrømø misaamera kailø, Tius naba pasrain kui ashchab marig miatan cha. Inchendø asha kønrrai katøgan chigøben peg kenamara tranmøtø, tru Jonásweiwandø eshkamønrrun— cha.

Incha nømune pønrramnetø, iptinchibig køn.

Fariseosmeraba, saduceosmeraba kusrenanigwan ashiptø kuy

(Mc 8.14-21)

⁵ Nui kusrenanøb pera uniilø pisu ambøgatøsrø chab larraambabe, pirri srua amrrumigwan pesan amrrubrain kui isuptinchibelø køn. ⁶ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Au, ñimbe levadura fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba ashiptø kuy— cha.

⁷ Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—Nam pirriwan srua amrrumuimbarre trenda chindah — cha.

⁸ Inchene Jesúsbe nøm trenchib purrai ashabe trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kangurrin kangurri ‘pirringar ker’ chib purrøgue? cha. Ñim kui ñimui isubigwan nainug ke kagømønrraindøzhig pasra tøgar cha. ⁹ ¿Katøgucha

ni chigúinguen mørmeelø kø chindah? cha. ¿Tru na trattrøgatø pirriwan trattrø mil møguelan pirishiben, undailø mam tasin tulisaiwan ni trunundøguen ke isumeelø kø chindah? cha. ¹⁰ Katø tru siete pirriwan tru pib milwan pirishiben, ¿tru unchibigwan mam tasin tulisaiwan isumeelø kø chindah? cha. ¹¹ ¿Ñimbe mandeelø køh cha, chigúinguen mørmønrrappe, na pirriwan waminchib wamubendøbe, nabe tru levduran fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba ashiptø kuy cha, nabe trunun waminche?—

¹² Inchen nømune ‘tru pirriyu pusri levduran ashiptø kønrrigay’ chimøtø, ‘tru fariseosmeraba, saduceosmeraba kusrenaniilan ashiptø kønrrigay’ tain kui yandø wetøgørrabelø køn nømbe.

Pedrobe Jesúswan: “Cristo køn” chib

(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Jesús Filipo pirau Cesareasø puabe, nui kusrenanøb pera uniilan payibig køn:

—¿Misaamerabe Møg Misra Arrubigwane mu køn tah?
— cha.

¹⁴ Inchene nømbe trencha løtabelø køn:

—Møiløbe ‘Juan Bautista køn’ chiben; møiløbe ‘Elías køn’ chiben; møiløbe ‘Jeremías kuinrrun’ tan cha, kabe møikkøben ‘Tius maig karuigwan eshkabig kui’.—

¹⁵ Inchene nøbe trencha payibig køn:

—¿Trune ñimbe nane mu køn chinrrague?— cha.

¹⁶ Inchen Simón Pedrobe trencha løtabig køn:

—Ñibe tru Cristo, Øsig wab Tiuswei Nusrkain køn— cha.

¹⁷ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe mayanguen tab kuig køn cha, Simón Jonáswei nusrkai. Kaguende ñune iigwane yaumbaig, animbaig, ka møg kenamarøb eshkamøtø, nai Møskai srømbalasø wabig eshkan cha. ¹⁸ Inchen nagucha ñune, ñibe Pedro

køn char cha. Nai iglesian i sbrug pala mara pasramønrrun cha. Inchen kwamig kønrrai marøb pasrabigwei maramburab marøbikken tru iglesiane ni chinchaguen kananrrab kaimanrrun cha. ¹⁹ Srømbalasrø Tius nø ashib karub wainug llavimeran ñun tranamønrrun cha. Ñi yu pirau lusrøb lataig marene, srømbalasrøngucha lusrøb lataitøwei martrun cha. Ñi yu pirau pichib lataig marene, srømbalasrøngucha pichib lataitøwei martrun— cha.

²⁰ Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan mungøben eshkað kønrrain kømø karua pasrøbig køn, nøbe tru Cristo kui.

Jesús nø kwamigwan eshkað

(Mc 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Incha tru uraskurrimbunø Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan ‘øyeeg kønrrabig køn’ cha, eshkað mendabig køn. Nune Jerusalénsrømay yamig nebuben, misagwan karubelø kølli misaamera, sacerðotesmeran karubelø køben, Moisés pørigwan kusrenanøbelø køben, truba truba kaig indinab megawa, kweetsig kømig nebunrrun cha. Inchendø pøn kwalømyube katø øsiiranrrun chibig køn. ²² Inchen Pedrobe nun nøørøsrø pera ya, murtø waminchib mendabig køn:

—Tius ashib wawa, Señor, ñun øyeeg puraimuimbe— cha.

²³ Inchen Jesúsbe keeshabe Pedrone trenchibig køn:

—Satanás, nainukkurri tarømisr cha. Ñibe nane peñchai ke ka srurrengwangerub attan cha. Kaguende ñibe isuppe, Tius lataig isumøtø, møguelø isuimay isun— cha.

²⁴ Inchabe Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø nuimburabigwangøba isumøtø, nui kuruswan mutab, nai

mendig arrum nebunrrun cha. ²⁵ Inchen mœikkøben øsig kœmigwangøba isubiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kœmigwan wetørrawa, tøgagønrrun cha. ²⁶ ¿Kan møg yu pirau chine kœbigwan kerrigu nuindø maringucha, nui øsig kœmigwan trubisaibe, chiwein kui tabig kœnrrab kœ? cha. Kabe ¿kan møøbe kwamønrrappe, chi tranøb-sruerah? cha. ²⁷ Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe Mœskawei purø nuig tœrguegwalmabigu nui ángelesmeraba arrua, mœilandøgucha nœm maig marig kœben treeg tranrrun cha. ²⁸ Pøs nabe ñimun cierton trendamœnrrun: Mœiløgøben yu purrabelø tru Møg Misra Arrubig nœ ashib karunrrab attrab kenamisren, trunun nebua ashmøwatøbe, kwanrraamøn— cha.

17

Jesús ke peemayig misrøb

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Øyeeg taig yandø trunewei kan kwalœmdø paløben, Jesúsbe Pedronba, Santiagonba, nui nuneg Juanwanba nœørø kan pala tunsrømay pera ibig kœn. ² Incha trusrø nœmui merrab Jesúsbe ke peg lataig misrøbig kœn. Inchen nui maløbe nœsig lataig tœrbilabig misren, nui kewagúiløbe puløzhig pilabig lataig misrøbig kœn. ³ Inchene mœimbe Moisésba, Elíasba, Jesúsba waminchib pœnrrai ashiptinchibelø kœn. ⁴ Inchen Pedrobe Jesúswane trenchibig kœn:

—Señor, nam yu pœnrramibe purø tab kœtan cha. Ñi martrain kœbene, pœngatø ya-ureg na maramøh cha, kan ñui, kan Moiséswei, kan Elíasweingue.—

⁵ Inchen Pedro waminchib pasramnetø, kan wañi tœrbilabig nœmun pinøbulen, wañi umbugurri kan wam trenchibig kœn:

—Iibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe nuimburab truba tab kui war cha. Nune mōray— chibig køn.

⁶ Inchen iigwan mōrōppe, nui kusrenanøb pera uniiløbe truba truba kørig kuilø, maløwan pirau kebatam-negatig utsøbasrøbelø køn. ⁷ Inchen Jesúsbe nōmun kemalla katørab trenchibig køn:

—Chi køriimatømøtø, kurray— cha.

⁸ Inchen nōm kurraashene, mugucha kenamuben, Jesúswane nøtø pasrai ashibelø køn.

⁹ Incha tru tunsrøngurri kørrørrub amrruabe, Jesúsbe trenchib karubig køn:

—Mungucha waminchib kønrrab kømø cha, tru asigwan, tru Møg Misra Arrubig kwailai utugurri øsiirawa katø kurramnegatig.—

¹⁰ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan payibelø køn:

—Trube, treeg købene, Moisés pørigwan kusrenanøb-øbe ¿chindimba Elíasmerrig arrumig køn tah?— cha.

¹¹ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Elíasbe arrubwei inchun cha. Incha nøbe kerrigu katøyug tamara pønsrønrrun cha. ¹² Inchendø nabe trendamønrrun: Elíasbe arrubguen inchen, nune mu kui nebua ashmøtø, nōmun maig marøg købendø, marig køn cha. Møg Misra Arrubikkucha treetøwei nōmui tasku kaig marinab meganrrun— cha.

¹³ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúsbe tru Juan Bautistan wamindin kui wetøgørrabelø køn.

Kwaimandzig tōga unan Jesús tamarøb

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹⁴ Misag truba nu pasrainug nōm chab pubene, kan møg pua, nui merrab tømønrsrabe, trenchibig køn:

¹⁵ —Au, nai nusrkawan lastima ashcha cha. Kaguende pesannabig tōgaig kua, truba trømbøig nebuinab megabig

køn cha. Katø katø nagu kebeñib, piyu kebeñib inchibig køn cha. ¹⁶ Na ñui kusrenanøb pera uniilaimay pera arrubendø, tamartrab kaiman— cha.

¹⁷ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Kan ñim mõi misaamera kørenrrab inchimeelø larrø kailø! cha, ¿nabe managatig ñimba unamig kønrrerah? cha. ¿Kan øyeeg ashiptø managatig ñimba unamerah? cha. Unan yusrø naimay srua amrruy— chibig køn.

¹⁸ Inchen Jesúsbe tru kwaimandzigwan nama, un-ainukkurri wambig weguchen latatø, unøbe tabig kør-rømisrøbig køn.

¹⁹ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nømdø nøøøø Jesúswan kemalla, trencha payibelø køn:

—¿Nambe kwaimandzigwan wambig weguchappe, chindimba kaimah?— cha.

²⁰ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Kaguende ñimbe ñimui isubigwan nainug ke ka kømønrraindiig pasra tøgar køn cha. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ñim kan murtasa yellburap-tiitøguen ñimui isubigwan nainug pasra tøgar kuimbe, ñim i tunwan: “Yugurri mendamisra, katøgansrø purainrrø” chibene, tru tunbe purainrrun cha. Pøs ñimuimbe chitøgucha kaimamdiibe chi kaagøn cha. ²¹ Kaguende øy-eeg kwaimandziibe Tiuswan purugurra chib miiatøgaba, ayunab indiitøgaba treeg marendøwei webibig køn— cha.

Jesús katøle nui kwamigwan eshkab

(Mc 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Galilea pirausrø ketøtø amøñippatø Jesúsbe trenchibig køn:

—Tru Møg Misra Arrubigwane møguelai tasku tranig kønrrun cha. ²³ Inchen kweechen, pøn kwalømyube katø øsiirawa kurrønrrun— cha.

Iigwan wammørabe, nømbe truba isui inchibelø køn.

Tiuswei yawan tøgagúimburo an pagaramigwan Jesús pagarangarub

²⁴ Jesúsba nui kusrenanøb pera uniiløba Capernaumsrø pubene, Tiuswei yaburø trendø an pagaranrrain taigwan an utabelø Pedroimay ambabe trenchibelø køn:

—¿Ñimui kusrennøbikkan Tiuswei yaburø trendø truburø an pagarab kømigwan pagaramíig kuitarru?— cha.

²⁵ Inchen Pedrobe:

—Øø, pagarabwei inchibig køn— cha løtabig køn.

Incha Pedro yau kebibene, Jesúsbe øyeemerrig trenchib waminchibig køn:

—¿Simón, ñibe maig isuguh? cha. ¿Yu pirau reymerabe trendø pagaramigwan pagaraig utappe, mumeran utah? cha: ¿Nømui misaamerandøweindeh? Kabe: ¿Peesrøngurri amrrub misaamerandeh?— cha.

²⁶ Inchene Pedrobe trenchibig køn:

—Peesrøngurri amrrub misaameran utabelø køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, treeg købene, tru pirau misaameratøweimbe chi pagaramikken palømuinrrun cha. ²⁷ Treeg kuingucha, nambe mungucha namishimønrrab, nu pisuyumay ya, anzuelun ke keguchendø, megamisrøb peskauwan wesrunrrig, chibig køn. Incha peskauwei trigwan kurabe, kan an wetørranrrabguen cha, maya tranamigwan neikke. Incha naimburøba, ñuimburoba srua ya, pagarau— chibig køn.

18

¿Tiuswei merrab mas nuibe mu kerah?

(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Inchen tru urastøwei nui kusrenanøb pera uniilø Jesúsban kemallabe, trencha payibelø køn:

—¿Srømbalarø Tius nø ashib karub waisrømbe mas nuibe mu køh?— cha.

² Inchene Jesúsbe kan unan wama, nõmuin tøbøtag pasrabe, ³ trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim peemayelø misrøb, ureg lataig misrmuisruandøbe, srømbalarø Tius nø ashib karub wainuube managuen kebamr-raamøn cha. ⁴ Nøasiitø ‘nuig kurma’ isumíig, i unø lataig misrøbiibe, srømbalarø Tius nø ashib karub waigu mas nuig køn cha. ⁵ Inchen møikkøben kan i unø lataigwan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan chibig køn.

Kaig mara kebenamibe kørig kømdiig køn

(Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Møigwan køben i shushmera latailan nan kørebelan kaig mara kebenøsrkøbigweimbe, trembe tru tirigu kit-sig nu srugwan naashigu mesra, mar umbusrø kegucha, pi keesra kwangaruinguen søl købsruinrrun cha. ⁷ Yu nam waraig pirøwaimburappe kan yeekkucha kuita, chine pønrrabelø misagwan kaig martraí inchib pønrrøben, trune kaigwan nø pera mara kebenøsrkøb mowaimbe ¿maig kønrrerah?

⁸ Inchawei ñui tasig kui, ñui srøb kui kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkøbene, para, kuchi. Managatig øsig wamsrø tasig palabig kui, cojo kui kebyamikken søl kønrrun, pa tasig tøgag, pa srøb tøgag tru managuen kwamø nagu kegutsig købgunrriibe. ⁹ Inchen ñui kab kaig maringarua kaigu ñun kebenøsrkøbene, wesrua, kuchi chibig køn, managatig øsig wamsrø kan kaptø tøgag kebyamikken søl kønrrun cha, pa kab pusraig møra melamnug kwamø nagu kegutsig købgunrriibe.

Kan ubisha trubigwan kemesra wamindig

(Lc 15.3-7)

¹⁰ 'Au, i shushmeran møilandøgucha kashmøtay. Kaguende srømbalasarø nømui ángelesmerabe nai Møskai srømbalasarø wabigwei maløwan chu urastøgucha ashib pønrran char nabe. ¹¹ Kaguende Møg Misra Arrubiibe tru trubig købigwan kaigyugurri wesranrrab arrig køn cha. ¹² ¿Ñimune maig asønata? chibig køn. Kan møg cien ubishamera tøgagua, kan pella ya, trubøbenma, noventa y nueven tunbalawan waramnetø, tru pella trubabigwan kabe ¿chugøben lanrrab imønrraitarru? cha. ¹³ Incha nabe ñimun cierton trendamønrrun: Wetørrappe, tru trubabigweimburab mas purø kasraaranrrun cha, tru noventa y nueve ka amønibelaimburab lataguen kømø. ¹⁴ Øyeetøwei ñimui Møskai srømbalasarø wabiibe i shushmeran ni kanguen trubømuimbemab indan chibig køn.

*Ñui nuneg ñun kalø maren, ulø paymø mandø pesannamig
(Lc 17.3)*

¹⁵ 'Inchawei ñui nuneg ñun chigøben kaig marene, ya, ñibe nundø mara, waminchi. Incha nui kalø marigwan kalø marig kui ashchai nebua isungaru. Inchen ñun mørene, ñibe ñui nunewane tab kørromisrtrai kusrawa pasran. ¹⁶ Inchen ñundø mørøg kømui inchene, trube, kandø kui, pagatø kui wamø, chi pub arrubigwandøgucha pailø kui, põnelø kui maig kuigwan nøm wamindigu treeg kørromarig kønrrai. ¹⁷ Inchen truilangucha mørøg kømui inchene, trube, iglesiayuelan eshkau chibig køn. Inchen katø iglesiayuelan mørøg kømui inchene, trubeguende, yandø Tiuswan ashmíig judío kømíig lataig, kabe kan romasreelayasig an utaptø wabig lataig mara kørromaray cha.

¹⁸ 'Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ñim yu pirau lusrøb lataig marene, srømbalasarøngucha lusrøb lataitøwei martrun cha. Inchen ñim yu pirau pichib lataig

marene, srømbalasarngucha pichib lataitøwei martrun cha.

¹⁹ Nabe katø ñimun trendamønrrun: Ñim møikkøben pailø yu pirau chigøben Tiuswan mianrrab lata kandø isua purramisra, miabene, nai Møskai srømbalasarø wabiibe ñim miaigwan tranrrun cha. ²⁰ Kaguende pailø kui, pønelø kui nai munchiyu tulundzuna purrainuube nabe nømui utu pasrar— cha.

²¹ Inchen Pedrobe Jesúswan kemalla, trencha payibig køn:

—Señor, nai nuneg nan chigøben kaig marøbig marene, nabe ¿mam piejegatig pesannab ulø paymumig kønrrab kø? cha. ¿Kabe sietegatiitøteh?— cha.

²² Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe siete nebumnegatiitø chimur cha. Treeg kømøtø, sietebatø setenta piejeskatig char— chibig køn.

Karuig megabig larrø kaigwan kemesra wamindig

²³ —Srømbalasarø Tius nø ashib karub waibe kan rey nui karuindiig melabelø nømui ulø misriilan mayambatø ulø køtashchab ashchab wamisrøb lataig køn. ²⁴ Incha truigwan ashib mendøbene, kan truba truba nu an ulø misraigwan pera amrrubelø køn. ²⁵ Inchen tru i møøbe katøburø anwan unywa chinrrab kaimaptinchene, nui reybe nunba, nui srawanba, nui uregwanba nui chi tøgagúigwanbañau yanrrai karubig køn, tru ulømisri anwan wartrai. ²⁶ Inchen nui karuindiig megabiibe reywei merrab tømønstra trenchibig køn: “Au, nai rey, tius- manda, nan øyeeg nebui megaben lastima ashbsrumugu cha, kerrigu nai uløwan wartrumøn” cha. ²⁷ Inchene reybe waachawan yeeg nebutamab isua, nui ulø misrigwan paymønrrab kaabasha, ka inrrai, ka elachibig køn.

²⁸ Inchen tru karuindiig megabiibe webya ya, katøgan nøba lincha karuindiig megabig nun lamøtiig ulø

misraigwan katappe, naashigu merrarrawa, ke chab is-rømbuløsrkøb trenchibig køn: “Nai uløwan tranrrra” chib. ²⁹ Inchene tru nøba lincha karuindiig megabiibe nui merrab tømbrasra trenchibig køn: “Tiusmanda, nan lastima ashcha chib. Uløwan tranrrumøn” cha. ³⁰ Inchen kane kagøbashig kømuptø, kailan keeri yau keeringarubig køn nui uløwan tranamnegatikke.

³¹ Inchen katøganelø tru karuindiig lincha melabeløbe øyeeg inchen trunun asha, nømune truba pusrkwaben, chi purayaigwan kerriguh reywan eshkanrrab ambubelø køn. ³² Inchen reybe tru kagøbashmø ulø payiptiigwan wamønrrab øra trenchibig køn: “¡Karundiig megabig, larrø kaig! cha. Ñi nan ulø kuigwan nagurrima ñun ulø paymø, pesannar cha, ñi kaabashcha chib truba truba rugaben. ³³ Pøs ñigucha tru karuindiig ñui lincha megabigwane maindi lastima asambala chibig køn, na ñun lastima ashib lataitøwei.” ³⁴ Incha reybe truba namaptø, maya ulø kuigwan kerrigu anwan waramnegatig kaigyu møra meganrrai marøbelan tranøbig køn cha. ³⁵ Inchabe Jesúsbe trenchibig køn:

’Nai Møskai srømbalasrø wabikkucha ñimune øyeetøwei martrun cha, ñim møitøgucha ñimui nunewan manrraugurri kerrigu newan pesannab, kagøbashmuisruandøbe.—

19

Sraimba, keeba petiyamumigwan kusrenanøb
(Mc 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Jesús øyeelan chab waminchabe, Galileasrøngurri ya, Judea pirausrø pubig køn, Jordán pi ambøgatø pørr kal-labgatøsrø. ² Inchen misag truba nu mendig amben, truyu kwanrreelan tamarøbig køn.

³ Inchen fariseosmera Jesúswan kemallabe, chinchka køben kebenørskønrrab isua, trencha payibelø køn:

—¿Ka chigurrin køben srawan kutsamig chi merømíig kø chindah?— cha.

⁴ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñimngan Tiuswei wamwan pørigu lemeelø kőtirru cha, tru srøsrø marøb uras marøbig Tiusbe: “Møwanba, ishuwanba ellmarigwan”? ⁵ Incha Tiusbe trendaig køn: “Øyeekkurri møøbe møskawanba, usranba elatchun cha, nui sraimba kandø kønrrab. Incha tru pailøbe kan asrtø kønrrun” cha. ⁶ Inchawei yandø pailø kømø, kan asrtø køn. Inchawei treeg købene, Tius kandø mara lindisaigwane møøbe tarømaramig kømøn— chibig køn.

⁷ Inchene nømbe trencha payibelø køn:

—¿Trube treeg købene, Moisésbe chindimba kilga mara, purørtrain karuig køh? cha, srawan tarømisrtrab— cha eshkabig.

⁸ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimui manrrømera isumíig larrø mureløgurri Moisésbe ñimui sralan ka treeg marbasig køn cha. Inchendø srøsrøbe øyeeg kømuig købig køn cha. ⁹ Trune nabe trendamønrrun: Kan møg, nui sraimbe katøgan møøba trømbøig marøb itølulmubendø, nui srawan kucha, katøgan ishuuba kasharabiibe, itølulan— cha.

¹⁰ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø køn:

—Srawanba, kewanba øyeeg pubig købene, trembe kasharamuinguen— cha.

¹¹ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Kasharamønrrab tamibe mayeelain kømøn cha. Tius truburab kønrrai traniilaindøwein køn cha. ¹² Møguelane kasharamumig chigurrin køben øyeeg katabelø lataig pønrran cha. Kan utueløbe kasharamigwane chi palai

mørtrabgailø usrai patsaugurri treeg kal-lawar køn cha. Inchen kan utuelane sralø palai mormønrrai kapawa korrø mariilø køben, kan utueløbe srømbalasrø Tius nø ashib karubweimburabikkurri ka trendø nōmuinetø tre latailøtøwei misran cha. Møikkøben Tiusweimbura-beløyu marøb uñchab treeg korrø misramdiig kui mōrabe, treeg korrø misr— chibig køn.

Uregwan Jesús mayanguen tab kuilø kønrrain chib

(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Inchen Jesúsweimay ureemeran srua amrrubelø køn, nōmuim pala tasigwan estsara, nōmuimburab Tiuswan mianrrai. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe tru srua amrrubelan namaptinchibelø køn. ¹⁴ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Uregwane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe nōm latailaiwein køn— cha. ¹⁵ Incha tasigwan uregweim pala estsarabe, nøbe truyugurri ibig køn.

Kan pua møg Jesúsba waminchib

(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Kan møg Jesúswan ashchab yabe, trencha payibig køn:

—Kusrennøbig, managatig øsig kømigwan na tøgagønrrappe, ¿chigøben tabiibe chi maramø?— cha.

¹⁷ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Ñibe nane tru tabigweimburappe chindimba paygu? cha. Mugucha tabiibe kaaben, Tiustøwein køn cha, tabiibe. Inchawei managatig øsig kømigwan tōga pasrønrrappe, Tius maig maramigwan martrai pōnsraigwan mōra, mar— chibig køn.

¹⁸ Inchen matsinøbe:

—¿Møilø køh?— chibene,

Jesúsbe trenchibig køn:

—Kweechimøwei, itølulmøwei, nilømøwei, katøganuimbura isa waminchimøwei, ¹⁹ usri møskawan maig købash inchimø, tab inchib, katø ñima ñiasitøwei maig undaguig køppe, ñui mendaigwangucha treetøwei undaarab inchi— chibig køn.

²⁰ Inchene matsinøbe trenchibig køn:

—Nabe iilane kerriguh marøbig kur cha. Masbe ¿chitø palerah?— chiben,

²¹ Jesúsbe trenchibig køn:

—Chigucha palømiig newan tabig kønrrappe, ya, ñui chi tøgagúigwan yana, waachameran tranø cha. Treeg marabe, srømbalarøbbe chigurrimbunø tøgagønrabbaguen cha. Trugurrimbe arrua, nai mendig amø— chibig køn.

²² Inchen tru matsinøbe iigwan mørøppe, truba isui ibig køn, kaguende truba puai kua.

Chi tøgagúigwangøba isubigweimbe køramdiig køn

²³ Incha Jesúsbe trenchibig køn nui kusrenanøb pera uniilan:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Srømbalarø Tius nø ashib karub wainug kan puai kebyamibe truba murig køn cha. ²⁴ Kan camelloguen tsusain kal trabyu illmø larrayandiig køben, kan puai Tius nø ashib karub waisrø kebinrrab kaimanrrun— cha.

²⁵ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe iigwan mørabe, truba kwaarøb trenchibelø køn:

—Treeg købene, ¿kaigyugurrimbe mu kui wesraig kønrrautah?— cha.

²⁶ Inchen Jesúsbe nømun ashabe, trenchibig køn:

—Møgueløbe iigwan martrab kaimanrrun cha. Trune Tiusweimbe si, chitøgucha maramdiitø køn— cha.

²⁷ Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Au, nambe chi tøgagúigwan kerrigu elacha, ñui mendig amrruig køn cha. ¿Nambe, trube, chi utamig kønrrerah?— cha.

²⁸ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Katøyug chi købigwan srøig tamarøb uras tru Møg Misra Arrubig nø wamisrig tørguegwalmabigu nø wamisrøb uras, ñim nai mendig amøñibeløbe tru purramisra karub purraig doce pønrrabeløyu purramisra, tru doce nusrkalø Israelwainukkurri karrab misaameran ñim ashib karub purramisrtrun cha. ²⁹ Inchen mayeeløba yameran, nunelan, nuchalan, usri møskawan, uregwan, pirømeran nai munchigurrindø elachibeløbe cien piejes menrraguen utab, katø managatig øsig kømigwangucha Tius tranig utønrrun cha. ³⁰ Inchen møiløgøben møi ya yu pirau nømmerrig pønrrabeløbe trusrømbe srabe melønrrun cha. Inchen yu pirau srabe melabeløbe, trusrømbe nømmerrig pønrrønrrun— chibig køn Jesúsbe.

20

Uvas trau kwallibelan kemesra wamindig

¹—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig køn, kan pirø puaig truba løtsøzhig nui uvas ellguailøyu kwallchabelø lanrrab webibig lataikke. ² Incha tru pi-unmeran mawawan mayan pagaramig køben treeg pagaranrrab misra, incha nui uvas ellgwainug kwallchay øran cha. ³ Incha tru løtsø las nueve katøyug webarruabe, katøganelø plazayu chi maramikkar purrai ashabe, ⁴ trenchibig køn cha: “Ñimgucha nai uvas ellgwainug kwallchab ambay cha, maig pagaramigwan treeg pagararumøn” cha. Inchen nømbe ambubelø køn. ⁵ Incha puaibe katøyug kwaløm tøbøtag webya, katø maaben las treskucha webya, treetøwei marøbig køn. ⁶ Incha

maaben las cinco køsrøn katøyug plazayumay yabe, katø møyiløgsrøn chigucha maramikkar purrai ashabe, trencha payibig køn: “¿Ñimbe mawa ørøba chi marmøbe yube chinchib purrøgue?” cha. ⁷ Inchene nømbe trencha løtabelø køn: “Namune muguen chi maramig tranmøtan” cha. Inchen nøbe trenchibig køn: “Ñimgucha ambay cha, nai uvas ellgwainug kwallchab.”

⁸ Inchen yandø yem misren, tru ellmarig puaibe nui kwallibelan ashibgwane trenchibig køn: “Kwallib melabelan wama, pagarau cha. Tru srabe kerrubelanmerriq pølbakra, srøsrø kerrubelane srabe pagaranrrig” cha. ⁹ Tru maaben las cinco lutau køben kebambubelømerriq kemalla, møyitøgucha mawa ørøba marøb meløwa latakøwei neig utabelø køn. ¹⁰ Inchen yandø merrab kebambubeløbe mas utamuitamab isua meløbenba, nøm møyitøgucha mawa ørøba marøb melaiqwandøwei utabelø køn. ¹¹ Incha tru marøb melaimburø anwan utabe, tru ellmarig puaigwane nømdø truba namig waminchib mendabe, ¹² tru puaigwane trenchibelø køn: “I tru srabe kerrubelø kan urazhiitø marendø, ñibe truilangucha nam pørryu mawa mawa marøb melabelan latakøwei lata pagaran” cha. ¹³ Inchen tru tra puaibe nømun møyigwan køsrøn trenchibig køn: “Kasuku, nabe ñune chigucha chi kalø marmur cha. ¿Yamba mawa marigwan ñune øyah pagarrumøn chiben, ñibe treeg kørrømisrømmørgøppeh? cha. ¹⁴ Ñui an kanaigwan cha, chibig køn. Møyimbe inrrø cha. I srabe martrab kebarrubigwan ñun latakøwei pagarag køben treeg pagarar cha. ¹⁵ ¿Nan maig maramdiig køben, naiwane nabe na asha maramig kømuitarru? cha. ¿Kabe na merøgømiig menrra tabig kui ashiptø ñibe pusrkwai ashkuh?” cha.

¹⁶ Inchawei møyi ya srabe melabeløbe nømmerrig pønrrøben, møyi ya nømmerrig pønrrabeløbe srabe melønrrun

— cha.

Jesús nui kwamigwan pønmayguen eshka

(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jesús yandø Jerusalénsrømay nebib yabe, nui doce kusrenanøb pera uniilan nøørø wama, trenchibig køn:

¹⁸ —Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe Møg Misra Arrubigwane sacerdotsmeran karubelanba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba tranen, truiløbe nune kwanrrai pasrtrun cha. ¹⁹ Incha nømbe nun indzatø ashib, kurraguchib, kurusyu mesrøb inchai judíos kømeeelan tranrrun cha. Inchen pøn kwalømyube katø øsiirawa kurrønrrun— chibig køn.

*Santiagonba, Juanwanba pinrrø menda purrønnoßsru-
mugu cha, Señorwan usri treeg miab*

(Mc 10.35-45)

²⁰ Zebedeowei nusrkalai usrimbe nui nusrkaløba Jesúswei merrab chigøsrøn mianrrab, nøbe tømbarøbig køn. ²¹ Inchene Jesúsbe payibig køn:

—¿Chi paløta?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Ñi ashib karub wainug nai nusrkalan, kanun kusrmay, kanun ñui atsimay purramisringarurra— cha.

²² Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñimbe chi miab pønrrermabguen mørmøn cha. ¿Na tru copayu mutsam piwan, kabe ñim muchibsrugueh?— cha.

Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Øø, mutsamønrrun— cha.

²³ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Na mutsim piwane si, ñimbe muchibwei inchun cha. Inchendø tru kusrmayba, atsimayba purrønnamigwane na tranamig kømøn cha. Tru purramibe nai Møskai tru purrønrrabelayasig tamariilaindøwein køn— cha.

²⁴ Inchen tru nui kusrenanøb pera uniilø diezeløbe trunun mørabe, tru pa nunelane namabelø køn. ²⁵ Inchen Jesúsbe nømun wamabe trenchibig køn:

—Ñimguen ashen, judíos kømø misaameran karub purrabeløbe nøm karub tøgagúilane maig købash inchib ke nøm karub purran cha. Inchen truyu møguelø nørreelø nøm karub purrabeløbe mungucha manchinrraingaig karub purrabelø kui ashchai nømbe kenamaran cha. ²⁶ Trune ñimui utube ñimbe øyeelø kømumig køn cha. Treeg købgunrriibe, ñimui utu mas nuikkug købene, katøganelø karuindiig megamig køn cha. ²⁷ Inchen ñimui utu møikkøben ñimmerrig melag købene, katøganelø karuindiig megamig køn cha. ²⁸ Kaguende øyeetøwei tru Møg Misra Arrubikken katøganelø nuyasig marøb melønrrai arrumøtø, nøguen katøganelayasig marøb meganrappa, nø kwaitøga truba nu misagwan purøbagarawa, kaigyugurri wesranrappa arrig køn— chibig køn.

Pailø kabgailan Jesús tamarøb

(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Nøm Jericógurri webamba ambene, misaamerabe truba nu wendautø ambubelø køn. ³⁰ Inchen pailø kabgailø may menda purrøwabe, Jesús purayai mørøppe, trenchib trashibelø køn:

—¡Namun lastima ashcha chib, merrabsrø Davidwei Nusrkai!—

³¹ Inchen misaamerabe niløtø purrønrrai namingucha, nømbe mas mur trashib trenchibelø køn:

—¡Señor, namun lastima ashcha chib, Davidwei Nusrkai!—

³² Inchen Jesúsbe pasramisra, kabgailan wamabe, trencha payibig køn:

—¿Ñimuyasig na chi maramig paløta?— cha.

³³ Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Señor, namune namui kabmera ashibig misrimbe kətan— cha.

³⁴ Inchen Jesúsbe nəmun lastima asha, nəmui kabmeran katərabene, tru urastə kabgailəbe ashibelə misra, Jesúswei mendig ambubelə kən.

21

Jesús Jerusalénsrə kebib

(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Yandə Jerusalénsrə chab pub amba, Betfagé pueblo tru Olivos Tunsrə chab puabe, Jesúsbe nui kusrenanəb pera uniilə pailan ² trenchib karua ərəbig kən:

—Ə pinrəguesrə yamera tsitsə pənrrabsrəmay am-bay cha. Trusrəmbə pubyutə kan burra, burro-unəzhiɡ peraiɡ, litsiɡ wetərranrrun cha. Incha picha, srua amr-runrrigay cha naimay. ³ Inchippa məikkəben chigəben chibene, əyah chinrrigay chibig kən: “Señor palai indan” cha. Inchen truibe pebrun— cha.

⁴ Əyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshkabig maig taig treeg nebunrrain kuig kən, tru əyah chib pərig:

⁵ Sion ciudayuelan əyah chib eshkau cha:

“Asay chib, ñimui Rey ñimuimay arruppe, chigucha chi nuig kəmíɡ lataig kan burroyu, burro-unəyu itəguana arrun taig, kan carga nigab animal lluiɡ unəyu.”

⁶ Inchen nui kusrenanəb pera uniiləbe Jesús maig karuigwan treeg mara, ⁷ burran unanbañau srua amrua, nəmbe nəmui kewagúilan burranba, unanba kayen, Jesúsbe itəguanabig kən. ⁸ Inchen misag truba nu pasra-biibe məiləbe nəmui kewagúilandəwei maywan kayen, məiləbe kullag srarcheelə lutiicha kayibelə kən. ⁹ Inchen merrab amrrubelə lata, wendau amrrubelə lata, əyah chib trashib amrrubelə kən:

“¡Rey Davidwei Nusrkai Hosanna! chib.

¡Señor Tiuswei munchiyu nõ ørig arrubiibe mayanguen
tab kuig køn! chib.

¡Srømbalasrømbe Hosanna!” chib.

¹⁰ Jesús Jerusalénsrø kebibene, maya misaamera ke chi
indi asamgaig inchib, møiløgøben trenchib payibelø køn:

—¿Iibe mu køh?— chib.

¹¹ Inchen tru nu misag sötøbe trenchibelø køn:

—Iibe Tius maig karuigwan eshkabig Jesús Galilea pirau
nazaretsriig køn— cha.

Jesús Tiuswei yawan chish marøb

(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Jesús Tiuswei yau kebya, truyu mayeelø yanøb, penab
inchib warabelan sötøba wambig webetabig køn. Katø
misagwan an yunømarøbelai mishatsiimeran utsøbetab,
palomamera yanøbelø purraigwan utsøbetab inchibig
køn. ¹³ Incha trenchibig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Nai
tab yabe Tiuswan wamindi ya køn cha, trencha wamig
kønrrun” cha. Trune ñimbe nileelø warain trab marin køn
— cha.

¹⁴ Inchen tru Tiuswei yau kabgailø køben, cojosmera
køben Jesúswan kemallen, nõbe tamarøbig køn. ¹⁵ Inchen
sacerdotesmeran karubeløba, Moisés pørigwan kusren-
nanøbeløba Jesúswei tru purø nõrreelø mariilan ashib
katø Tiuswei yau shush ureemera: “¡Rey Davidwei Nus-
rkai Hosanna!” chib trasai mørabe, truba namabelø køn.

¹⁶ Incha Jesúswan trenchibelø køn:

—¿Iilø øyeeg chib køben mõrtirru?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Øø, mørar cha. ¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu iig
øyeeg chibigwan managuen lemeelø køtirru? cha:

Pitsø muchib shush uremeran køben, katø nørø uremeran køben
 ñun newan tabzhig waminchai, ñi Tius treeg marin
 køn taigwan.—

¹⁷ Incha nømun pønrramnetø, ciudayugurri webya, Betaniasrømay yabe, trusrø kørrømisrøbig køn.

Higuera tusr mamig niimigwan Jesús kaig nebunrrai wamab

(Mc 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Incha løtsø katø ciudayumay arruabe, Jesúsbe parøgwai mørøbig køn. ¹⁹ Incha kan higuera tusr may pulu pasrai asha, kemallabe, tru higuera tusrbe ka ishiitø tøgagig kui ashabe, Jesúsbe tru higerane trenchibig køn:

—jMøingurrimbe yandø managucha mas mamig niimubash!— cha.

Inchen tru urastø higerabe mul-laptinchibig køn.

²⁰ Inchen tru chi purayaigwan nui kusrenanøb pera uniløbe ashabe, truba kwaarøb, Jesúswan trenchib payibelø køn:

—Higerabe mõi mõi mul-lanrrappe ¿mandø indah?— cha.

²¹ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim ñimui isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagua treeg kømuptinchaitamab isumubene, na higeran øyeeg mari lataitøguen kømøtø, ñim i tunwanma: “Yugurri mendamisra, maryu kebeñ” chibene, treeg purainrrun cha. ²² Inchawei ñim Tiusba waminchib miappe, chiwandøgucha nø martraitamab kørewa, miawabe, ñimbe utønrrun— chibig køn.

Jesúswei karumburab karuig mu mandamgaig

(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Jesús Tiuswei yau kebya, kusrenanøb wamnetø, sacerdotsmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba Jesúswan kemallabe, trencha payibelø køn:

—¿Ñi mariilane mu karua pasriitøgarre margu? cha.
¿Ñi øyeeg maramigwane mu karua pasrta?— cha.

²⁴ Inchen Jesúsbe lötappe, trenchibig køn:

—Nagucha ñimun kan chigøsrøn payrrab inchar cha. Ñim iigwan lötøbene, trube, nagucha eshkarrumøn chibig køn, iilan mu karuitøga marar cha. ²⁵ ¿Misagwan Juan piu umbu ulsraibe chugurri arrig køh? cha: ¿Srømbalarøngurrin kønrrab køh? Kabe: ¿Møgueløgurrin kønrrab kø chindah?— cha.

Inchen kangurrin kangurri payiyab mendabelø køn: “ ‘Srømbalarøngurrin kuig køn’ chibene, nøbe namune trenchinrrun cha: Trube, ‘¿chindimba nune køremøgue?’ cha. ²⁶ Katø: ‘Møgueløgurrin kuig køn’, tamgawein køn cha. Kaguende misagwan namune kørig køtan cha. Kaguende ya mayeeløba Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig købig kui asha tøgar køn” cha. ²⁷ Treekkurri Jesúswane trencha lötabelø køn:

—Maig kuindøbeh— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, iilan na mu karuitøga marigwan.—

Pagatø nusrkalø lataitøwein køn cha, kemesra wamindig

²⁸ Jesúsbe payibig køn:

—¿Ñimbe iigwan maig isugue? cha. Kan møg pagatø nusrkalø tøgagua, kanunmerrig trendan cha: “Nai nusrkai, nai uvas ellgwain trau mõi kwallchab inrrø” cha. ²⁹ Inchene nøbe trencha lötabig køn cha: “Ig kømøtan” cha. Inchendø nøbe yanayube treeg marmønrrurmab isua møra, ka yan cha. ³⁰ Inchen møskaimbe katøgan

nusrkawemay yabe, katø treetøwein chiben, nusrkaimbe: “Øø, Papa, na inrrur” chibendø, imøn cha. ³¹ Trube, tru i pa nusrkaløyu møskai maig maringaruigwan ¿møig marerah?— chiben, nømbe:

—Tru srøsrø karuinab nusrkai— chibelø køn.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Romasreelayasig an utabeløba, ishumburmera asrwan anwei yanøbeløba Tius nø ashib karub waisrømbe nømmerrikken kebamrrun cha, ñimguen kebamwøwatø. ³² Kaguende Juan Bautistabe sølgandø tabig mandø amønamigwan kusrenanrrab arruben, ñimbe køremuig køn cha. Trune tru an utabeløba, tru ishumbur an pagarwei trømbøig marøptø warabeløba, truiloguen køreig køn cha. Trune ñimbe iilan kerrigu ashendø, kørenrrab isua mørmuig køn chibig køn.

Kwallibelø larrø kailan kemesra wamindig

(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ 'Incha møray, chibig køn, katøgan 'øyeeg lataitøwein køn' cha, kemesra wamindigwan. Kan møg pirø puaig uvas tra mara, trugurrimbe panig pasra, uvas piwan chu wesrumigwan truyu tamara pasra, incha tru ellmarigwan ashib laramig kan ya-unø palaig mara pasran chibig køn. Incha nui pirøwan katøganelan misrigwan pirishinrraptø kwallchai tranabe, yabsrømay yan cha.

³⁴ 'Incha yandø tru mamig misrigwan lurramig luttauraben, møilan køsrøn nui karuindiig melabelan tru nuimburabigwan tru kwallchab utabelan mianrrab øriibe, ³⁵ tru kwallibeløbe karua øriilan merrarrowa, kanune kurraguchib, kanune kweechib, kanune sruutøga petab inchibelø køn cha. ³⁶ Inchen tru pirø puaibe srøsrø lataguen kømø, katøbe karuindiig melabelan mas yam øren, tru kwallibeløbe søteelanba treetøweih maran cha.

San Mateo 21:37 88 San Mateo 21:46

³⁷ Incha yandø trugurrimbe nui trag nusrkawan ørøbig køn cha, treeg isub: “Nai nusrkawane chinchimør-run” cha. ³⁸ Treendingucha tru kwallibeløbe nusrkawan ashippe, nømdø trenchibelø køn: “Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein køn cha. Kwetchab amun chibelø køn, nuimburab nø utamigwan nam tøga kørrømisrtrab” cha. ³⁹ Incha merrarrawa, uvas traugurri wegucha, nune kweechibelø køn cha.

⁴⁰ Møimbe, trube, ¿tru uvas tra puaign arruabe, tru kwallibelane chi martrerah?— chibig køn.

⁴¹ Inchene nømbe trenchibelø køn:
—Tru larrø kailane treetøwei kaig mara kwetchun cha. Incha tru uvas trawane katøgan mendailan tranrrun cha, lurrimørig nuimburabigwan tranrrai.—

⁴² Inchene Jesúsbe trenchibig køn:
—¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu øyeeg chibigwan managuen lemeelø køtirru? cha:
Ya marøbelø kaasig sruube
katsiisrø pølbasa wayamig mas purø tab srukken
misrin køn taigwan.

Señor Tius øyeeg marene,
namuin kabyube truba tabig asønatan cha.

⁴³ Inchawei nabe ñimune trenchar: Tius nø ashib karub waigwane ñimune kerrawa, katøgan peg misaameran Tius tranrrun cha, ellmarig maig misrtrabig køben, treeg ellmarig misrtrabelan. ⁴⁴ Inchen møikkøben tru srug pala peñippe, pitis misrtrun cha. Inchen tru srug muim pala køben peñippe, nune usrø tuindø martrun— chibig køn.

⁴⁵ Inchen tru sacerdotemeran karubeløba, fariseosmeraba tru ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib Jesús eshka wamindiilan mørabe, nømun kemesra wamindin kui wetøgørrabelø køn. ⁴⁶ Incha Jesúswan merrarranrrab inchendø, misag sötøwan køriimatabelø køn, kaguende

misaamerabe Jesúswane Tius maig karuigwan eshkabig
kui treeg tøgagøben.

22

*Kasharab yaumay lynchab amrrunrrai eshkai lataitøwein
køn cha, kemesra wamindig*

(Lc 14.15-24)

¹ Katø Jesúsbe nømun ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra kusrenaniilan waminchib mendappe trenchibig køn:

² —Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig køn cha. Kan rey nui nusrkai kasharaben fiesta marøbig lataikke. ³ Incha nui karuindiig melabelan novios yaumay lynchunrrigay cha eshkailan wamønrrab øriibe, tru lynchab amrrunrrai eshkailøbe amrrug køm-ui indin køn cha. ⁴ Inchen nui karuindiig melabelan katøganelan katøyug trencha karua ørøbig køn: “Nai tsal-lanin toromeran kweetsingarua mamigwane yandø chab tamaraguen war cha, møimbe si yandø kerrigu ke chab tamarikken pønrran cha, novios yaumay lynchubash tan” chinrrai. ⁵ Trune tru lynchai eshkailøbe cuentaguen marmø, møikkøsrønbe nui trausrømay iben, katøgane penab, yanøb inchab ibig køn cha. ⁶ Inchen katøganeløbe tru reywei karua øriilan merrarrawa, truba kaig marøb kurrabetab køptø kweechibelø køn cha. ⁷ Inchen reybe truba namaptø, tru kweechibelane nui suldaumeran tru-ilane kweetsingarua, nømui pueblone parringarun cha.

⁸ Incha nui karuindiig melabelane trendan cha: “Isa kømø, tru noviosmerai fiesta maramibe chab tamarig pønrrøben, tru lynchab amrrunrrai eshkailøbe treegube lynchabgailø kuig kua, amrrumuig køn cha. ⁹ Incha mas nørrø callesmerawan amba, mun wetørrabasthø novios yaumay lynchab amrrunrrai eshkanrrigay” tan

cha. ¹⁰ Inchen tru karuindiig melabeløbe callesmerawan webamba, mun wetørrabashtø tulundzunabelø køn, tabelan køben, kailan købengue. Inchen kasharabelø purrai salayube ¡katø! misaatø netsaptinchibig køn.

¹¹ 'Inchen reybe tru lynchab amrrunrai eshkailan ashchab kebyabe, kan møg noviosyu lynchab keegwan keweig pasrømui ashabe, trenchiptinchibig køn: ¹² "Au, kasuku, kasharabyu keegwan keweig kømubendøbe, ñibe ¿chinha kebarrugu?" cha. Inchen nõbe ke wamguen pinim pasramisrøbig køn cha. ¹³ Inchen reybe tru mishat-sigu ashib pønrrabelane trenchiptindan cha: "Srøb-wanba, tasiimeranba lusra, wambig purø trømbø løstøyu wegutsay cha. Truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun" cha. ¹⁴ Kaguende wamiiløbe truba nu køben, lawa wesruiløbe mamdø køn— chibig køn.

Tiuswein kønrrabigwane Tiuswan tranøppe, Césarwein kønrrabigwane Césarwan tranøb

(Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Øyeelø chab puraiiben, fariseosmerabe nõøø mendamisra, nõmdø waminchibelø køn, Jesúswan chigøben payen, kalø lètøbene, kebenøsrkønrrab cha. ¹⁶ Inchabe mõilan køsrøn nõmui mendig amøñibelanba, Herodesweingateelanba øyah chinrrai ørøbelø køn:

—Kusrennøbig, ñibe ciertonigwan waminchib møg, Tius maig amøñinrrai karuigwan, isa kømø, trunun treeg kusrenanøb, katø misag maig chitanmaptø mørøb pasrømíig kui ashibelø ker cha. Kaguende ñibe mundøgucha nõmun mailø kətasha kandarøtø imøwei inchibig køn cha. ¹⁷ ¿Ñune maig købsruerah? cha, namun eshkarra chibelø køn. ¿Tru Romasrø maya misagwan karub wabigwan nam an pagaramig merig køh, kabe merømuig køh, chinderah? — chinrrai.

¹⁸ Inchen Jesúsbe nòmun ka kaig martraptø isua inchib pønrrain kui ashabe, trenchibig køn:

—Ñim palatø tabelø, ¿nane chindimbarre kebenøsrkønrrab inchigue? cha. ¹⁹ Tru pagaram anwan eshkarra — chibig køn.

Inchen nømbe kan an srua amrruben, ²⁰ Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿I anyu maløba, i munchi pøriibabe muin køh?— cha.

²¹ Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Tru Césarwein køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Inchawei Césarwein købene, Césarwan tranay cha. Inchen Tiuswein købene, Tiuswan tranay— cha.

²² Inchen iigwan mørabe, kwaara asha kørromisra, nømbe nune pasramnetø, ambuptinchibelø køn.

Kwawa katø øsiiramigwan payib

(Mc 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Tru kwalømdøwei kan møiløgøsrøn saduceosmera Jesúswan ashchab ambubelø køn, truiløbe tru kwabeløbe øsiiramønrrun chibelø kuabe, Jesúswane øyeeg payibelø køn:

²⁴ —Kusrennøbig, Moisésbe trendaig køn cha: “Møikkøben kan møg urekkaig kwabene, nuneebe tru piudan kasharam nebunrrun cha, tru nuneg kwabigweimburab ureg kørromartrab.” ²⁵ Pøs yu namui utuma sietelø nunelø købig køn cha. Indiibe srøsriibe kasharawa, urekkaig kwawa, srawane nunewan kørromaran cha. ²⁶ Katø tru wendø nunewan treetøweim puraiben, katø tru wendau nunewan treetøweim puraiben, sietelanba treetø treetø puraibig køn cha. ²⁷ Yandø srabebe tru ishukkucha kwan cha. ²⁸ ¿Pøs treeg købene, tru kwabelø katø øsiirabene, tru maya nunelø

tru ishuwan kasharaig kuig kōppe, nōbe sietelai utu mōigwei srain kōnrrerah?— chibelō kōn.

²⁹ Inchen Jesúsbe trencha lōtabig kōn:

—Ñimbe mandō kuinguen mōrmōwa, pella pōnrran cha, kaguende Tiuswei wamwan pōrigwan lata, Tiuswei maramburab marōbigwan lata nebua ashmeelō kua.

³⁰ Kaguende kwailō katōyug ōsiirappe, kasharamōwei, kasharanrrab kōmōwein kōnrrun cha. Treeg kōmōtō, srōmbalarō ángelesmera latailōtōwein kōnrrun chibig kōn. ³¹ Inchen tru kwailō ōsiiranrrun taigweimburappe, ¿ñimgan lemeelō kōtirru? cha, Tius nōtōwei ōyah taigwan: ³² “Nabe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius kur” cha, trendaigwan. Inchawei Tiusbe kwilai Tius kōmōtō, ōsiguelai Tius kōn— chibig kōn.

³³ Inchen misag truba nu pasrabiibe iigwan mōrabe, Jesús kusrenanigwan ke kwaara asha kōrrōmisrōbelō kōn.

Martrai karua pasrig mas nuig

(Mc 12.28-34)

³⁴ Fariseosmera tru saduceosmeran Jesús nilōtō pōnrram wamindin kui wammōrabe, tulundzuna, ³⁵ kan mōikkōsrōn tru maig maramigwan martrai Moisés pōrigwan kusrenanōbiibe Jesús kalō lōtōbene kebenōsrkōnrrab isua, trencha payibig kōn:

³⁶ —Kusrennōbig, ¿maig maramigwan martrai Moisés pōrigu karua pōnsrailō, mas nuibe mōig kōh?— cha.

³⁷ Inchen Jesúsbe trenchibig kōn:

—“Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan undaaraitōgaba, kerrigu ñui ōsig pasraitōgaba, kerrigu ñui turtōga isumburab isuitōgaba undaaramig kōn, chibig kōn” cha. ³⁸ Tru maig maramigwan martrai pōnsrailōyu, iimerrig kōn cha, trurrigu mas nuibe.

³⁹ Inchen tru wendauikkucha treeg lataitōwei chibig kōn:

“Ñima ñiasiiṭōwei maig undaguig kōppe, ñui mendaig-wangucha treetōwei undaaramig kōn” cha. ⁴⁰ Tru maig maramigwan martrai Moisés pōrigu kerrigu pōnrrabig lata, Tius maig karuigwan eshkabelō kerrigu kusrenaniilō lata i pagatō maig maramigwan martrai pōnsrailōyugurri pōlbasra amrrubig kōn— cha, trenchibig kōn.

¿Cristobe mui misagugurri arrubig kerah?

(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Inchen fariseosmera tulaamba srō purramnetō,
⁴² Jesúsbe trencha payibig kōn:

—¿Ñimbe Cristoimburab maig isugue? cha. ¿Mui misagugurri arritamague?— cha.

Inchen nōmbe trenchibelō kōn:

—Davidwei misagugurri arrub nusrkain kōn— cha.

⁴³ Inchen Jesúsbe trenchibig kōn:

—¿Trube, treeg kōbene, Davidbe Cristone chindimba Señor tah? cha, nun Espíritu trendingaruben. Kaguende Davidbe trendaig kōn:

⁴⁴ Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

“Nai kusrmaygatō wamisir cha,
ñui ashig kōmui inchib tsalō inchibelan

ñi itōbunōnrrai ñui srōb umbu na pōnsramnegatig.”

⁴⁵ Cristone Davidbe: “Señor” cha, øyeeg wamōbene, trube, ¿mandōgurri Cristobe Davidwei nusrkain kōn-rrab kōh?— chiben, ⁴⁶ muguen mancha kusrua lōtōn-rrab kaimabelō kōn. Incha tru kwalōmgurri mugucha chigōben mas payrrab inchimeelō kōn.

23

Fariseosmeranba, Moisés pōrigwan kusrenanōbelanba Jesús ‘øyeelō kōn’ chib

(Mc 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Øyeelø chab puraiben, Jesúsbe misaameranba, nui kusrenanøb pera uniilanba trenchibig køn:

² —Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmer-ababe tru Moisés pørigwan øyeeg chibig køn cha eshkaab nømui marøb purramibe truig køn cha. ³ Inchawei nøm ñimun chi maringaruben, kerrigu møra marøb esegay cha. Inchendø nøm maig marigwane, trunun asha marmønrrigay chibig køn. Kaguende nømbe chigøben tabig martrappe chibendø, peemaytø marøbelø køn cha. ⁴ Incha nømbe tru pørigu mas nemarøb, mutanguenga kwatsiguelø latailø mara, katøganelane kildunyu muta ambulataitøwei inchai marendø, nømgurrimbe ni tasig-unøtøgaguen kebachig kømui inchibelø køn cha. ⁵ Chiwandøgucha marøppe, misaamera ka ashchaindø marøbelø køn, cha. Tiuswei wamwan pørigwan kappaløyu køben, kwalmerayu køben nørriig kena melsra amønarnig tab kui inchibelø køn cha, katø u tulturmera yab srølmera melsra amønarniba. ⁶ Lincha tabig mabyugucha nørreelø purrainug purø tabigu purrag kui indamba, judíosmera tulundzuni yamerayube purø tab purramdønug purrag kui indamba inchibelø køn cha. ⁷ Incha misaamerabe penab yanøb indinug nømune purø tabzhig wamønrrai inchibelø køn cha, trurriigu nømune “Kusrennøbig” cha, wamønrraingue.

⁸ Trune ñimbe “Kusrennøbig” cha, wamønrrai inchimumig køn. Kaguende ñimbe søteeløba nunelø latailø køn. Incha ñimbe kusrennøbiibe kandø tøgar køn cha. ⁹ Katø ñimbe yu piraube mungucha, “Møskain” chimøtay. Kaguende ñimbe Møskaimbe kandø tøgar køn, truike srømbalasrø wabig. ¹⁰ Katø ñimune “Kusrennøbig” cha, wamønrrain kømøwein kui, kaguende ñimuimbe ashibig mas nuibe Cristo, nøtø køn. ¹¹ Ñimui utu mas nuibe katøganelø karuindiig megarnig køn. ¹² Kaguende nøasiitø

‘nuig kurmab’ isubigwane, ka korig martrun cha. Inchen chigucha kómíig ‘nuig kurmab’ isumíigwane ‘i møøbe si, nuig kòn’ taig kònrrun, chibig kòn.

¹³ ¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanø-beløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Srømbalsrø Tius nø ashib karub wainug kebambam yaskabwan katøganelø kebammønrrai kasrøb, ni ñimdøweinguen kebammøwei, ni katøganelø kebambug kui inchen kebambashmøwei inchibelø kòn cha ñimbe.

¹⁴ ¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanø-beløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Pøs ñimbe piudasmeran nømui yameran kerrawabe, tabelø misrøb ke ka yandø truba yana Tiuswan waminchibelø kòn cha. Øyeekkurri ñimbe møra melamig mas nuigwan utanrrun chibig kòn.

¹⁵ ¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanø-beløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Pirau lata, maryu lata munabatsø ambubelø kòn cha, kandøguen ñimuingatø purøsrurab. Incha yandø ñimuingatø purøsrube, ñim lataitøguen kømø, purab tabelø chibelø kònrrai mara, truigwane tru managuen kwamø nagu kegutsam unø kònrrai marøbelø kòn cha.

¹⁶ ¡Ay, ñim waachamera chigúinguen ashmeelø købendø, katøganelan pera ambubelø! “Møikkøben Tiuswei yawei merrab pasramisra, ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ taigwan treeg marmuingucha, ñimbe chigucha kømøn chibelø kòn. Inchendø tru Tiuswei yau oro pasrabigwei merrab pasramisra, ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ taigwan trenchibig, trube, martrab taigwane nune maramig nebunrrun” cha, trenchibelø kòn, ñimbe. ¹⁷ ¡Tontos, chigúinguen ashmeelø! ¿Møimerrig mas nuig kerah?

cha. ¿Oroteh? Kabe ¿tru oron Tiusweyasig tabig kørnrai nørø tarømarøbig, Tiuswei yateh?

¹⁸ 'Katø ñimbe trenchibelø køn: "Møikkøben, chigøben martrab cha altarwei merrab pasramisra, 'jkatø! marmø kømø, nabe maramønrrun' taigwan, marmuingucha, chigønrraamøn cha. Inchendø tru altar pala Tiusweyasig trana pasrigwan truigwei merrab pasramisra, 'jkatø! marmø kømø, nabe maramønrrun' taigwane, nune maramitøwei nebunrrun" cha, trenchibelø køn. ¹⁹ ¿Chigúinguen ashmeelø! ¿Mas nuibe chigø? ¿Tiuswan traniitech? Kabe ¿tru Tiusweyasig tranigwan tabig kørnrai nørø tarømarøbig, tru altarteh?

²⁰ Altar merrab pasramisra, 'jkatø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chibiibe, altarwandø ke treeg maramønrrun chimøtø, tru pala chi pønrrabigwangucha kerriguba treeg maramønrrun cha, tøga trendan cha.

²¹ Tiuswei yawei munchiyu 'jkatø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chibiibe, tru yawandø kømøtø, Tius truyu pasrabigwangucha tøga trenchib pasran cha. ²² Inchen srømbalawei munchiyu 'jkatø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chibiibe, purø tabzhig Tius wamisra waigwanba, katø tru tabzhigu wamisra wabigwanba tøga trencha pasran chibig køn.

²³ 'jAy, ñim waachamera, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Ñimbe erbabunanba, aniswanba, cominoswanba, truilane Tiusweyasig diezmørig kanzhig, kanzhig wesrawa tranøbelø køn cha. Inchendø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu kusrennøbig mas nørreelø pønrrabigwane marmø, pinab amban cha, tru sølgandø tabig maramigwanba, lastima ashibelø kømigwanba, isubigwan Tiusweinug pasra tøgagømigwanba. Ñimbe marøppe, iilanwei maramig

kuig kòn cha, tru diezmørig kan kan wesrawa Tiuswan tranamigwangucha pesannamø, tøgatø marøb. ²⁴ ¡Ñim chigúinguen ashmeelø købendø, katøganelan pera ambubelø! Pøløm-unøzhigwane tøga muchimønrrab larruusra muchendø, camellone kebinab pinan cha.

²⁵ ¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanø-beløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Pasunba, platillonba wambiimaybe pillmabendø, ñimui umbube ñimbe misagwan kwaarøsa kerranrrab isuiløba, chigurrimbunø tøgagønrrab parø isuiløba, trutø netsailø kòn cha. ²⁶ ¡Fariseo chigúinguen ashmíig! Pasun umbumaymerrig chish mar cha, wambiimaygucha chishig kørømisrtrai.

²⁷ ¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanø-beløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Kwaig sørin trabmera wambiimaybe puløzhig pisig latailø tabzhig latailø købendø, umbumaybe kwabelain tsutsiimerabah, chigøben køsøngønrraptibatø netsailø, ñimbe tre latailø kòn cha. ²⁸ Ñimbe øyeeg latailø kòn: Misaamerai mer-rappe sølgandø tabelø lataig asønabendø, wambiimay maig køben treegwein kømøtø, umbumaybe isatø tabig lataig indiiløbah, larrø kaibatø netsailø kòn cha ñimbe.

²⁹ ¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanø-beløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Tius maig karuigwan eshkabelai søriiløyu ñimbe tamara pønørøb, sølgandø tabig amøñibelan sørim pala tabzhig tamarøb inchibelø kòn cha. ³⁰ Inchabe ñimbe trenchibelø kòn: “Namui merrabsreelø warab uras nam warabelø kuig kuimbe, Tius maig karuigwan eshkabelan kweechib ani lushib nømbe tøgatø marøb pønrrømubsrubrainrrun” cha. ³¹ Pøs øyeeg taikkurri ñimbe Tius maig karuigwan eshkabelan kweechibelainukkurri amrrub misaamera ker cha ñimdøweinguen wamindan cha. ³² Inchawei ñimui

merrabsreelø pølbasra marig købigwane, trube, ñimbe patsøga pasray chibig køn.

³³ ¡Ulmera latailø, ñim namig ulmera latailainukkurri karrab misaamera! Inchawei ñimbe tru møra melamnug kebusriilø kømønrrab ¿chinha wegørrønrrague? cha.

³⁴ Inchawei asay chibig køn. Nabe Tius maig karuigwan eshkabelø køben, nørrø kusrebelø køben, Moisés pørigwan kusrennøbelø køben ñimuimay øren, møilan køben ñimbe truilane kweechib, kurusyu melsrøb inchun cha. Katø judíosmera tulundzuni yamerayu maig købash marøb ichabetab, pueblosmørig chu amben, chu amben, ñimbe pasraørøb wendautø amrrun cha. ³⁵ Øyeekkurri tru sølgandø tabig amøñibelan kweetsilai ani mayamba pirau lusiibe ñimuim pala kønrrun cha, tru Abel sølgandø tabigwei ani lusikkurrimbunø, Berequíaswei nusrkai Zacarías tru altarba, santuarioba pønrrabnug, tru tøbøtag pasrøben, ñim kweecha, truigwei ani lusigwangatig. ³⁶ Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Kerrigu øyeeg marikkurri Tiusbe møi ya misagwan ulø payrrun cha.

Jesús Jerusalénwan isua kishib

(Lc 13.34-35)

³⁷ ¡Jerusalén! ¡Jerusalén! ¡Tius maig karuigwan eshkabelan kweechibig, katø ñimuyasig Tius karua øriilan sruutøga petabig! ¡Nabe yamba, kan piejetø kømø, kan atøwall nui pullichu-uregwan kwaldzarig umbu kanbalatø mara, maatanab lataitøwei ñui uregwan tulundzunønrrab inchen, ñibe nane kaasig køn! cha. ³⁸ Au, ñim waraig yamerabe elatsig muguchagaig kørrømisrtrun cha. ³⁹ Kaguende nabe trendamønrrun chibig køn: Nane katøbe mas ashchaamøn cha, øya tamnegatig: “¡Señorwei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab kuig køn!” cha.—

24

Jesús Tiuswei yawan pinisaig kørnrun chib

(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Jesús Tiuswei yaugurri webya iben, nui kusrenanøb pera uniiløbe nun kemallibelø køn, tru Tiuswei yau yam-eran eshkanrrab. ² Inchene Jesúsbe nømune trenchibig køn:

—¿Iilan kerrigu ashke? cha. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Yube ni kan srukken katøgan srug palabe kørromismønrrun cha. Kerriguba pøtiitsig kørnrun— cha.

Chigurrimbunø købig misaabañau patsam lutau chigøben køb

(Mc 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Incha Jesús Olivos Tunsrø wabene, nui kusrenanøb pera uniiløbe nundø nøørø trencha payrrab kemallabe trenchibelø køn:

—Øyeebe mana purainrrab kui namun eshkarra cha. Katø ñi katøle arrumigwanba, yandø srabe kwaløm punrrabigwanba asamibe ¿chitø kenamistrerah?— cha.

⁴ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ashiptø kuy cha, mugøben ñimun pelørkønrrain kømø. ⁵ Kaguende møiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua trenchinrrun cha: “Nabe Cristo kur” chib. Tru-may misaameran isa wamincha, truba nu pelørkønrrun cha. ⁶ Incha ‘misaamera katøgan peesrø misaameraba purø trømbøig kørig kømdiig kwayab kweetsiyab køn’ chib, katø ‘purø trømbøig kørig kømdiig kwayanrrab køn’ chib ñim wamindi mørabe, mandøguen kømui inchib kwarmøtay cha. Kaguende øyeebe trendø treeg purainrrabigwein køn cha. Inchendø katøgucha patsamibe pumø srø kørnrun chibig køn. ⁷ Peg misaamerabe katøgan peg misaameraba kwayaben, katø rey karumburab

ashib karuim piraeløbe katøgan reywei misaameraba kwayanrrun cha. Trune parø arruben, chusrøn køben pirø trømbøig kònønrrun cha. ⁸ Inchendø kerrigu øyeeg pureb arrubiibe kan ishuwan unø tammisrtrab pusrkwab pølbasri lataitø kònrrun cha.

⁹ 'Inchen ñimune maig købash inchib kaig marøb srua kònrrai tranen, ñimune kwetchun. Katø chu piraelø køben maya misaamerabe nagurrindø ñimun tsalø asiilø kònrrun cha. ¹⁰ Inchen tru kwalømmerawane mõiløgøben truba nu nan tarømisra, kangurrin kangurri tsalø inchi-belai tasku pønsrøb, kangurrin kangurri ashig kømui indiyab inchun chibig køn. ¹¹ 'Tius maig karuigwan eshkabelø ker' chib isatø eshkabelø truba truba kurra, isatø misagwan truba nu peløsrkònrrun cha. ¹² Kaibe purø trømbøig larrøbichib arruptø, misaamerabe kerrigu lutau kangurrin kangurri katøganelan isua undaaramigwane yandø isumønrrun cha. ¹³ Inchen srabe kwalømgatig chigúingucha megabig megabiibe kebeñchabig kømíig kaigyugurri wesraig kònrrun cha. ¹⁴ Tius nø ashib karub waigwei tabig srø wambe yu pirau pirø muba kuimburab chi misaamerandøgucha eshkab kusrenanig kònrrun, chigúi nebua ashchai misaamera. Inchen yandø srabe kwaløm punrrun chibig køn

¹⁵ 'Inchawei Tius maig karuigwan eshkabig Daniel wamindig tru pinishinrrabig trømbøig køsøngønrraptiig Tiusweyasiitø marinug marøb pasramisrin kui ashabe, (lebiibe iigwan tab chigúi mør), ¹⁶ yandø treeg pubene, Judea pirau warabeløbe tunmerasrømay wegørra lula. ¹⁷ Katø nui ya pala wambig wabiibe kørraarrua chigucha wesranrrab kebimumig køn. ¹⁸ Katø chugøben trausrø uñibiibe nui itøtsinigwan tranrrab arrumumig køn. ¹⁹ ¡Ishumbur waachamera, tru kwalømmerawan patsø kwanrreelø, kabe muchib ureg tøgarmairambe

maig kōnrrer! chibig kōn. ²⁰ Ñimbe Tiuswan miay cha, pishin kwalømmerawan wegørra lulamig nebumøwei, katø isrin kwaløm nebumøwei inchain cha. ²¹ Kaguende tru kwalømmerawane purø trømbøig nebuinab melamig attrun. Pirøwan pølbasra marøb uraskurri møingatig øy-eebe kaagúig, katøbe managuen øyeebe kaanrrun chibig kōn. ²² Tius tru kwalømmerawan landøranmuisruandøbe, mugucha øsig waramgaig kōnrrun cha. Inchendø tru nuyasiitø tarømariiløgurri landøranrrun cha.

Ka isatø ‘Cristo ker’ chibeløba, ‘Tius maig karuigwan eshkabelø ker’ chibeløba

²³ Incha møikkøben ñimun: “Au, Cristo yu pasran” chib, kabe: “Au, Cristo uyu pasran”, taingucha, køremøtay. ²⁴ Kaguende møiløgøben ‘Cristo ker’ chib isatø inchibeløba, katø, ‘Tius maig karuigwan eshkabelø ker’ chib isatø inchibeløba amrrunrrun cha. Incha nømui maramburab mariilø truba nørreelø asha kømig kenamariiløba, kwaara asha kōnrrai nørreelø mariiløba martrun cha, misagwan treeg incha peløsrkōnrrab. Incha Tius nuyasiitø tarømariilanguen kegørrøsrkamdiig kuimbe, kegørrøskōnrrab inchun. ²⁵ Au, nabe ñimune øyeelø puraimøwatø chab eshkar. ²⁶ Inchawei ñimun møikkøben: “Au, øsrø mu misag warab waraimønug pasran” chibene, ashchab webammøtay cha. Kabe: “Yu yaambusrø wan”, taingucha, køremøtay cha. ²⁷ Kaguende kan palaig pilabig wagurri walli umbusrø kebilab lataitøwei, tru Møg Misra Arrubig arruppe, treeg attrun chibig kōn. ²⁸ Kwaig chu tsubene, truyube kallinasumera tulundzunønrrun cha.

Møg Misra Arrubig mandø arrumigwan waminchib

(Mc 13.24-37; Lc 17.26-30, 34-36; 21.25-33)

²⁹ Inchen tru treeg isumdø kwalømmera chab puraiben latatø,
nøsiibe yandø kwaben,

pølbe yandø pilømuben,
 estrellamerabe srømbalasarøngurri kørøben,
 katø srømbalasarø purø nørreelø pønrrabelane
 kønøgøb sruagutsiilø kønrrun chibig køn.

³⁰ 'Inchen Møg Misra Arrubig tru arrumigwan eshk-
 abig srømbalasarø kenamisren, chu pirausrøn køben misag
 nørø pønrrabelø truba truba isub kishchun cha. Inchen
 Møg Misra Arrubiibe maramburab maramig tøgaisrømb-
 alasarøngurri purø nuig tørguegwalmabig wañiyu ar-
 ruben ashchab køn, chibig køn. ³¹ Inchen trompetan
 truba mur urøben, nøbe nui ángelesmeran amrrai ørtrun
 chibig køn, ambugurri, igurri, walligurri, wagurri, srøm-
 balasarø kandarømayrøngurri katøgandarømayrøngatig
 nui lawa wesruilan kanbalatø tulishinrrai.

³² 'Kan higuera tusrwanma asha kusrey. Nui sramera
 uturcheelø misrøb, ishiimera weguchene, ñimbe pachig
 kwalømmera arrumig yandø lutau kui ashibelø køn cha.
³³ Øyeetøwei ñim kerrigu iilan ashabe, attrabiibe attrab
 yaskabuguen pasraitamab isua kuy, chibig køn. ³⁴ Pøs
 nabe ñimun cierton trendamønrrun: Møin kwaløm mis-
 aamera pinømøwatø, øyeeløbe kerrigu purainrrun cha.
³⁵ Srømbalaba, pirøbabe patsøben, na wamindiibe ka
 wamindiitøbe purainrraamøn cha.

³⁶ 'Inchen tru treeg punrrab kwalømwanba, uranbabe
 mugucha ashmøn cha. Srømbalasarø ángelesmeraugen
 ashmøwei, ni Tiuswei Nusrkai ashmøwei indan cha. Tru-
 nun ashippe, Møskaindøwei asan chibig køn. ³⁷ Noé
 tsub kwalømmerawan maig purayaibe tru Møg Misra
 Arrubig katø arrum kwalømgucha treetøwei purainrrun
 cha. ³⁸ Kaguende tru kwalømmerawan sre puben pi
 pulabig attrab srø købenbatø, tru urasma misaamerabe
 mab, muchib, kasharab, kasharanøb waraig købig køn
 cha, Noé nui truba nu barcoyu kebyam kwalømgatikke.

³⁹ Incha treeg punnegatig øyeeg kørnraitamab isumø warøbenba tru pi pulab arrubiibe maya misagwan patsø srua yaig købig køn cha. Øyeetøwei purainrrun chibig køn, tru Møg Misra Arrubikkucha katøle arruben. ⁴⁰ Incha tru uras pailø møguelø trau warøben, kanune srua iben, kanune kørromarig kørnrun cha. ⁴¹ Pailø ishumburmera kitsøsrugu kichib køben, kanune srua iben, kanune kørromarig kørnrun chibig køn.

⁴² 'Ñimbe pesannamø, isua, ashiptø kuy. Kaguende ñimui Señor chi kwaløm attrab kui ashmøwa køn. ⁴³ Trube, treeg købene, iigwan isua kuy, kan ya puaima niliig yem chu uras attrab kui mørimbe, ashib megawa, yau nilønrrab kebibashmubsruinrrun cha. ⁴⁴ Inchawei ñimgucha tamara melay chibig køn. Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe chi isumø købenba arruptinchun cha.

*Mendig megabig maig taigwan marøbigwanba, maig taigwan marmügwanba kemesra wamindig
(Lc 12.41-48)*

⁴⁵ 'Kan karuindiig megabig maig taigwan møra marøb, katø chi maramelan nøtø tsabø asha marøbigwan, ya puais nui yau warabelan mannam ura puin kuindø nømui mamigwan srøttrab muniitø wabig kørnrai ashai wanninabiibe ¿møig kerah? cha. ⁴⁶ Truibe mayanguen tab kuig køn nun karua pasrigwan marøb megabenh ya puais puipudinabigweimbe. ⁴⁷ Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ya puais nui chi tøgagüigwan kerrigu nø asha marøb pasrønrai tranrrun cha. ⁴⁸ Inchen karuindiig megabig larrø kaibe nuinetø treeg isubig køn: "Nai ashib karubiibe peguen attraamøn" cha. ⁴⁹ Katøgan karuindiig melabelan kurrabetab menda, katø mutsigueløba mab, muchib, tsubenba, ⁵⁰ nui ya puais ni

attraitamab isuinguen kømø kwaløm, ni ø uras punrraitamab isumø tsubenba, puptincha, ⁵¹ purø trømbøig ich-agucha, palatø tabelø pønrrainug kertrun cha. Truyube kishib, trugulwan tsatsamig kønrrun chibig køn Jesúsbe.

25

Diez srusralmera novian linchab webambubelø lataitøwein køn cha, kemesra wamindig

¹ 'Srømbalasarø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig kønrrun: Diez srusralmera mu møøba kimeelø aceite lámparameran piløga muta, tru keg misrtrabigwan linchab katønrrab webambubelø lataikke. ² Truilø tru trattrogatøbe ni chiguen tre isumeelø køben, katøgan trattrogatøbe tamara isuatø muniitø melabeløgue. ³ Tru trattrogatø chi tre isumeeløbe lámparamerane srua ambendø, aceitebe srua ammuin købig køn, tru patsøben katø usramig. ⁴ Trune tru isuptø melabeløbe lámparamerayu usriilø kømnetø, katø usramig nøørø køtsø-ureezhigu srua ambubelø køn. ⁵ Inchen tru keg misrtrabig peguen arrumubene, nømune søteelanba yandø ki kanaben, søteeløba kiptindin købig køn.

⁶ 'Inchen yem tøbøtasrømbe trenchib trasay møran: "¡Keg misrtrabiibe yu arrun cha. Katønrrab amrrab werryul!" chib. ⁷ Inchen søteeløba tru srusralmerabe kurra, nømui lámparameran tamarøb mendabelø køn. ⁸ Inchen tru trattrogatø tre isumeeløbe, tru trattrogatø isuatø melabelane trenchibelø køn cha: "Ñimui aceiten kuchi namun ketøbsrumugu cha, namui lámparamerabe ke chab kwab amrrun" cha. ⁹ Inchen tru srusralmera tamara isuatø melabeløbe trencha løtabelø køn: "Kaimaysruandøbe cha. Kaguende ñimui lata namui lata nebunrraamøn cha. Trembe yanøbelaisrø penønrrab ambay chibelø køn, ñimuyasiitøwei." ¹⁰ Inchen tru trattrogatø srusralmera aceiten penønrrab ambamnetø tru

keg misrtrabiibe puptinchen, tru trattrøgatø isuatø melabeløbe keg misrtrabiiba kasharab fiestayumay kebamben, yandø yaskabwan kasrøbig køn.

¹¹ 'Inchen yana wendau tru kan srusralmeragucha trenchib pubelø køn: “¡Señor, Señor, namun yaskabwan kurtra!” chib. ¹² Inchen nøbe trencha løtabig køn: “Pøs nabe isa kømø, ñimune mumera kui ashmíig kur” cha.

¹³ 'Inchawei ñimbe pesannamø, ashiptø melay chibig køn Jesúsbe. Kaguende tru Møg Misra Arrubig arrumigwane ñimbe chi kwaløm attrab kui mormøwei, ni chu uras attrab kui mormøwei indan cha.

Anwan uta øyeeg marøbig lataig køn cha, kemesra wamindig

(Lc 19.11-27)

¹⁴ 'Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig køn cha: Kan møg yabsrømay inrrab, nui karuindiig melabelan wama, nui chi tøgagúilan asha marøb kønrrai trana ib lataikke. ¹⁵ Kan møigwan køsrønbe an trattrø mil tranøppe, møigwan køsrønbe pa mil, møigwan køsrømbe milgue, møigwandøgucha nøm maig martrapteelø køben treeg trana, yandø inrrab yan cha. ¹⁶ Tru karuindiig megabig an trattrø mil utabiibe trutøga penab, yanøb incha, katøgan trattrø mil nemaran cha. ¹⁷ Inchen katø tru pa milwan utabikkucha katøgan pa mil nemaran cha. ¹⁸ Inchen tru milwan utabiibe pirau kan trab lalla, tru an tranøbigwei anwane truyu søraptindan cha.

¹⁹ 'Indiibe yandø truba yana misrøb iben, tru karuindiig melabelan treeg marøb melønrrai karua pasrøbiibe katø arrua, nøm chitø maritashchab wamisra ashib mendan cha. ²⁰ Inchen tru an trattrø mil utabig puabe, trendan cha: “Nai ashib karubig, ñibe nan trattrø mil tranig kømøh cha. Møimbe tru kømnetø nabe katøgan trattrø mil nemara, yu srúa arrur” tan cha. ²¹ Inchen trui

trendan cha: “Øyambesin cha, ñi nai karuindiig megabig tabig, chi isumgaig maig maramigwan marøbig. Ñi lamøtiigwanma chi isumgaig øya søl mariibe, mas nuwan martrai pasrtrumøn tan chibig køn. Incha kebarrua, naba truba kasraarau” tan cha.

²² Inchen tru karuindiig megabig pa mil utabiibe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñi nan pa mil tranig kømøh cha. Møimbe katøgan pa mil nemara, yu tøgagur” tan cha. ²³ Inchen tru an tranøbiibe trendan cha: “Øyambesin cha, ñi nai karuindiig megabig tabig, chi isumgaig maig maramigwan marøbig. Ñi lamøtiigwanma chi isumgaig øya søl mariibe, mas nuwan martrai pasramønrrun cha, trendan cha. Kebarrua, incha naba truba kasraarau” tan chibig køn.

²⁴ Inchen tru mendig megabig tru milwan utabiibe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñibe ñiashib ellgwaig kømubendø, ellmarigwan tulishib, ñiashib tsurig kømubendø, parøb, katø ñibe chiwandøgucha chi chippe, ke kandø chibig kui nabe ashibig kuabe, treekkurri nane kørig køben, ²⁵ ñui anwan srua ya, pirau sørig køn cha. Inchendø ñui anwan utørra” tan chibig køn. ²⁶ Inchene nui ashib karubiibe trendan cha: “Karuindiig megabig larrø kaig, trurrigu pøig køn cha. Pøs naashib ellgwainug kømubendø, ellmarigwan tulishib, naashib tsurinug kømubendø, parøb inchibig kui ashabe, ²⁷ trube, maindi nai anwan bancoyu an utabelan pastrai tranamdiigwan tan chibig køn, na katøle arrua, nai anwan nemisrigwanbañau utamig kønrrain cha. ²⁸ Inchawei, nai anwan kerrawa, tru an diez mil tøgagwan tranay tan. ²⁹ Kaguende tøgagwane masken tranen, uñchaguen tøgagønrrun cha. Inchen chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen ker-ranrrun cha. ³⁰ Incha i karuindiig megabig chigucha chi marmígwane wambig purø trømbø løstøyu wegutsay

tan chibig kòn. Truyube kishib, trugulwan tsatsamig kònrrun” cha.

Chu pirausrø misaamerandøgucha Tius maig kònrrabigwan asha marøb

³¹ 'Møg Misra Arrubig nui tørguegwalmabigu tru maya ángelesmeraba arrua, wamisra nui ashib karub waig tørguegwalmabigu wamisrtrun. ³² Inchen yu pirau chi misaameratøgucha nui merrab tulundzunøben, nøbe nøørø, nøørø tarømartrun cha, kan ubisha ashibig ubishameranba, kabrameranba nøørø, nøørø tarømarøb lataitøweingue. ³³ Incha ubishamerane kusrmay pøn-srøppe, kabramerane atsimay pøn-srønrrun.

³⁴ 'Incha Reybe tru kusrmay pønrrabelane trenchinrrun: “Nai Møskai ñimun mayanguen tab indiiløbe naimay amrruy cha. Incha Tius pirøwan marøb uraskurri ñimuyasig tamarig pasrabig tru ashib karub wainuguigwan ñimuyasig utay chinrrun cha. ³⁵ Kaguende na parøgwai uñen, ñimbe na manrrai nan srørrig kòn cha. Na pi mulgwai inchen, ñimbe pi mutchai srørrig kòn cha. Na arruatiig chugucha pumikkaig uñen, ñimbe tab wamab, ya pebøb indig kòn cha. ³⁶ Asru chi kemig chigaig uñen, ñimbe nan tranig kòn cha. Na kwanrrø tsuben, nan ñimbe ashchab amrruig kòn cha. Kailan keeri yau na pasrøben, nan ñimbe neshchab amrruig kòn” chinrrun cha.

³⁷ 'Inchen tru sølgandø tabig marøbeløbe trenchib løtab pønrrønrrun cha: “Señor, ¿ñi parøgwai uñen, nambe mana mamig srørrøb, katø ñi pi mulgwai indi ashabe, nambe pi mutchai mana srørrig køh? cha. ³⁸ ¿Arruatiig chugucha pumikkaig uñen, nambe ñune tab wamab mana ya pebig køh? cha. ¿Asru kemig palai uñene, nambe mana tranig køh? cha. ³⁹ Kabe ¿kwanrrø tsuben kui, kailan keeri yau keerig pasrøben kui, nambe mana neshchab amrrubrah?” chinrrun cha. ⁴⁰ Inchen Reybe trencha

lõtønrrun cha: “Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I nai nunelan chigucha kòmözheelø latalilan mariibe, nan marig køn” cha.

⁴¹’Incha katø atsimay pønrrabelangucha Reybe trenchinrrun cha: “Ñimbe nainukkurri tarømisray cha; kaigyu pønrrønrrai pønrrailøbe, nugwaimandzigweimba, nui ángelesweimba tru managuen kwamø nag tamarig pasrabigumay ambay cha. ⁴²Na parøgwai uñen, ñimbe mamig srørrmuig køn cha. Pi mulgwai inchen, pi mutchai srørrmøwei indig køn cha. ⁴³Na arruatiig chugucha pumikkaig uñen, tab wamab nan ya pebmuig køn cha. Asru chi kemikkaig uñen, ñimbe nan tranmuig køn cha. Na kwanrrø tsub, katø kailan keeri yau na pasrab inchen, ashchab amrrumuig køn” chinrrun cha.

⁴⁴Inchen nømbe trenchib pønrrønrrun cha: “Señor, ñune parøgwai uni ashib, pi mulgwai uni ashib, kabe chugucha pumikkaig uni ashib, asru chi kemikkaig uni ashib, kabe kwanrrø tsui ashib, kailan keeri yau pasrai ashib inchendø, ¿namgan ñun purugumuig kuitarru?” chinrrun cha. ⁴⁵Inchen Reybe trencha lõtønrrun chibig køn: “Pøs, nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I nai nunelan chigucha kòmözheelø latalilan ñim chigucha marmuibe, nan treeg marmuig køn cha. ⁴⁶Iiløbe managatig purø trømbøig møra melamnuumay tarømisra amrrun cha. Inchen tru sølgandø tabeløbe managatig øsig purramsrømay amrrun” chinrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

26

*Jesúsuan kemøra kwetchab waminchib
(Mc 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)*

¹Jesús iilan kerrigu chab waminchabe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

²—Ñimguen ashen pa kwalømyube Pascua Fiestan mar-trab køn cha. Inchen tru Møg Misra Arrubiibe kurusyu mesraig kønrrai tranig kønrrun— cha.

³ Inchen tru urastøwei sacerdoesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba Caifás, tru maya sacerdoesmeran nø karub sacerdotei palacioyu tulundzunabelø køn. ⁴ Incha Jesúswan chinchagøben tam-maytø chi isa køben kemøra, kwetchab waminchendø, ⁵ trenchibelø køn:

—Fiesta utu marmønrrab cha, misaamera ke chindi asamgaig inchimønrrain— cha.

*Betaniasrø kan ishug may irrabigwan Jesúswan itølushib
(Mc 14.3-9; Jn 12.1-8)*

⁶ Betaniasrø tru Simón leproso taigwei yau Jesús wabene, ⁷ kan ishug alabastro limetayu truba may irrabig netsiig truba nuweyigwan srua, kemalla, Jesús mishatsigu wamnetø, tru may irrabigwan tur pala itølushibig køn. ⁸ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe ashabe, ishuan trenchib namabelø køn:

—¿Ke ka yandøbe iigwane chinchabrre lushibig køh? cha. ⁹ Waachameran purugumig purø nuwei yanøbsruinrrun— cha.

¹⁰ Inchen Jesús wetøbeñabe, trenchibig køn:

—¿Ishuwane chi chibrren purrøgue? cha. Pøs iig nan mariibe truba tabig maran chibig køn. ¹¹ Kaguende waachamerane chu uragucha ñimui utu tøgagønrrun cha. Trune nane treeg kønrraamøn cha. ¹² Ishug tru may irra-bigwan nan asru itølusiibe nan søramigweyasig tamaran cha. ¹³ Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Yu pirau chutøgucha Tiuswei tabig srø wam kaigyugurri wesra-bigwan eshkab kusrenaniisrømbe tru nø marigwangucha tøga waminchun cha, nun pesannamø, isuig kønrrain—chibig køn.

Judas Jesúswan ashig kòmui inchibelan tranøb

(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Judas, tru Iscariote taig, Jesús doce kusrenanøb pera uniilai utuig, sacerdotsmeran karubelan ashchab yabe, ¹⁵ trenchibig kòn:

—¿Jesúswan ñimui tasku tranene, nane chi tranrrun-
rague?— cha.

Inchen nømbe an treinta tranøbelø kòn. ¹⁶ Inchen tru uraskurri Judasbe Jesúswan mandø incha tranamigwan yandø lab mendabig kòn.

Señorwei Pascua mamig

(Mc 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Tru Pirri Levaduragaig Maig Fiesta pølbarsøb kwaløm Jesúswei kusrenanøb pera uniilø nun kemallabe, trencha payibelø kòn:

—¿Pascua mamigwan ñuimbe nambe chu tamaramø?—
cha.

¹⁸ Inchene nømbe trenchibig kòn:

—Ciudayu kan møweimay ambabe trenchinrrigay cha: “Kusrennøbiibe trendan cha: ‘Nai urabe yandø puin kòn’ cha. ‘Pascua maramigwan nai kusrenanøb pera uniiløba ñui yau martrab’ tan”— cha.

¹⁹ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesús maig karuigwan mara, tru Pascuan tamarøbelø kòn.

²⁰ Inchen yandø yem køben, nui kusrenanøb pera uni-
iløba mishatsigu wawa, ²¹ mab wappe, trenchibig kòn:

—Pøs nabe ñimun trendamønrrun cha: Ñim møkkes-
røn nan ashig kòmui inchibelaingatø misra, nan tran-
nrrab kòn— cha.

²² Inchen nømbe truba truba isui incha, kan kan nun
payib mendabelø kòn:

—¿Señor, kabe na købra chinderah?— chib.

²³ Inchen Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Kan mœikkœsrøn pirriwan i nindagutœwei naba kebishibig, truig nan ashig kœmui inchibelaingatœ misra, tranrrautan cha. ²⁴ Tru Mœg Misra Arrubiibe Tiuswei wamwan pœrigu maig pœrig pasrœben, truan pureb iben, trune ;tru mœg waacha! tru Mœg Misra Arrubigwan ashig kœmui inchibelan tranrrabigweimburappe, yeekkucha kuita chibig kœn, trembe truike kal-lamuiŕg kuinguen sœl kœbsruinrrun— cha.

²⁵ Inchen tru Judas, tru ashig kœmui inchibelaingatœ misra tranrrabiibe:

—¿Kusrennœbig, kabe na kœbra chinderah? — cha payene, Jesûsbe:

—Ñibe sœlwein tan— chibig kœn.

Señor nui doce pera uniilœba mab

²⁶ Incha mab purrappatœ, Jesûsbe pirriwan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirisha, nui kusrenanœb pera uniilan trenchib srœrrœbig kœn:

—Cha, may cha. Iibe nai asr kœn— cha.

²⁷ Incha katœ copan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, nœmun trenchib purœrœbig kœn:

—Sœteelœba i copayuigwan mutsay cha. ²⁸ Kaguende iig, nai animbe, Tius tru misagweyasig srœ acuerdon mari anin kœn cha. Tru animbe truba nu misagweyasig kaig mariilan ulœ paymœ pesannaig kœnrrai lusig kœn cha.

²⁹ Incha nabe ñimun trendamœnrrun chibig kœn: Uvas piwane mas muchimumœnrrun cha, nai Mœskai nœ ashib karub waisrœ katœyug ñimba mutsam kwalœmgatig.—

Jesûs Pedron, nan ‘ashmûig kur’ chinrrautan cha, kanmaytœ eshkab

(Mc 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³⁰ Incha yandœ kan himnon chab cantawabe, Olivos Tunsrœmay amba, ³¹ Jesûsbe trenchibig kœn:

—Ñimbe mayeeløba nagurrindø mõi yembe nainug isua pønrraigwan trubishinrrun cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigu øyeeg chibig pørig pasran cha:

Ubisha ashibigwan na kweechen,

ubishamerabe nøørøtø chab lulrrun, chibig.

³²Inchendø nabe katøyug øsiirappe, ñimguen ammøwatø, nabe Galileasrømay yamønrrun— chibig køn.

³³Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Mayeeløba ñuinug isua pønrraigwan trubisaingucha, na kuimbe managuen tarømisrmumønrrun— cha.

³⁴Inchen Jesúsbe nune trenchibig køn:

—Pøs nabe cierton ñun trendamønrrun cha: Mõi yemdøweinguen kallu wamømwatø, ñibe pønmayguen nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan— cha.

³⁵Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Ñiba nan kwamig nebuinguen, nabe managuen ñun ‘ashmíig kur’ chimumønrrun— cha.

Inchen mayeeløba nui kusrenanøb pera uniiløgucha treetøwein chibelø køn.

Jesús Getsemanísrø Tiusba waminchib

(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba, kanbalø Getsemaní taisrømay ambabe, trenchibig køn:

—Yu purramisray cha, na øsrø nai Møskaimba waminchab yamne.—

³⁷Incha Pedronba, Zebedeowei nusrkalan pailanba pera yabe, truba isui, ni mumayguen tab kømui inchib menda, ³⁸trenchibig køn:

—Nai manrraube isubiitø kwabguen ka kwamdiig køtan cha. Ñimbe yutø kørrømisra, naba ñimgucha kimø, purray— chibig køn.

³⁹ Incha Jesúsbe katøguchi ambuurø ya, nui maløwan piraugatig kebachib sraløptinchabe, trenchib Tius Møskaimba waminchibig køn:

—Nai Møskai, i copan nan tarømartra cha. Inchendø na maig isuig køben, treeg kønrrain kømøtø, ñun maig maramdiig køben, treeg kønrrain— cha.

⁴⁰ Incha katø nui kusrenanøb pera uniilaimay arrua, kib purrai wetørrawabe, Pedrone trenchibig køn:

—¿Kan uratøguen kimø, naba kasrig purrønrrab kaimatirru? cha. ⁴¹ Kimø, Tiusba waminchib purray chibig køn, chiyugøben kaigyu kegørrømønrrappe. Ñimbe tabigwan martrabwei isuingucha, ñimui asrbe kullaguig køn— cha.

⁴² Incha katøle Jesús Tius Møskaimba waminchab ya, trenchibig køn:

—Nai Møskai, i copan na muchimønrrai tarømaramgaig købene, trube, ñun maig maramdiig køben treeg martra — cha.

⁴³ Incha katø arruabe, katøguen nui kusrenanøb pera uniilane kiptøweim purrain kui wetørrabig køn, kaguende nømui kabmerabe kigøbiitø ke kanain purrøwa.

⁴⁴ Incha nømun purramnetø katø pønmay kønrrabyu Tius Møskaimba waminchab ya, srøsrø mandø wamindig treetøwein chib waminchibig køn. ⁴⁵ Incha nui kusrenanøb pera uniilaimay arruabe, trenchibig køn:

—¿Katøgucha ñimgan israb, kib srø warøtirru? cha. Yandø ura pun cha, tru Møg Misra Arrubigwan kaig marøbelai tasku tranamig. ⁴⁶ ¡Kurray, chibig køn, amrrab! cha. Nan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbig nan tranrrab arrubguen indan cha. ¡Asay!— chibig køn.

*Jesúsuan kemøra srua ambub
(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)*

⁴⁷ Jesús waminchib pasramne, Judas, tru doce kusrenanøb pera uniilai utuibe truba truba nu misaaba arrubig køn, nømbe espadamera køben, tsiimera køben sruargue. Truiløbe sacerdotsmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra, karua øriilø købig køn. ⁴⁸ Tru Judas Jesúswan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbiibe nømune: “Merrarramig kuitamab ñim ashchai, na chi siñal køsrøn maren, ashib pønrrønrrigay cha, eshkain købig køn. Tru na muchaig, truig kønrrun cha. Kemørtrigay” cha. ⁴⁹ Incha Judasbe mõi mõi Jesúsweim pulu kemallib trenchibig køn:

—¡Kusrennøbig, yandø yem køn!— cha.

Incha muchabene, ⁵⁰ Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai trendø lincha uñibig, chi martrab arruabe, mar— cha.

Inchen kaneløbe kemalla, Jesúswan kemøra, sruamrrab merrarrabelø køn.

⁵¹ Inchen møikkøsrøn Jesúsba pasrabiibe espadan wesrub, maya sacerdotsmeran nø karub sacerdotei karuindiig megabigwan kaluwan kelarrab lutiichtinchipig køn. ⁵² Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñui espadane wayinug way cha. Kaguende mutøgucha espadatøga kwayabiibe, espadatøgatøwei kweetsig kønrrun cha. ⁵³ Ñi isubgan nai Møskawan miamønrraitamatirru cha. Na miabene, nøbe møindøweinguen ángelesmera muguen nebua mundzangaig ørøbsruinrrun cha. ⁵⁴ Pøs treeg købene, Tiuswei wamwan pørigu øyeeg purainrrun taibe, trube, ¿chinha purainrrab kø?— cha.

⁵⁵ Incha tru urastø Jesúsbe misaameran payibig køn:

—¿Chindimbarre ñimbe espadamera køben, tsiimera køben sruar werrugue cha, nan kemørtrab, nabe kan niliig kui lata? Nabe kwalømmørig Tiuswei yau kusrennøb

waben, ñimbe managuen nane kemørmuig kòn chibig kòn. ⁵⁶ Inchendø iig kerrigu øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabelø Tiuswei wamwan pørigu maig taig treeg nebunrrain kuig kòn— cha.

Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nundø elachippa, mayeeløba chab luløptinchibelø kòn.

Jesús tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab

(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Incha Jesúswan merrarrabeløbe tru maya sacerdoesmeran nø karub sacerdote Caifáswei yamay nune srua ambubelø kòn, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba tulundzuna pasrainuumay. ⁵⁸ Inchen Pedrobe Jesúswei wendau yaptø, yaptø tru maya sacerdoesmeran nø karub sacerdoti ya wambiisrøngatig ya, umbu kebyabe, tru ashchay pøn-sraig pønrrabeløba wabig kòn maig kørrømisrtashchab ashchab.

⁵⁹ Inchen sacerdoesmeran karubeløba, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø mayeeløbabe Jesúswan kwanrrai pasrtrab møilan køben ‘Jesúsbe kaig maren, nambe ashibwei indig kòn’ chib isa waminchabelø labendø, ⁶⁰ wetørranrrab kaimabelø kòn, møiløgøben ‘øyeeg kòn’ chib, ‘øyeeg marøbig kòn’ chib isa waminchibelø, truba werruppe werrubendø. Yandø truinchib køptø, pailø werrua, ⁶¹ trenchibelø kòn:

—I møøbe øyah taig kòn cha: “Nabe Tiuswei yawan pøtiicha, pøn kwalømyutø katø mara pasramønrrun”— cha.

⁶² Inchen tru maya sacerdoesmeran nø karub sacerdote Caifásbe kurra, Jesúswan payibig kòn:

—¿Chigucha lètømønrrapteh? cha. ¿Ñune øyeebe chi kalø maran charre inchib køh?— cha.

⁶³ Inchen trendaingucha, Jesúsbe chigucha lètømuben, tru maya sacerdotsmeran nò karub sacerdotebe trenchibig kòn:

—Øsig wab Tiuswei munchiyu nabe ñun, ñi Cristo Tiuswei Nusrkain kuabe, ‘truig kur’ cha, namun eshkau tamønrrun— cha.

⁶⁴ Inchene Jesúsbe trencha lètabig kòn:

—Ñitøweinguen chab trendan cha. Katø nabe ñimune trendamønrrun cha: Møg Misra Arrubiibe tru maramburab marøb Tiuswei kusrmay waben ñim ashib, katø srømbalarøngurri wañiyu arruben ashib inchun— cha.

⁶⁵ Inchen tru maya sacerdotsmeran nò karub sacerdotebe nui kewagúigwandøwei kølsrøb, trenchibig kòn:

—I møøbe Tiuswane purø trømbøig waman cha. ¿Naturan nuimburab waminchabelø mas chiwein kui palønrrab kø? cha. Ñimdøweinguen Tiuswan tru purø trømbøig wamab wamindigwan møran chibig kòn. ⁶⁶ Incha ¿ñimune maig asønata?— chiben, nømbe trencha lètabelø kòn:

—Kaigwein kòn cha. Kwabash— cha.

⁶⁷ Inchen nømbe malau illimbi itøtutamba, kurramba inchen, katøganeløbe pashaguchib ⁶⁸ trenchibelø kòn:

—¡Cristo, mu kurragutsin kui, namun kelarrab eshkau pøs!— chib.

Pedro Jesúswan ‘ashmíg kur’ cha isab

(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Inchen Pedrobe ya wambig wabene, kan mendig megabig srusrø kemallabe, trenchibig kòn:

—Ñigucha galileasriig Jesúsba uñibig kuig kømøh— cha.

⁷⁰ Inchen Pedrobe mayeelai merrab ‘ashmíg kur’ chib trenchibig kòn:

—Ñibe ni chi waminchib pasrainguen mørmur— cha.

⁷¹ Incha yaskabyu Pedro webibene, katøgan srusrø nun ashabe, katøganelan trenchibig køn:

—Øikkucha Nazaretsrø Jesúsba uñibig kuig kømøh — cha.

⁷² Inchene Pedrobe katøyug:

—‘Tiusken ashen, katø nabe isa waminchibgucha pasrømur’ chib, trenchibig køn. Nabe tru møwane ashmíg kur— cha.

⁷³ Inchen yanayu truyu purrabeløbe Pedron kemallabe, trenchibelø køn:

—Isa kømø, ñigucha truilai utuigwein køn cha. Waminchibyutøguen møramdiig waminchibig køn — cha.

⁷⁴ Inchen Pedrobe:

—‘Na isab pasraig købene, trube, nan chigøben nebunrrappe nebubash chib, Tiusken ashen katø nabe isa waminchibgucha pasrømur chibig køn’. Tru møwane nabe ashmíg kur— chib.

Inchen tru urastø kan kallu wamaptinchen, ⁷⁵ Pedrobe Jesús øyah taig kømørramab isuptinchibig køn: “Kalluguen wamømøwatø, ñibe nan pønmayguen ashmíg kur chinrrun”, taigwan. Incha Pedrobe truyugurri webya, truba truba isuig kishibig køn.

27

Jesúsuan Pilaton tranøb

(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Yandø tør-rraben, sacerdotsmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba mayeelø Jesúsuan kwetchab treeg martrab kandø isua pønrramisrøbelø køn.

² Inchen nun lusra, srua amba, kubenadur Pilaton tranøbelø køn.

Judas kwaig

³ Judas, tru Jesúswan ashig kømui inchibelaingato pasramisrøbiibe, Jesúswan kwanrrai pasrig kui ashabe, treeg marmumøtømab, truba truba isua, sacerdotemeran karubelanba, misagwan karubelø kølli misaameranba tru an treintan ⁴ trenchib katø kebusrøbig køn:

—Nabe kaig marar cha, chi kaig marmø møwan kwanrrai tranøb.—

Inchene nømbe trencha løtabelø køn:

—Øibe ñuimbura køn cha, namune trunune manguaasamø— cha.

⁵ Inchene Judasbe anwan Tiuswei yau kebetappa, truyugurri webya yabe, naashigu tsi pasra, megamisrøppa, kwaptinchibig køn.

⁶ Inchen tru sacerdotemeran karubeløbe tru anwan tulishabe, trenchibelø køn:

—I anbe yandø ani lushaig kaig an køn cha, Tiusweyasig an pusrinuube pusrmønrrai, merig køn— cha.

⁷ Incha nømbe tru andøga køtsø marøbigwei tulwan penønrrab cha, treeg martrab kandø isua kørrømisrøbelø køn, tru peesrøngurri anrrub misaameran søramig tøgagønrrab cha. ⁸ Inchawei tru pirøbe møin kwalømgatig “Ani Lusra Tul” cha wamig køn. ⁹ Øyamay tru Tius maig karuigwan eshkabig Jeremías øyah taig treeg nebuig køn: “Tru an treinta, tru israelitasmera nune an øya pagaranrrab taig anwan nøm srua pønrramisra, ¹⁰ trutøgabe køtsø marøbigwei tulwan penan taig, Señor nan maig karuig køben treeg” taig.

Pilato Jesúswan ‘¿øyebe maig kø?’ cha payib

(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Incha Jesúsbe yandø kubenadurwei merrab pasrøben, nøbe trencha payibig køn:

—¿Ñigan judíosmerai rey køtirru?— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñitøweinguen chab trendan— cha.

¹² Inchen sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba ‘øyeeg køn’ chib, ‘øyeeg marøbig køn’ chib kømne, Jesúsbe chigucha lètømíig køn. ¹³ Inchene Pilatobe trencha payibig køn:

—¿Ñun chigøben yeeg chib kømne mormøtirru?— cha.

¹⁴ Inchen Jesúsbe ni chi chib kuingucha manchagucha lètømuben, tru kubenadurbe ‘øyeebe maig kermab’ ke kwaara asha kørrømisrøbig køn.

Jesúsuan yandø kwanrrai pasrøb

(Mc 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Tru fiesta kwalømmerawane kubenadurbe kailan keeri yau pønrrabelan misag møigwan elatchai miaben, trendø treeg marøb elachibig købig køn. ¹⁶ Inchen truyu Barrabás taig mayeelø mu kui asig kailan keerig yau pasrabig køn. ¹⁷ Inchen tru nøm tulundzuna kømne, Pilatobe trencha payibig køn:

—¿Ñimbe møigwan na elatsamig palain køgue cha, Barrabáswandeh, kabe Jesús tru Cristo taigwandeh?— cha.

¹⁸ Kaguende Pilatobe Jesúswane uni ashig kømuptø nun tranin kui ashibig køn.

¹⁹ Inchen Pilatobe nø wamisra karub waigu srø wamnetø, nui sraimbe trenchinrrai eshkawa ørøbig køn: “Ñibe ñuimburappe chigucha marmøta cha, ø møwan sølgandø tabigwane. Kaguende mira yem purø trømbøig nan piaig køn cha, ø møkkurrindø.”

²⁰ Inchen sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misaamerane miamne indingarubelø køn, Barrabáswane elatchai miappe, Jesúswane kweetsingarunrrai. ²¹ Incha kubenadurbe katøle payibig køn:

—¿Ñimbe i pailan møyigwan elatsamig palain kogue?—
cha.

Inchene nømbe trenchibelø køn:

—¡Barrabáswan!— cha.

²² Inchen Pilatobe trencha payibig køn:

—¿Jesús, tru Cristo køn taigwane, nabe mandø indamø?
— cha.

Inchene mayeeløba:

—¡Kurusyu mesraig kønrrain!— chiben,

²³ Pilatobe trenchibig køn:

—¿Chindimba øyeeg martrenchigue? cha. ¿Nøbe chi
kalø marig kø?— cha.

Inchen nømbe masken mur trashibelø køn:

—¡Kurusyu mesraig kønrrain!— chib.

²⁴ Inchen Pilatobe mumaygucha yandø chi maramgaig
kui asha, trune mas mas trømbøig inchen, pi tranrrab øra,
mayelai malau trenchib tasigwan kinabig køn:

—Nabe naimburappe i kwanrrabigweimburappe, chi
marig kaagøn cha. Iibe ñimuimburab kønrrun— chib.

²⁵ Inchen maya misaabe trencha løtabelø køn:

—Nø kwawa ani lusiibe namuimburappa, namui ureg-
weimburappa kønrrun— cha.

²⁶ Inchen yandø Pilatobe Barrabáswan ka inrrai elacha,
Jesúswane chab ichagutsingaruabe, kurusyu mesrønrrai
tranøbig køn.

²⁷ Incha tru kubenadurwei suldaumerabe tru pala-
cioyu Jesúswan mas umbusrø srua amba, maya suldau
søtø nuim pøtøgatan tulundzunøben, ²⁸ Jesúswan nui
kewagúigwan wesrua, kan keeg kørrabig piguiig kørra-
big itøguenanøbelø køn. ²⁹ Incha kan kaldiig corona
mara, petsøra, kusmay taskube kan caña tsig trana, nui
merrab tømønrsabe, ka indzatø ashib trenchibelø køn:

—¡Judíosmerai Rey, viva!— chib.

³⁰ Katø illimbi tutamba, tru cañatøga turbøtø itsamba inchibelø køn. ³¹ Nun øyeeg marøb ka indzatø ashib srua køptø, tru kørrabig kenanigwan wesrawa, nuiwan kenanabe, kurusyu mesrørrab srua ambubelø køn.

Jesúsuan kurusyu mesrøb

(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Incha truyugurri webamba amben, kan møg Simón taig cirenesriig arrub pasrain køben, tru møwane Jesúswei kuruswan ke mutamne incha mutøsrøbelø køn.

³³ Incha kanbalø Gólgota tainug pubelø køn (tru trenchippe, “Calaverasrøn” tainug). ³⁴ Incha truyu Jesúsuan vinoba, purø trømbø møb piba lindisaigwan mutchai yuuløbelø køn. Inchen Jesúsbe kaizhig muchamørabe, muchimuptinchibig køn.

³⁵ Incha yandø kurusyu chab mesrabe, suldaumerabe Jesúswei kewagúilan mu merrarramig køtashchab suerte kuchibelø køn. ³⁶ Inchabe truyu chindashchab ashib purrabelø køn. ³⁷ Inchen nui tur palabe kan pørig mesrøbelø køn, chigurrin kwanrrai mesraig køn cha eshkabig. Truibe trenchibig pørig købig køn:

IIBE JUDIÓSMERAI TRU REY JESUS KØN

chibig.

³⁸ Katø pagatø nileelangucha nøba kurusyu melsrøbelø køn, kanun kusrmay, kanune atsimaygue. ³⁹ Inchen truwan puraambubeløbe tsalø wamab, turwandø kønøgøb, ⁴⁰ trenchibelø køn:

—¡Ñi tru Tiuswei yawan pøtiicha, katø pøn kwalømyutø kusranrabiibe ñi kwamønrrab ñitøwei chigøben mar! cha. ¡Tiuswei Nusrkain kuabe, kurusyugurri pinaamø!—chib.

⁴¹ Incha sacerdotsmeran karubeløba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra, ka indzatø ashib trenchibelø køn:

⁴² —Kanelane kaigyugurri wesrubendø, nøsiitøwe-imbe kaiman cha. Israel misagwei rey kuabe, møimbe kurusyugurri kørraarubash cha, treenchene, nambe nun køremønrrun chibelø køn. ⁴³ Nøbe ¡katø! Tiuswandø isun cha. Trube, Tius nun undaguig kuabe, møimbe nun kwamønrrai marbash cha. Kaguende nøbe: “Tiuswei Nusrkain kur” taig køn— cha.

⁴⁴ Inchen nileelø nøba kurusyu melsraig melabeløguen treetøwei nun tøga tsalø wamabelø køn.

Jesús kwaig

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Inchen kwaløm tøbøtakkurri maaben las treskatig pirø ørø kerrigu løstiig kørrømisrøbig køn. ⁴⁶ Tre uras Jesúsbe truba mur trashib trenchibig køn:

—Elí, Elí ¿lama sabactani?— cha. (Trenchippe, “Nai Tius, nai Tius ¿chindimba nandø elachigu?” chib.)

⁴⁷ Inchen møiløgøsrøn truyu pønrrabelø mørabe, trenchibelø køn:

—Øibe Elíaswan wamøtan— cha.

⁴⁸ Inchen møi møi nømui utu møikkøsrøn kan ñab esponja lataigwan tranrrab lula, trunun køchiibiyu kebisha, kan caña tsigu pucha, trunun mutchai trig pulusrøngatig nun yuuløbig køn. ⁴⁹ Inchene kaneløbe trenchibelø køn:

—Kagøbasay cha. Inchippa kwamønrrai pinøsrannrab Elías attashchab— cha.

⁵⁰ Inchen Jesús katøle mur trashabe, kwaptinchibig køn. ⁵¹ Inchen tru urastø Tiuswei yau tru purø tab llen-suzhig kelarrab sətø mesraibe pabaliig misrøb palasrøngurri kørrab kølsrøbig køn. Inchen pirøbe mur kønøben,

nørrø sruumerabe pushen, ⁵² kwabelan sørin trabmerabe kuren inchibig køn. Inchen Tiuswei tarø mari misaamera truba nørrø kwabelai asrmeraguen øsiiraig købig køn. ⁵³ Inchen Jesús kwawa, yandø katø øsiirabene, nømbe tru sørin trabmerayugurri webamba, tru Tiuswei tarø mari ciuda Jerusalénsrø kebambubelø køn. Incha misaameran mamdeelandø kømø, kenamisrøbelø køn.

⁵⁴ Inchen tru Roma suldau cienelan nø karubiiba, truyu Jesúswan chindashchab ashib pønrrabelø katø-ganeløba pirø kønabigwan køben, chine purayaigwan køben ashabe, ¡katø kørig købiitø! ke chinchimmørø inchib trenchibelø køn:

—¡Isa kømø, iibe Tiuswei Nusrkain købwei indin køn!—
cha.

⁵⁵ Inchen truyube ishumburmera truba nu yabsrøngur-rindø ashib pønrrabelø køn. Truiløbe Galileasrøngurri Jesúswei mendig amrruar, katø nømbe nun purugub linchibelø købig køn. ⁵⁶ Inchen tru ishumburwei utube María Magdalena køben, katø Santiagoimba, Joséweimba usri María køben, katø Zebedeowei nusrkalai usrin køben pønrrabelø køn.

Jesúswan sørig

(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Yandø yem misren, kan truba pua møg Arimatea pi-rausriig José taig pubig køn, truikkucha Jesúswei mendig uñibig købig. ⁵⁸ Truibe Pilatoimay yabe, Jesúswei asrwan miaben, Pilatobe truigwan traningarubig køn. ⁵⁹ Inchen Josébe asrwan srua ya, kan lino llensu chishchiitøga kirra, ⁶⁰ kan peñayu José tru nuyasig søramig trab lalig srøig pasrabigu wayibig køn. Incha tru trabyu truba nu srugwan merrana, kebambinug kasra pasrabe, yandø ibig køn. ⁶¹ Inchen María Magdalenaba, katøgan Maríaba sørinug pinrrøgue purrabelø køn.

Jesús wan sörinug ashib pönrörrrai pönsrailö

⁶² Inchen katö kwalöm tru isram kwalömweyasig tamarøb kuin kwalöm chab puraiben, katö kwalöm, tru sábadö isrin kwalömbe, tru sacerdotesperan karubelöba, fariseosmeraba kanbalatö misra Pilaton ashchab ambabe, ⁶³ trenchibelö kön:

—Au, namui kubenadur, nambe isua ker cha; tru isa waminchiptiibe ösig uñippatö trendaig kön cha: “Kwawa, pön kwalömyube katö ösiiramönrrun” cha. ⁶⁴ Inchawei treeg köbene, ñibe pön kwalömgatig sörigwan tab ashib tögagönrrai karu, chibelö kön. Inchippa nui kusrenanøb pera uniilö yem amrrua, nui asrwan nilabgun cha. Incha misaameran ‘katö ösiirain kön’ chimönrrai. Treeg purayaisruandöbe si, trube, srösrö isa wamindi lataikken kömö, katöbe purö trömböig isa wamindig könrrun— cha.

⁶⁵ Inchen Pilatobe trenchibig kön:

—Suldaumera pönrabelan pera ambay, cha. Ñim maig tamaramdiig köben, treeg tamartrigay— cha.

⁶⁶ Incha ambabe, tru sörin trabwan mu chinchimönrrai may tamaröbelö kön. Tru kasrøb srugwane kan sello mesrøb, katö truyu suldaumera ashib pönrörrrai pönsrøb, treeg inchibelö kön.

28

Jesús kwawa katö ösiirab

(Mc 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Indiibe yandö isrin kwalöm puraiben, tru srö trune pölbasarøb kwalöm ullarbatö, María Magdalenaba, katögan Maríaba tru sörinug ashchab ambubelö kön. ² Inchen möimbe pirö truba mur könaptinchibig kön, kaguende Señorwei ángel srömbalasaröngurri korrarruben. Incha sörin trabyu kemalla, tru srug truyu kasröbigwan wemalsra, tru srug pala wamisröbig kön. ³ Tru ángelbe kan sre pilabig lataig törbilabzhig köbig kön, nui kewagúibe

puløzhig kan pulø wañi latazhikke. ⁴ Inchen suldaumerabe trunug ashabe, kørig købiitø itønab, ke kwailø latalø warambuben, ⁵ ángelbe tru ishumburmerane trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøtay cha. Ñimbe tru Jesús kurusyu mesraigwan lab kui, nabe ashar cha. ⁶ Yube mu kaagøn cha. Nøbe kwailai utugurri katø øsiirain køn cha, nø maig taig. Nun wayinug ashchab amrruy cha. ⁷ Incha møimbe malla ambay chibig køn, nui kusrenanøb pera uniilan øyah chinrrab: “Jesúsbe øsiirawa, Galileasømay ñimguen ammøwatø, nømerrig inrrun tan chinrrigay cha. Trusrø ñimbe nun ashchun tan” chinrrab. Nabe ñimune yandø chab eshkar— cha, ángelbe trenchibig køn.

Jesús ishumburmeran kenamisrøb

⁸ Inchen ishumburmerabe tru sørinukkurri truba kwaariilø webambuppe, webambendø, truba kasrag luløb ambubelø køn, nui kusrenanøb pera uniilan eshkanrrab. ⁹ Inchen trunetø Jesúsbe nømun kenamisra, wamapt-inchibig køn. Inchen nømbe Jesúswan kemalla, nui srøbmeran ira, køriibala tabig waminchibelø køn. ¹⁰ Inchen nøbe trenchibig køn:

—Chi kørig kui inchimøtay cha. Nai nunelan Galileasømay amrrai eshkanrrab ambay chibig køn. Nømbe trusrø nan ashchun— cha.

Maig purayaigwan mørø waminchimønrrai suldaumeran an nørrø pagarab

¹¹ Incha ishumburmera ambub kømne, suldaumera møiløgøsrøn tru ashib pønrrabelø ciudayumay ambabe, tru chi purayaigwan sacerdotsmeran karubelan kerriguh eshkabene, ¹² truiløbe tru misagwan karubelø kølli misaameraba maig maramigwan wamincha kørrømisr-trab tulundzunabe, suldaumerane an truba nørrø pagara-belø køn. ¹³ Incha:

—Ñimbe øya chinrrigay chibelø køn: “Nam kib waram-netø, nui kusrenanøb pera uniilø amrrua, Jesúswei asr-wane nilin køn” cha. ¹⁴ Inchippa kubenadur wammørøb chinchene, trube, trunune nam asamønrrun chibelø køn. Ñimun chi puraimønrrai.—

¹⁵ Inchen suldaumerabe anwan uta, maig karuben treeg marøbelø køn. Incha øyeeg purayaig køn chib wamindiibe judíosmerai utube møin kwalømgatig wambe larrøbitsig pasrabig køn.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan martrai purø nuig karua pasrig

(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Inchen tru once kusrenanøb pera uniiløbe Galilea pirau tunsrø Jesús eshkainuumay ambubelø køn. ¹⁷ Incha Jesúswan ashippe, køriibala tabig waminchibelø køn, møiløbe ‘¿truig køh? kabe, ¿peg køh? chindermab’ isuatøgucha.

¹⁸ Inchen Jesúsbe nømun kemallabe, trenchibig køn:

—Tiusbe srømbalærø lata, pirau lata chiwandøgucha mu mandamgaig marøb karumigwane nan tranig køn cha.

¹⁹ Treeg købene, yu pirau maya misaameran mundøgucha na kusrenanigwan marøb melabelø kønrrai martrab amrrigay cha, Møskaweimba, Nusrkaweimba, Espíritu Santoi munchiyuba misaameran piu umbu ulsrøb. ²⁰ Incha na ñimun maig karuigwan kerriguh trunun møra martrai kusrenrrigay chibig køn. Inchen nabe naimburappe kwalømmørig srabe kwalømgatig ñimba pasramønrrun—cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Nacom Pejume Diwesi po diwesi pena jume diwesi xua
Jesucristo yabara tinatsi
New Testament in Guambiano

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guambiano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Guambiano

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25
